

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยเทศบาลนครพิษณุโลก มีลำดับในการนำเสนอ ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัญหา และรูปแบบการมีส่วนร่วมในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยเทศบาลนครพิษณุโลก
2. การวิเคราะห์ความต้องการและความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับรูปแบบการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย
3. การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาและรูปแบบการมีส่วนร่วมในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยเทศบาลนครพิษณุโลก

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัญหา และรูปแบบการมีส่วนร่วมในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยเทศบาลนครพิษณุโลก โดยใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ผลการสนทนากลุ่มของภาครัฐ

ผู้วิจัยดำเนินการสนทนากลุ่มสำหรับภาครัฐในวันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2547 ณ ห้องประชุมภาควิชาวิทยาศาสตร์การเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยนเรศวร เวลา 14.00 – 15.30 น. โดยผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มประกอบด้วย เจ้าหน้าที่เทศบาลนครพิษณุโลก จำนวน 2 ท่าน และเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 1 ท่าน เจ้าหน้าที่อีก 1 ท่าน ติดภารกิจไม่สามารถเข้าร่วมสนทนากลุ่มได้ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มด้วยตนเอง และมีผู้จัดบันทึกการสนทนา และผู้ให้บริการทั่วไป เพื่อให้การดำเนินการสนทนากลุ่มเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

เมื่อสมาชิกกลุ่มสนทนาครบองค์ประชุม ผู้วิจัยจึงกล่าวเปิดการประชุมโดยการแนะนำตัว และทีมงาน จากนั้นจึงให้กลุ่มสนทนาแนะนำตัวทีละท่าน โดยเริ่มจากเจ้าหน้าที่เทศบาล

นครพิษณุโลก และเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลบึงกอก หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงชี้แจงให้กลุ่ม สนทนาทราบถึงที่มา และวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันถึงประเด็นที่จะ สนทนา บรรยายภาคก่อนการสนทนากลุ่มเป็นไปอย่างราบรื่น แต่อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลบึงกอก ไม่มีความมั่นใจที่จะให้ข้อมูล เนื่องจากเข้ามาทำงานได้ เพียง 2 ปี หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงได้เริ่มสอบถามถึงประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

สภาพปัญหาในโครงการบ่อฝึกลบขยะมูลฝอยเทศบาลนครพิษณุโลก

สภาพปัญหาจากการดำเนินโครงการบ่อฝึกลบขยะมูลฝอย สรุปได้ว่า มีปัญหาเรื่อง กลิ่นเหม็นจากกองขยะมูลฝอย โดยเฉพาะในช่วงหน้าฝนซึ่งจะมีผลกระทบต่อหมู่บ้านที่อยู่โดยรอบ โครงการ เช่น หมู่ที่ 2 และหมู่ที่ 4 และน้ำชะขยะซึ่งจะไหลออกจากรถขนขยะในขณะที่มีการขนส่ง ขยะมูลฝอยเข้าไปในพื้นที่โครงการ สร้างความลำบากแก่ผู้ใช้รถใช้ถนนในการเดินทาง แต่ ขณะเดียวกันก็ไม่สามารถระบุได้ว่า ปัญหาน้ำชะขยะที่ไหลออกมานั้นเกิดขึ้นจากรถขนขยะของ หน่วยงานใด (เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลบึงกอก, 21 มกราคม 2547)

ในส่วนของเทศบาลนครพิษณุโลก ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวแล้ว โดยใช้รถขน ขยะที่สามารถรองรับน้ำชะขยะไว้ได้ นอกจากนั้นก่อนทำการขนส่งมายังบ่อฝึกลบขยะได้ทำการ บีบอัดขยะที่สถานีขนถ่ายมูลฝอยเพื่อให้มีปริมาตรเล็กลงและลดปริมาณน้ำชะขยะมูลฝอย ส่วน ปัญหาเรื่องกลิ่นเหม็นที่เกิดขึ้นจากกองขยะมูลฝอย ได้ดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยเพื่อไม่ให้มีขยะ ตกค้างในบ่อแต่ละวัน ขณะเดียวกันได้ติดตามตรวจสอบปัญหาเรื่องกลิ่นเหม็น โดยการสอบถาม เจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติงานภายในบ่อฝึกลบขยะมูลฝอย และผู้ที่เข้ามาศึกษาดูงานจากหน่วยงาน ภายนอก เจ้าหน้าที่เทศบาลนครพิษณุโลก (21 มกราคม 2547) กล่าวว่า

"...การสอบถามเจ้าหน้าที่จากไจกา (Japan International Cooperation Agency: JICA) ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเข้ามาเยี่ยมชมโครงการก็ได้รับคำตอบว่าไม่มีปัญหาเรื่องกลิ่นเหม็น..."

ปัจจุบันบ่อฝึกลบขยะแห่งนี้รองรับขยะจากชุมชน และหน่วยงานส่วนราชการในเขต เทศบาลนครพิษณุโลก และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรอบเขตเทศบาล เช่น องค์การบริหารส่วน ตำบลหัวรอ เทศบาลตำบลบางระกำ เป็นต้น โดยมีปริมาณขยะที่ถูกส่งไปกำจัดเฉลี่ยประมาณ 80 - 90 ตันต่อวัน ขณะที่เทศบาลสามารถเก็บค่าบริการได้เพียง 30 บาทต่อครัวเรือน ซึ่งเทศบาลต้อง จ่ายเงินสมทบในการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยมากถึง 87 % (เทศบาลนครพิษณุโลก, 2546)

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำข้อสงสัยจากการสนทนากลุ่มของภาคประชาชนเกี่ยวกับเรื่อง การจ้างงานภายในบ่อฝังกบขยะมูลฝอย มาสอบถามกลุ่มสนทนาภาครัฐเพื่อตรวจสอบความ สอดคล้องของข้อมูลซึ่งพบว่าข้อมูลจากการสนทนากลุ่มภาครัฐและภาคประชาชนไม่มีความ สอดคล้องกัน

“...ผู้ที่เข้าไปทำงานในบ่อฝังกบขยะมูลฝอยต้องมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขต เทศบาล ประชาชนในพื้นที่มีเพียง 2 – 3 คนเท่านั้นที่ได้เข้าไปทำงานในบ่อฝังกบขยะมูลฝอย...”

(การสนทนากลุ่มภาคประชาชน, 27 ธันวาคม 2546)

“...ไม่มีข้อบังคับใดๆ ที่กำหนดไว้เช่นนั้น เนื่องจากการจ้างลูกจ้างชั่วคราวที่มีทะเบียน บ้านอยู่ในเขตเทศบาล จะทำให้มีภาระเพิ่มขึ้นในเรื่องค่าใช้จ่ายในการรับ – ส่งพนักงาน...”

(เจ้าหน้าที่เทศบาลนครพิษณุโลก, 21 มกราคม 2547)

รูปแบบการมีส่วนร่วมในโครงการบ่อฝังกบขยะมูลฝอยเทศบาลนคร พิษณุโลก

ผู้วิจัยพบว่า ข้อมูลที่ได้จากการสอบถามเรื่องรูปแบบการมีส่วนร่วมในโครงการบ่อ ฝังกบขยะมูลฝอยเทศบาลนครพิษณุโลกนั้นไม่พอเพียงที่จะใช้ในงานวิจัย ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่ม สนทนาเป็นผู้ที่เข้ามาดำเนินงานภายหลังจากที่โครงการได้ดำเนินการมาแล้วตั้งแต่ปี 2537 ซึ่ง สมาชิกกลุ่มสนทนายังไม่ได้เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในโครงการ

“...การดำเนินโครงการบ่อฝังกบขยะมูลฝอยเริ่มดำเนินการจัดซื้อที่ดินมาตั้งแต่ปี 2537 ซึ่งดำเนินงานผ่านมาเป็นเวลา 10 ปีแล้ว เจ้าหน้าที่ในปัจจุบันเป็นคณะทำงานชุดใหม่ที่เข้า มาดำเนินการต่อจึงไม่สามารถให้ข้อมูลในช่วงเริ่มดำเนินโครงการอย่างชัดเจนได้...”

(เจ้าหน้าที่เทศบาลนครพิษณุโลก, 21 มกราคม 2547)

“...ข้อคำถามนี้ควรสอบถามจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบึงกอก เพราะเป็นผู้ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง โดยเคยรับตำแหน่งประธานสภาตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัด พิษณุโลก ในช่วงก่อนการดำเนินโครงการ...”

(เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลบึงกอก, 21 มกราคม 2547)

นอกจากนี้การดำเนินการสนทนากลุ่มก็ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยพบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการสนทนากลุ่มสำหรับภาครัฐ มีดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการสนทนากลุ่มด้วยตนเอง โดยไม่มีผู้ดำเนินรายการสนทนากลุ่มที่มีความรู้ ความสามารถ และมีวุฒิที่พอเพียง ทำให้ไม่สามารถควบคุมการสนทนาได้

2. ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มมีเพียง 3 ท่าน คือ เจ้าหน้าที่เทศบาลนครพิษณุโลก 2 ท่าน และเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลบึงกอก 1 ท่าน ส่วนสมาชิกกลุ่มสนทนาอีกท่านติดภารกิจไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้

3. ก่อนเริ่มการสนทนา ผู้วิจัยไม่ได้ขออนุญาตสมาชิกกลุ่มสนทนาในการบันทึกเทปการสนทนากลุ่ม และในขณะที่มีการท้วงติงจากสมาชิกกลุ่มสนทนา ผู้วิจัยก็ยังคงทำการบันทึกเทปการสนทนากลุ่มต่อไป ทำให้สมาชิกกลุ่มสนทนาบางท่านไม่ขอแสดงความคิดเห็นใดๆ นอกจากนี้สมาชิกกลุ่มสนทนายังมีความแตกต่างกันในเรื่องตำแหน่งหน้าที่การงาน ทำให้สมาชิกบางคนในกลุ่มเป็นผู้ผูกขาดหรือควบคุม (Dominate) การสนทนาเพียงคนเดียว บรรยากาศของการสนทนากลุ่มจึงไม่เป็นพลวัต (Group Dynamic) ปัญหาที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากผู้วิจัยไม่สามารถคัดเลือกผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มได้เอง ทั้งนี้หน่วยงานภาครัฐจะส่งเจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมาเข้าร่วมการสนทนากลุ่มตามความเหมาะสม

4. ข้อคำถามบางข้อทำให้สมาชิกกลุ่มสนทนาไม่สามารถให้ข้อมูลได้เนื่องจากอาจทำให้เกิดภาพลักษณ์ที่ไม่ดีกับหน่วยงาน

5. ผู้วิจัยได้ดำเนินการสนทนากลุ่มในขณะที่จะมีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งข้อมูลจากการสนทนากลุ่มอาจนำไปสู่ประเด็นปัญหาทางการเมืองได้

ปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยจึงได้ปรับเปลี่ยนวิธีการเก็บข้อมูลจากภาครัฐ โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In - depth Interview) และเก็บข้อมูลภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อยืนยันผลการศึกษาที่ได้มาจากการสนทนากลุ่มอีกครั้ง

1.2 ผลการสนทนากลุ่มของภาคเอกชน

การสนทนากลุ่มสำหรับภาคเอกชน ผู้วิจัยได้ดำเนินการในวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2546 ณ ห้องประชุมสมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน (Population and Community Development Association: PDA) จังหวัดพิษณุโลก เวลา 10.30 – 12.00 น. โดยผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มประกอบด้วย เจ้าหน้าที่สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน จำนวน 2 คน และเจ้าหน้าที่ศูนย์เสริมสร้างองค์กรชาวบ้านเพื่อฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 2 คน

ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม ผู้จัดบันทึกการสนทนา และผู้ให้บริการทั่วไป เพื่อให้การดำเนินการสนทนากลุ่มดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย

เมื่อสมาชิกกลุ่มสนทนาครบองค์ประชุม ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มจึงกล่าวเปิดการสนทนา โดยเริ่มจากการแนะนำตัวผู้วิจัย และทีมงานในการสนทนากลุ่ม จากนั้นจึงให้สมาชิกกลุ่มสนทนาแนะนำตัวเอง ซึ่งบรรยากาศของการพูดคุยเป็นไปอย่างเป็นกันเอง

ผู้วิจัยพบว่า กลุ่มผู้เข้าร่วมสนทนาเป็นผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับภารกิจส่งเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน และการทำงานด้านสิ่งแวดล้อมมานาน เช่น เจ้าหน้าที่ศูนย์ส่งเสริมสร้างองค์กรชาวบ้านเพื่อฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม ได้จัดทำโครงการอนุรักษ์และพัฒนาป่าชุมชนรอบอุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง จังหวัดพิษณุโลก การสร้างเครือข่ายสิ่งแวดล้อมภาคประชาชน จังหวัดพิษณุโลก และเครือข่ายทรัพยากรดิน น้ำ ป่า ภาคเหนือตอนล่าง เป็นต้น เจ้าหน้าที่สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน ได้ดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิต และสุขภาพอนามัยของประชาชน และการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรชุมชน เช่น โครงการหมู่บ้าน ปตท.พัฒนาตำบลบ้านจ่ง อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก และโครงการหมู่บ้าน ปตท.พัฒนา ตำบลเวียงต้า อำเภอลอง จังหวัดแพร่ เป็นต้น

หลังจากนั้นผู้ดำเนินการสนทนา จึงให้ผู้วิจัยชี้แจงให้กลุ่มสนทนาทราบถึงที่มา และวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันถึงประเด็นที่จะสนทนา บรรยากาศของการสนทนาเป็นไปอย่างเป็นกันเอง เนื่องจากกลุ่มผู้เข้าร่วมการสนทนาเป็นผู้ที่รู้จักคุ้นเคยกันดี จากการพูดคุยถึงประสบการณ์การทำงาน จากนั้นผู้ดำเนินการสนทนาจึงได้เริ่มการสนทนากลุ่มในประเด็นคำถามดังต่อไปนี้

สภาพปัญหาในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยเทศบาลนครพิษณุโลก

การดำเนินโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยเทศบาลนครพิษณุโลก สามารถแก้ปัญหาเรื่องขยะมูลฝอยตกค้างในเขตเทศบาล ทั้งหน่วยงานราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็สามารถให้บริการกำจัดขยะมูลฝอยร่วมกันได้ อย่างไรก็ตามประชาชนในตำบลบึงกอก โดยเฉพาะประชาชนที่มีบ้านเรือนอยู่โดยรอบพื้นที่โครงการอาจได้รับผลกระทบจากปัญหาเรื่องกลิ่นเหม็นจากกองขยะมูลฝอย และแมลงวันรบกวน นอกจากนี้อาจมีปัญหาระบาดของน้ำชะขยะจากกองขยะไหลซึมลงสู่แหล่งน้ำใต้ดินซึ่งประชาชนใช้ในการอุปโภค บริโภค และน้ำชะขยะจากรถขนขยะที่ไหลลงสู่พื้นถนนอาจสร้างความเดือดร้อนกับผู้ใช้รถใช้ถนนได้ ปัญหาที่เกิดขึ้นยังไม่มี ความรุนแรงมากนักและยังไม่เป็นประเด็นปัญหาที่ภาคเอกชนให้ความสนใจ

“...ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นยังไม่มี ความรุนแรงมากนัก ทั้งหน่วยงานที่ดำเนินโครงการอยู่ก็ สามารถดำเนินการแก้ไขไปได้ จึงยังไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและชุมชนมากนัก...”

(เจ้าหน้าที่สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน, 29 ธันวาคม พ.ศ. 2546)

ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มสำหรับภาคเอกชนนั้น ไม่มีรายละเอียดเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยมากนัก โดยส่วนใหญ่ภาคเอกชนจะรับทราบปัญหาต่างๆ ไปที่เกิดจากการดำเนินโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย เช่น กลิ่นเหม็นจากกองขยะ น้ำเสียจาก น้ำชะขยะ ซึ่งกลุ่มสนทนาให้ข้อมูลจากความรู้สึกมากกว่าข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง

การมีส่วนร่วมในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยเทศบาลนครพิษณุโลก ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยเทศบาลนครพิษณุโลก ใน 3 ขั้นตอน ได้แก่

(1) การมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร โดยเทศบาลนครพิษณุโลกส่งหนังสือ ราชการแจ้งมาที่หน่วยงาน ภาคเอกชนไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารจากการดำเนินโครงการมากนัก ส่วนใหญ่จะเป็นการติดตามข่าวจากหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น และการติดตามข่าวสารด้วยตนเอง

“...ภาคเอกชนจะเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการเมื่อเห็นว่าเป็นประเด็นปัญหา สิ่งแวดล้อมที่สำคัญและมีผลกระทบต่อชุมชนและประชาชนเป็นจำนวนมาก เป็นปัญหาเร่งด่วนที่ ต้องพิจารณาแก้ไขก่อน ขณะที่โครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยของเทศบาลนครพิษณุโลก ยังไม่มี ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนมากนัก ทั้งการเข้าไปมีส่วนร่วมจำเป็นต้องคำนึงถึงความสนใจ ของแหล่งเงินทุนที่จะให้การสนับสนุน และความเชี่ยวชาญของหน่วยงานด้วย เมื่อหน่วยงานไม่มี แหล่งเงินทุนสนับสนุน จึงไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมมากนัก...”

(เจ้าหน้าที่สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน, 29 ธันวาคม พ.ศ. 2546)

(2) การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น โดยให้คำแนะนำกับภาคประชาชนในการ จัดตั้งกลุ่มองค์กรประชาชนที่ทำงานด้านสิ่งแวดล้อมและด้านอื่นๆ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ ชุมชนท้องถิ่นในการดำเนินงานแก้ปัญหาด้วยตนเอง ทั้งนี้ได้ให้ทุนสนับสนุนจากเครือข่าย สิ่งแวดล้อมภาคประชาชน จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 23,500 บาท เพื่อนำมาจัดทำเวทีประชาคม ในการแสดงความคิดเห็น และแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการบ่อฝังกลบ ขยะมูลฝอยเทศบาลนครพิษณุโลก

“...ในกรณีที่ได้รับการร้องเรียนจากประชาชนเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้น ก็ได้แนะนำผ่านตัวแทนประชาชน ให้มีการจัดทำเวทีประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของผู้ได้รับผลกระทบในพื้นที่ ซึ่งภาคเอกชนจะเป็นผู้จัดหาเงินทุนในการจัดเวทีประชาคมให้แก่ประชาชน และปัจจุบันได้มีการจัดตั้งเครือข่ายสิ่งแวดล้อมภาคประชาชนตำบลบึงกอกแล้ว...”

(เจ้าหน้าที่ศูนย์เสริมสร้างองค์กรชาวบ้านเพื่อฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม, 29 ธันวาคม พ.ศ. 2546)

(3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ โดยสมาคมพัฒนาประชากรและชุมชนได้จ่ายค่าธรรมเนียม เพื่อให้บริการกำจัดขยะมูลฝอยให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลหัวรอ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลได้เก็บขนขยะมูลฝอยไปกำจัดร่วมกันในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยของเทศบาลนครพิษณุโลก

ความต้องการ และความรู้ความเข้าใจรูปแบบการมีส่วนร่วมในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย

ภาคเอกชนมีความต้องการ และมีความรู้ความเข้าใจรูปแบบการมีส่วนร่วมในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยในขั้นตอนต่อไปนี้ (1) การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร โดยการเปิดเผยข้อเท็จจริงจากการดำเนินโครงการ (2) การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น โดยการเปิดโอกาสให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากหลายๆ ฝ่ายร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลดี ผลเสียจากโครงการ (3) การมีส่วนร่วมตัดสินใจ โดยให้ตัวแทนจากภาคเอกชนเข้าไปมีส่วนร่วมตัดสินใจยอมรับหรือไม่ยอมรับโครงการ (4) การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ โดยสามารถใช้บริการกำจัดขยะมูลฝอยจากโครงการได้ ส่วนขั้นตอนของการวางแผน การดำเนินการ การติดตามตรวจสอบ และการประเมินผล ภาคเอกชนไม่จำเป็นต้องเข้าไปมีส่วนร่วม ควรให้หน่วยงานที่เป็นเจ้าของโครงการเป็นผู้ดำเนินงานเอง ทั้งนี้ ภาคเอกชนอาจเข้ามาเป็นหน่วยประสาน และให้ความช่วยเหลือกับประชาชนในการสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในโครงการได้ โดยจำเป็นต้องได้รับเงินสนับสนุนจากแหล่งเงินทุนในการดำเนินงานด้วย

1.3 ผลการสนทนากลุ่มของภาคประชาชน

การสนทนากลุ่มสำหรับภาคประชาชน ผู้วิจัยได้ดำเนินการในวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2546 อาคารประปา หมู่ที่ 10 ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก เวลา 10.00 – 12.00 น. โดยผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มประกอบด้วย ผู้นำชุมชนและตัวแทนผู้นำชุมชน ซึ่งเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในตำบลบึงกอก เป็นระยะเวลามากกว่า 10 ปี ทั้งยังสนใจกับปัญหาสิ่งแวดล้อมภายใน

ชุมชน โดยสมาชิกกลุ่มสนทนามาจากหมู่ที่ 1, 2, 4, 8, 10 และ 11 จำนวน 11 คน นอกจากนั้นยังมีผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม ผู้จัดบันทึกการสนทนา และผู้ให้บริการทั่วไป เพื่อให้การดำเนินการสนทนากลุ่มดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย

เมื่อสมาชิกกลุ่มสนทนามาครบองค์ประชุม ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มจึงกล่าวเปิดการสนทนา โดยเริ่มจากการแนะนำตัว และทีมงานในการดำเนินการสนทนากลุ่ม จากนั้นจึงให้สมาชิกกลุ่มสนทนาแนะนำตัวเอง หลังจากนั้นผู้ดำเนินการสนทนาจึงให้ผู้วิจัยชี้แจงให้กลุ่มสนทนาทราบถึงที่มา และวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันถึงประเด็นที่จะสนทนา ซึ่งบรรยากาศของการสนทนาเป็นไปอย่างเป็นกันเอง จากนั้นผู้ดำเนินการสนทนาจึงได้เริ่มการสนทนากลุ่มในประเด็นคำถามต่อไปนี้

สภาพปัญหาในโครงการบ่อฝังกบขยะมูลฝอยเทศบาลนครพิษณุโลก ประชาชนที่อยู่โดยรอบพื้นที่โครงการได้รับผลกระทบจากปัญหาเรื่องกลิ่นเหม็นที่ฟุ้งกระจายออกไปในพื้นที่หมู่ที่ 2 และหมู่ที่ 4 ระยะทางประมาณ 2 – 3 กิโลเมตร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกระแสลมด้วย ปัญหาน้ำชะขยะจากกองขยะซึ่งประชาชนคาดว่าอาจไหลปนเปื้อนลงสู่ลำน้ำได้ดิน ซึ่งประชาชนใช้น้ำในการอุปโภค บริโภค ปัญหาน้ำชะขยะจากรถขนขยะไหลลงสู่พื้นถนน และปัญหาขยะที่มีน้ำหนักเบา เช่น ถุงพลาสติก ปลิวไปตกในพื้นที่ทำการเกษตร ขณะที่ประชาชนไม่กี่คนเท่านั้นที่ได้รับประโยชน์จากการเข้าไปคัดแยกขยะ และเป็นคนงานภายในโครงการ รวมถึงประชาชนที่ขายที่ดินให้กับโครงการ

“...ผู้ที่เข้าไปทำงานในบ่อฝังกบขยะมูลฝอยต้องมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเทศบาล ประชาชนในพื้นที่มีเพียง 2 – 3 คนเท่านั้นที่ได้เข้าไปทำงานในบ่อฝังกบขยะมูลฝอย...”

(การสนทนากลุ่มภาคประชาชน, 27 ธันวาคม 2546)

จากการสังเกตบรรยากาศของการสนทนา ผู้วิจัยพบว่า สมาชิกกลุ่มสนทนาที่แสดงความคิดเห็นต่อการสนทนามากที่สุดคือ ผู้นำชุมชน และประชาชนที่เป็นผู้ประสานงานระหว่างเครือข่ายสิ่งแวดล้อมภาคประชาชน จังหวัดพิษณุโลก และกลุ่มคนรักบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ส่วนผู้ที่แสดงความคิดเห็นในการสนทนากลุ่มไม่มากนักคือ สมาชิกกลุ่มสนทนาที่มีบ้านเรือนห่างออกไปจากพื้นที่ตั้งโครงการบ่อฝังกบขยะมูลฝอย และไม่ได้รับผลกระทบใดๆ

การมีส่วนร่วมในโครงการบ่อฝึกลบขยะมูลฝอยเทศบาลนครพิษณุโลก

ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการบ่อฝึกลบขยะมูลฝอยเทศบาลนครพิษณุโลก

2 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร จากโครงการบ่อฝึกลบขยะมูลฝอย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นประชาชนหมู่ที่ 4 ตำบลบึงกอก เนื่องจากเป็นประชาชนซึ่งมีที่ดินอยู่ในพื้นที่โครงการ (2) การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น โดยเทศบาลได้จัดประชุมขึ้นที่สถานีอนามัยหมู่ที่ 4 ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก เพื่อชี้แจงโครงการ ประชาชนที่มาเข้าประชุมรับฟังส่วนใหญ่เป็นประชาชนหมู่ที่ 4 และประชาชนโดยรอบพื้นที่โครงการ โดยประชาชนรับทราบว่าจะมีการตั้งโรงงานรีไซเคิลขยะมูลฝอย ทั้งยังมีการรับรองเรื่องกลิ่นเหม็นจากการดำเนินงาน ขณะที่ประชาชนไม่มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอย ทั้งยังได้รับฟังเฉพาะข้อมูลที่เป็นประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับจากเจ้าหน้าที่โครงการ เช่น ประชาชนจะมีรายได้จากการคัดแยกขยะ และมีอาชีพจากการดำเนินโครงการบ่อฝึกลบขยะมูลฝอย ประชาชนที่เข้าร่วมการประชุมจึงไม่ได้แสดงความคิดเห็นมากนัก (3) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อนุมัติโครงการ ได้ดำเนินการอนุมัติโดยสภาตำบลบึงกอก ร่วมกับผู้ใหญ่บ้านจากทุกหมู่ ส่วนการมีส่วนร่วมวางแผนการมีส่วนร่วมดำเนินการ การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบ การมีส่วนร่วมประเมินผล และการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากโครงการ ประชาชนไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วม

ผู้วิจัยพบว่า สมาชิกกลุ่มสนทนาได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ และความต้องการในการแก้ปัญหาผลกระทบที่เกิดขึ้นมากกว่าการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการมีส่วนร่วมในโครงการบ่อฝึกลบขยะมูลฝอย ทำให้ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มต้องชี้แจงให้สมาชิกกลุ่มสนทนาเข้าใจถึงประเด็นคำถาม และคำตอบที่ต้องการจากการสนทนากลุ่มหลายครั้ง

ความต้องการ และความรู้ความเข้าใจรูปแบบการมีส่วนร่วมในโครงการบ่อฝึกลบขยะมูลฝอย

ภาคประชาชนมีความต้องการ และมีความรู้ความเข้าใจรูปแบบการมีส่วนร่วมในโครงการบ่อฝึกลบขยะมูลฝอย ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารก่อนการดำเนินโครงการ เพื่อรับทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผลดีผลเสียจากการดำเนินงาน โดยเฉพาะแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม เช่น กลิ่นเหม็น น้ำชะขยะจากขยะ และน้ำเสียจากการฝึกลบขยะ โดยการจัดให้มีเวทีประชาคมหมู่บ้าน เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นได้ทุกคน จากนั้นหากภาครัฐจะดำเนินการตัดสินใจ จะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมตัดสินใจด้วย โดยการพิจารณาเลือกพื้นที่ตั้ง

โครงการ รวมทั้งการตัดสินใจยอมรับหรือไม่ยอมรับโครงการ และในกรณีที่ประชาชนยอมรับจึงให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินงาน เช่น การจัดเวลาในการขนส่งขยะ การวางแผนแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม และการใช้ประโยชน์ในพื้นที่บ่อฝังกลบขยะภายหลังเสร็จสิ้นโครงการ การมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบ เช่น การก่อสร้าง และการดำเนินงานฝังกลบขยะมูลฝอย การมีส่วนร่วมประเมินผลกระทบ โดยเฉพาะผลกระทบต่อชุมชน และสภาพแวดล้อม ส่วนการรับผลประโยชน์จากโครงการ ประชาชนในพื้นที่ควรได้รับบริการการเก็บขน และกำจัดขยะจากหน่วยงานที่จัดทำโครงการโดยไม่คิดค่าบริการ (ปัจจุบันประชาชนในตำบลบึงกอกกำจัดขยะมูลฝอยครัวเรือนด้วยตัวเอง โดยไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เช่น การเผา การฝังกลบ และทิ้งในที่รกร้างว่างเปล่า) การได้รับค่าชดเชยจากผลกระทบต่างๆ เพื่อนำมาพัฒนาหมู่บ้าน และแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม ในขั้นตอนของการตัดสินใจ วางแผน ติดตามตรวจสอบ และประเมินผล ให้ดำเนินการโดยผ่านคณะกรรมการหมู่บ้านซึ่งประชาชนคัดเลือกมาเป็นตัวแทน

นอกจากนี้ผู้วิจัย พบว่า ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มต้องการที่จะให้เทศบาลนครพิษณุโลกเข้ามาแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นกับชุมชน เช่น เรื่องกลิ่นเหม็น แมลงวันรบกวน และน้ำชะขยะจากรถขนขยะ และเปิดโอกาสให้ประชาชนที่ได้รับผลกระทบมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในโครงการมากขึ้น ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าแกนนำประชาชนได้ทำหน้าที่ขอรับการสนับสนุนเงินทุนจากเครือข่ายองค์กรประชาชน จังหวัดพิษณุโลก เพื่อนำมาจัดทำเวทีประชาคม รับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน และหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เนื่องจากประชาชนได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการ และต้องการที่จะให้ชุมชนมีสภาพแวดล้อมที่ดี

การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

1.4 กรณีศึกษาที่ 1

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 2 ท่าน ในวันที่ 23 มกราคม 2547 เวลา 09.00 – 10.00 น. ณ องค์การบริหารส่วนตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบึงกอก ซึ่งเป็นประธานสภาตำบลบึงกอก ในช่วงก่อนการดำเนินโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยและเจ้าหน้าที่อีกท่าน ได้แก่ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบึงกอก ซึ่งปฏิบัติงานในหน้าที่ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลมาเป็นเวลา 7 ปี โดยเป็นผู้ทำหน้าที่แจ้งปัญหาที่ได้รับการร้องเรียนจากประชาชนในพื้นที่ไปถึงหน่วยงานที่ดำเนินโครงการ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ในประเด็นต่อไปนี้

สภาพปัญหาในโครงการฝังบึงกลบขยะมูลฝอยเทศบาลนครพิษณุโลก

สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการได้แก่ ปัญหาเรื่องกลิ่นเหม็นจากกองขยะซึ่งมีตลอดทั้งปี และจะมีความรุนแรงโดยเฉพาะในช่วงหน้าฝน ในช่วงเดือนมีนาคมปี 2545 องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับการร้องเรียนจากประชาชนหมู่ที่ 1, 4 และ 10 เรื่องกลิ่นเหม็นแมลงวันรบกวน น้ำชะขยะจากรถขนขยะไหลลงสู่พื้นถนน และขยะประเภทถุงพลาสติกปลิวไปตกในพื้นที่ทำการเกษตรของประชาชนที่อยู่โดยรอบพื้นที่โครงการ องค์การบริหารส่วนตำบลจึงได้ทำหนังสือแจ้งไปยังเทศบาลนครพิษณุโลก ให้ดำเนินการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น หลังจากนั้นประมาณ 1 สัปดาห์ จึงได้รับหนังสือชี้แจงจากเทศบาลนครพิษณุโลก ว่าได้ดำเนินการแก้ไขปัญหมาแล้ว โดยการฉีดสารเคมีเพื่อควบคุมการแพร่พันธุ์ของแมลงวัน และฉีดสารเคมีเพื่อดับกลิ่น ซึ่งปัญหาก็ลดน้อยลง แต่หลังจากนั้น ในช่วงเดือนตุลาคม 2545 ก็มีประชาชนจากหมู่เดิมเข้ามาร้องเรียนปัญหาเรื่องกลิ่นเหม็น และแมลงวันอีกครั้ง ซึ่งทางองค์การบริหารส่วนตำบลได้ทำหนังสือแจ้งไปถึงเทศบาล และได้รับหนังสือชี้แจงเรื่องการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ต่อมาปัญหาเรื่องกลิ่นเหม็น และแมลงวันรบกวนจึงลดน้อยลง องค์การบริหารส่วนตำบลบึงกอกไม่มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถในด้านสุขาภิบาล และสิ่งแวดล้อม ทำให้ไม่มีเจ้าหน้าที่ที่จะติดตามตรวจสอบปัญหาที่เกิดขึ้นโดยตรง หน่วยงานทำได้เพียงการแจ้งปัญหาที่เกิดขึ้นไปให้ผู้ดำเนินโครงการรับทราบ และรอการแก้ไขเท่านั้น การให้ข้อมูลแก่ประชาชนจึงไม่สามารถทำได้ เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลก็ไม่ได้รับทราบข้อมูลที่แน่ชัด

"...เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นและทางหน่วยงานได้แจ้งเรื่องไปถึงผู้ดำเนินโครงการ ปัญหา ก็จะลดน้อยลงแต่เพียงช่วงระยะเวลาสั้นๆ หลังจากนั้นปัญหาก็จะเกิดขึ้นอีก องค์การบริหารส่วนตำบลบึงกอกไม่ได้รับทราบข้อมูลที่แน่ชัดเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการฝังบึงกลบขยะ ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนของการฝังบึงได้..."

(ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบึงกอก, 23 มกราคม 2547)

"...สภาพพื้นที่ของตำบลส่วนใหญ่เป็นดินทราย ทำให้ชั้นดินไม่สามารถกักน้ำได้ น้ำเสียจากกองขยะอาจไหลปนเปื้อนไปสู่ชั้นน้ำใต้ดิน ซึ่งอบต.ไม่ได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพน้ำใต้ดิน..."

(นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบึงกอก, 23 มกราคม 2547)

การมีส่วนร่วมในโครงการบ่อฝังกบขยะมูลฝอยเทศบาลนครพิษณุโลก

องค์การบริหารส่วนตำบลบึงกอกเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการบ่อฝังกบขยะมูลฝอยเทศบาลนครพิษณุโลก ในขั้นตอนต่อไปนี้ (1) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการดำเนินโครงการ โดยรับทราบว่าจะมีการจัดตั้งโรงงานรีไซเคิลขยะ ซึ่งจะมีการจ้างงาน และสร้างรายได้แก่ชุมชน ขณะที่มีการติดต่อขอซื้อที่ดินในราคาไร่ละ 30,000 บาท ทำให้ประชาชนยินยอมขายพื้นที่ เพราะได้ราคาสูง และเมื่อโครงการดำเนินงานก่อสร้างแล้วเสร็จ เทศบาลได้นำสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบึงกอกและผู้ใหญ่บ้านบางคนเข้าไปมีส่วนร่วมรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินงานฝังกบขยะมูลฝอย และการดำเนินงานในส่วนต่างๆ ของโครงการ ก่อนดำเนินการเปิดใช้งานบ่อฝังกบขยะมูลฝอย (2) การมีส่วนร่วมตัดสินใจยอมรับโครงการโดยผ่านสภาตำบลบึงกอกร่วมกับผู้ใหญ่บ้านจากทุกหมู่บ้าน โดยไม่ได้คาดว่ามีผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม (3) การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบ เมื่อประชาชนที่มีบ้านเรือนอยู่โดยรอบพื้นที่โครงการได้ร้องเรียนมายังองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับผลกระทบจากปัญหาเรื่องกลิ่นเหม็น หลังจากนั้นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลจึงทำหนังสือชี้แจงปัญหาที่เกิดขึ้นไปถึงเทศบาลนครพิษณุโลกให้เข้ามาดำเนินการแก้ไข ส่วนขั้นตอนการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมวางแผน การมีส่วนร่วมดำเนินการ การมีส่วนร่วมประเมินผล และการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ องค์การบริหารส่วนตำบลบึงกอก ไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมใดๆ

“...หากเทศบาลซึ่งเป็นผู้ดำเนินโครงการ ดำเนินงานโดยไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลก็ไม่จำเป็นต้องเข้าไปมีส่วนร่วม...”

(นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบึงกอก, 23 มกราคม 2547)

ความต้องการ และความรู้ความเข้าใจรูปแบบการมีส่วนร่วมในโครงการบ่อฝังกบขยะมูลฝอย

องค์การบริหารส่วนตำบลมีความต้องการ และมีความรู้ความเข้าใจรูปแบบการมีส่วนร่วมในโครงการบ่อฝังกบขยะมูลฝอย ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นจริงก่อนการดำเนินการ ทั้งนี้หน่วยงานที่เป็นผู้ดำเนินโครงการจะต้องให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลดี และผลเสียจากการดำเนินงาน โดยเฉพาะการรับทราบข้อมูลซึ่งเป็นพื้นที่ที่ตั้งโครงการ และขั้นตอนการดำเนินงานฝังกบ จากนั้นจึงเปิดรับฟังความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล และประชาชนที่ได้รับผลกระทบ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายๆ ฝ่ายมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นด้วย เพื่อนำไปประกอบการตัดสินใจพิจารณายอมรับ หรือไม่ยอมรับโครงการ โดยพิจารณา

ร่วมกันกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีส่วนร่วมวางแผนตั้งแต่ริเริ่มโครงการ เช่น แผนก่อสร้าง แผนดำเนินงาน แผนมาตรการลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสังคม เป็นต้น ส่วนการดำเนินการนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลไม่จำเป็นต้องเข้ามีส่วนร่วม เพราะเป็นการดำเนินงานที่ใช้งบประมาณเป็นจำนวนมากในการลงทุนก่อสร้างและบริหารจัดการและดำเนินการ แต่ภายหลังจากการดำเนินโครงการแล้ว สามารถมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบได้ เช่น การติดตามตรวจสอบการก่อสร้าง การดำเนินงานต่างๆ ของโครงการ และการประเมินผล ส่วนผลประโยชน์ที่จะได้รับควรอยู่ในรูปของค่าชดเชยจากผลกระทบของโครงการ และการใช้บริการกำจัดขยะมูลฝอย เป็นต้น

1.5 กรณีศึกษาที่ 2

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับเจ้าหน้าที่กองสาธารณสุข เทศบาลนครพิษณุโลก โดยมีตำแหน่งเป็นผู้ประสานงานโครงการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนเมือง จังหวัดพิษณุโลก ทำงานด้านการจัดการขยะมูลฝอยมาเป็นเวลา 7 ปี ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ในวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2547 เวลา 09.00 – 11.00 น. ณ เทศบาลนครพิษณุโลก ในประเด็นต่อไปนี้

สภาพปัญหาในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยเทศบาลนครพิษณุโลก

ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการฝังกลบขยะมูลฝอย คือ ปัญหาเรื่องกลิ่นเหม็น ซึ่งปัจจุบันมีการแก้ปัญหาโดยการนำวัสดุปกคลุมดินซึ่งเป็นกากมะพร้าวไปวางคลุมกองขยะอย่างหลวมๆ ทั้งด้านบนและด้านข้างกองขยะ ความหนาประมาณ 20 เซนติเมตร เพื่อให้อากาศผ่านเข้าไปได้ เป็นวิธีการหมักแบบใช้ออกซิเจน (Aerobic Decomposition) ทั้งยังเป็นการดูดซับกลิ่น และมีการปลูกต้นไม้ที่โตเร็ว เช่น ต้นสน ต้นอโศก เพื่อเป็นแนวกันชน (Buffer Zone) ในเรื่องกลิ่นและปัญหาขยะปลิวไปตกหล่นในพื้นที่ทำการเกษตร โดยทำการปลูกเป็นแนวยาว ส่วนปัญหาเรื่องน้ำเสียจากน้ำชะขยะ ซึ่งจะมีปริมาณมากหากประชาชนไม่คัดแยกขยะเปียก ขยะแห้ง ก่อนส่งมากำจัดอย่างจริงจัง ทำให้บ่อบำบัดน้ำเสียซึ่งเป็นระบบบ่อฝัง (Oxidation Pond) มีประสิทธิภาพการทำงานลดลง เนื่องจากการตกตะกอน (Sludge) ของของเสียจำนวนมากทำให้บ่อตันได้ ขณะนี้เทศบาลได้ดำเนินการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียเพิ่มโดยใช้ระบบเติมอากาศ (Aerated Lagoon) ภายในโครงการ เนื้อที่ประมาณ 50 ไร่ ทั้งนี้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อแก้ปัญหาน้ำเสียจากน้ำชะขยะ นอกจากนี้ยังพบว่า มีการปะปนของขยะติดเชื้อ (Infectious Waste) จากสถานพยาบาลและคลินิก รวมทั้งขยะอันตราย (Hazardous Waste) เช่น วัตถุระเบิด ปะปนเข้ามาในบ่อฝังกลบขยะ ซึ่งไม่สามารถระบุแหล่งที่มาได้ ในด้านการบริหารจัดการ ยังขาดเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานภายในบ่อ การดำเนินการฝังกลบขยะยังขาด

แกลนเครื่องมือ เช่น รถแทรกเตอร์สำหรับต้นขยะ รถบรรทุกดินสำหรับฝังกลบขยะ เครื่องหันและเครื่องบดขยะเมื่อมีการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ ซึ่งการขอสนับสนุนในด้านงบประมาณนั้นเป็นไปอย่างล่าช้า เนื่องจากงบประมาณของรัฐมีจำกัดและมีหลายหน่วยงานที่ต้องการขอใช้งบประมาณในส่วนนี้ในการดำเนินโครงการกำจัดขยะมูลฝอย

การมีส่วนร่วมในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยเทศบาลนครพิษณุโลก

การมีส่วนร่วมในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยเทศบาลนครพิษณุโลกนั้น ถือเป็นหน้าที่ตามกฎหมายในการรับผิดชอบต่อการจัดการขยะมูลฝอยภายในเขตเมือง โดยดำเนินการรวบรวม เก็บขน และกำจัดขยะมูลฝอย จัดเก็บค่าบริการ ออกเทศบัญญัติให้สอดคล้องกับกฎระเบียบแห่งชาติ ควบคุมและลงโทษผู้ละเมิดกฎ

การดำเนินโครงการในปัจจุบัน เทศบาลได้ให้ข้อมูลข่าวสารโดยการประชาสัมพันธ์ผ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น วารสารของทางเทศบาล อินเทอร์เน็ต การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อต่างๆ เช่น รายการวิทยุเทศบาลพบประชาชน คลื่นความถี่ FM 108.25 MHz ทุกวันศุกร์ เวลา 8.30 – 9.00 น. ทางอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ <http://www.phsmun.go.th/> เป็นต้น ขั้นตอนการตัดสินใจ และการวางแผนดำเนินงานบ่อฝังกลบขยะในพื้นที่โครงการ และการขยายพื้นที่บ่อฝังกลบขยะ เทศบาลจะพิจารณาร่วมกับสำนักงานความร่วมมือทางวิชาการของเยอรมัน (GTZ) ทั้งนี้มีการวางแผนโครงการอย่างต่อเนื่อง จะช่วยยืดอายุการใช้งานของบ่อฝังกลบขยะไปได้นานขึ้น

ในส่วนของกรดำเนินการเก็บขนขยะ และการกำจัดขยะ เทศบาลเป็นผู้ดำเนินการบริหารจัดการภายในบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย โดยของบประมาณจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย เนื่องจากงบประมาณของหน่วยงานไม่เพียงพอ การติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน ได้มีการเฝ้าระวังผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การเฝ้าระวังบ่อน้ำใต้ดินที่ใช้ในโครงการ บ่อน้ำใต้ดินรอบพื้นที่โครงการซึ่งเป็นบ่อตรวจสอบ (Monitoring Well) จำนวน 7 บ่อ และบ่อน้ำเสีย

นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานภายนอกเข้ามาตรวจสอบการไหลของน้ำใต้ดิน เช่น คณะเกษตรศาสตร์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยนเรศวร และสำนักวิชาสิ่งแวดล้อมทรัพยากร และการพัฒนา (School of Environment Resources and Development: SERD) สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (Asian Institute of Technology: AIT) การประเมินผลโครงการ มีการประเมินผลมาตรการป้องกันมลภาวะ กรณีที่เกิดการปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม และการประเมินผล

จากหน่วยงานภายนอก เช่น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงอุตสาหกรรม เป็นต้น

ส่วนขั้นตอนของผลประโยชน์ที่จะได้รับ เทศบาลได้ดำเนินการเก็บค่าธรรมเนียมจากการให้บริการกำจัดขยะมูลฝอย และชุมชนในเขตเทศบาลมีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ทั้งหน่วยงานราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรอบเขตเทศบาล ก็สามารถให้บริการกำจัดขยะมูลฝอยร่วมกันได้ ทั้งนี้จะต้องจ่ายค่าบริการในการฝังกลบขยะตามที่เทศบาลได้กำหนดไว้ในอัตรา 385 บาทต่อตัน เมื่อให้บริการที่หลุมฝังกลบขยะ และ 485 บาทต่อตัน เมื่อให้บริการที่สถานีขนถ่าย

ความต้องการ และความรู้ความเข้าใจรูปแบบการมีส่วนร่วมในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย

หน่วยงานภาครัฐซึ่งเป็นผู้ดำเนินโครงการจำเป็นต้องให้ข้อมูลข่าวสารก่อนการดำเนินโครงการผ่านสื่อทุกประเภท จากนั้นจึงจัดประชุมเพื่อสอบถามความคิดเห็นจากภาคเอกชน ทั้งกลุ่มธุรกิจเอกชน และประชาชนที่เป็นผู้ได้รับผลกระทบในพื้นที่โครงการ

การตัดสินใจดำเนินโครงการนั้นขึ้นอยู่กับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ให้งบประมาณสนับสนุนเพื่อดำเนินโครงการ ทั้งนี้โดยนำความคิดเห็นจากทุกฝ่ายไปใช้ในการพิจารณาตัดสินใจ หลังจากนั้นหากมีการอนุมัติเพื่อดำเนินโครงการ ก็ควรเปิดโอกาสให้ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน และประชาชนที่เป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงในพื้นที่โครงการ เข้ามามีส่วนร่วมวางแผนเพื่อหามาตรการลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและผลกระทบทางสังคม โดยผ่านตัวแทนที่มีการคัดเลือกมา

ส่วนการดำเนินงานนั้นภาครัฐอาจเป็นผู้ดำเนินการเอง หรือจะให้ภาคเอกชนเป็นผู้ดำเนินงาน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความคิดเห็นของภาครัฐ การติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน ภาครัฐควรจะเป็นผู้ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานเองร่วมกับสถาบันการศึกษา เช่น มหาวิทยาลัย ส่วนการมีส่วนร่วมประเมินผล ดำเนินการโดยให้เอกชน เช่น บริษัทที่ปรึกษาทางสิ่งแวดล้อม มีส่วนร่วมประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และผลกระทบทางสังคม ซึ่งทำให้การประเมินผลเป็นไปอย่างยุติธรรม และเป็นการตรวจสอบจากหน่วยงานภายนอก

ในด้านผลประโยชน์ที่จะได้รับเมื่อมีการดำเนินโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย คือ การจัดการขยะในเขตเมืองเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่มีขยะตกค้าง ชุมชนสะอาด และมีสภาพสิ่งแวดล้อมดีขึ้น ส่วนผลกระทบจะเกิดขึ้นเมื่อ ภาครัฐดำเนินการไม่ได้มาตรฐาน ไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ และไม่สามารถแก้ปัญหาผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมและชุมชนในพื้นที่ตั้งโครงการ

1.6 กรณีศึกษาที่ 3

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับเจ้าหน้าที่วิศวกรสิ่งแวดล้อม กองช่างเทศบาลนครพิษณุโลก ในวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2547 ผู้ให้ข้อมูลเป็นเจ้าของหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลการดำเนินโครงการบ่อกำจัดขยะมูลฝอย ในช่วงปี 2545 - 2546 ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ในประเด็นดังต่อไปนี้

สภาพปัญหาในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยเทศบาลนครพิษณุโลก

ปัญหาหลักที่เกิดจากโครงการคือ ปัญหาเรื่องงบประมาณ เนื่องจากการก่อสร้าง และซ่อมแซมบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก และปัจจุบันมีการดำเนินงานก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียเพิ่มเติมบนเนื้อที่ 50 ไร่ ในโครงการ ซึ่งต้องรอการอนุมัติงบประมาณจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งหากล่าช้าก็อาจทำให้เกิดความเสียหายได้

นอกจากนั้นการจัดเก็บค่าธรรมเนียมในการกำจัดขยะมูลฝอยทำได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก ยังไม่ให้ความร่วมมือจ่ายค่าธรรมเนียมเท่าที่ควร ทั้งมาตรการการลงโทษผู้กระทำผิดไม่รุนแรง ประชาชนกล่าวว่า เทศบาลให้บริการไม่ทั่วถึง และค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บแพงเกินไป ซึ่งปัจจุบันอัตราค่าบริการอยู่ที่ครัวเรือนละ 30 บาท

ในส่วนของบริการเก็บขนขยะนั้น เทศบาลจะวางถังขยะในบริเวณที่กำหนดไว้ในแต่ละชุมชนทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการเก็บขน แต่ประชาชนกล่าวว่า มีถังขยะน้อย ขณะที่บางคนไม่ยอมให้มีการตั้งถังขยะใกล้ๆ กับบ้านเรือนของตน ทำให้มีปัญหาในเรื่องการเก็บขนอีกด้วย

การมีส่วนร่วมในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยเทศบาลนครพิษณุโลก

การดำเนินงานโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยเทศบาลนครพิษณุโลก ถือเป็นหน้าที่ของเทศบาลที่จะต้องจัดให้มีการจัดการขยะมูลฝอย ทั้งการเก็บขนขยะ และการกำจัดขยะ

เทศบาลนครพิษณุโลก มีส่วนร่วมโดยการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนในตำบลบึงกอก ผ่านทางผู้นำชุมชนก่อนดำเนินโครงการ ขั้นตอนของการแสดงความคิดเห็น มีการจัดทำเวทีประชาคมที่บ่อฝังกลบขยะมูลฝอย เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2547 เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่ได้รับผลกระทบ และความต้องการของชุมชนในการแก้ปัญหาเรื่องกลิ่นเหม็น

การตัดสินใจดำเนินโครงการมีการพิจารณาร่วมกับหน่วยงานต่างๆ การวางแผน มีการวางแผนแก้ปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน เช่น เรื่องกลิ่นเหม็นจากกองขยะ การขนส่งขยะ และปัญหาน้ำใต้ดิน การมีส่วนร่วมดำเนินการเทศบาลเป็นผู้ดำเนินการเอง ได้แก่ การเก็บขนขยะ และการกำจัดขยะโดยวิธีฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล การจัดการขยะโดยวิธีเชิงกลชีวภาพ

(Mechanical - Biological Waste Treatment: MBWT) การกำจัดน้ำเสียโดยใช้ระบบบ่อบำบัด ส่วนขั้นตอนการติดตามตรวจสอบการปนเปื้อนของน้ำใต้ดิน เทศบาลได้ให้คณะเกษตรศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยนเรศวร และสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย เป็นผู้ตรวจสอบ ส่วนขั้นตอนของการประเมินผลนั้นยังไม่มีผลการประเมินผลโครงการ

**ความต้องการ และความรู้ความเข้าใจรูปแบบการมีส่วนร่วมในโครงการบ่อบำบัด
กลบขยะมูลฝอย**

ภาครัฐควรมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข่าวสารกับทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น แผ่นพับ ใบปลิว เป็นต้น ทั้งนี้ควรมีรายละเอียดเกี่ยวกับขอบเขตการดำเนินการ และวิธีการดำเนินการที่ชัดเจน

การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น โดยการจัดประชาคมเพื่อให้ทุกฝ่ายได้เสนอแนะความคิดเห็น รวมทั้งผลดี ผลเสีย จากการดำเนินโครงการ เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจต่อไป ซึ่งในขั้นตอนนี้ ภาครัฐจำเป็นต้องตัดสินใจโดยรับฟังความคิดเห็นจากภาคประชาชนด้วย ซึ่งในบางครั้ง การตัดสินใจดำเนินโครงการของภาครัฐอาจขัดแย้งกับความคิดเห็นของภาคประชาชน เนื่องจาก การดำเนินโครงการนั้นเป็นความจำเป็นที่ต้องจัดให้มีขึ้น หลังจากนั้นจึงวางแผนโครงการ โดยพิจารณาจากความคิดเห็นของหลายๆ ฝ่าย เช่น การวางแผนเพื่อหาที่ตั้งโครงการ การวางแผนการก่อสร้าง การขนส่งขยะมูลฝอย และการหามาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสังคม

ขั้นตอนของการบริหารจัดการโครงการควรให้ภาครัฐเป็นผู้ดำเนินการ ส่วนการติดตามตรวจสอบ การมีส่วนร่วมประเมินผล และการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ทุกฝ่ายสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในรูปแบบไตรภาคีได้โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเป็นคณะทำงานร่วมกัน

1.7 กรณีศึกษาที่ 4

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับเจ้าหน้าที่กองช่าง เทศบาลนครพิษณุโลก ในวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2547 ผู้ให้ข้อมูลเป็นเจ้าของหน้าที่ซึ่งควบคุมการบริหารและการปฏิบัติงานภายในโครงการบ่อบำบัดกลบขยะมูลฝอยมาเป็นระยะเวลา 2 ปี ปัจจุบันได้เตรียมงานโครงการบ่อบำบัดน้ำเสียฝั่งตะวันตก ตำบลวังพิถูล อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ในประเด็นดังต่อไปนี้

สภาพปัญหาในโครงการบ่อฝึงบกลบขยะมูลฝอยเทศบาลนครพิษณุโลก

เทศบาลนครพิษณุโลก ประสบปัญหาเรื่องงบประมาณดำเนินการ เนื่องจากการทำงานตามหลักวิชาการที่ถูกต้อง ต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก ขณะที่เทศบาลมีรายได้จำกัด ต้องอาศัยงบประมาณจากหน่วยราชการส่วนกลาง ซึ่งได้รับงบประมาณสนับสนุนไม่ตรงตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ และทันกับการแก้ปัญหา ส่วนปัญหาเรื่องกลิ่นเหม็นจากบ่อฝึงบกลบขยะ และกลิ่นเหม็นจากการขนส่ง มีการแก้ปัญหาโดยใช้น้ำยาดับกลิ่นซึ่งทำมาจากจุลินทรีย์ชีวภาพ ราคา กิโลกรัมละ 2,000 บาท ปัจจุบันมีการทดลองใช้โดยการฉีดพ่นที่สถานีขนถ่ายก่อนการรวบรวมขนส่งไปยังบ่อฝึงบกลบขยะมูลฝอย และการฉีดพ่นที่บ่อฝึงบกลบขยะมูลฝอยภายหลังการดำเนินงานในแต่ละวัน

การมีส่วนร่วมในโครงการบ่อฝึงบกลบขยะมูลฝอยเทศบาลนครพิษณุโลก

เทศบาลดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร โดยผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น วารสารของทางเทศบาล แผ่นพับ เป็นต้น ทั้งยังมีหน่วยงานภายนอก ได้แก่ สถาบันการศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้ามาศึกษาดูงาน วิธีดำเนินงานฝึงบกลบขยะมูลฝอยอย่างต่อเนื่อง มีการจัดประชุมภายในหน่วยงานระหว่างเทศบาลและสำนักงานความร่วมมือทางวิชาการของเยอรมัน (GTZ) เพื่อแสดงความคิดเห็นในการดำเนินงานบ่อฝึงบกลบขยะ

ในด้านการตัดสินใจ มีการตัดสินใจดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยโดยวิธีเชิงกล - ชีวภาพ จากนั้นจึงวางแผนเพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพในการกำจัดขยะ และนำมาเปรียบเทียบกับการทำปุ๋ยเพื่อพิจารณาหาจุดคุ้มทุน รวมทั้งการวางแผนในอนาคตเพื่อหาเทคนิคการทำงานที่เหมาะสม การวางแผนการขยายพื้นที่ และใช้ประโยชน์ภายหลังเสร็จสิ้นโครงการ และการแก้ปัญหาการมีส่วนร่วมกับชุมชน

การดำเนินงานในปัจจุบัน เทศบาลเป็นผู้บริหารจัดการโครงการ และมีการติดตามตรวจสอบการบำบัดน้ำเสีย และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและผลกระทบทางสังคม นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานภายนอกคือ สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย เข้ามาเก็บตัวอย่างน้ำได้ดินเพื่อตรวจสอบการปนเปื้อนของน้ำชะขยะมูลฝอย

ความต้องการ และความรู้ความเข้าใจรูปแบบการมีส่วนร่วมในโครงการบ่อฝึงบกลบขยะมูลฝอย

การดำเนินโครงการบ่อฝึงบกลบขยะมูลฝอยถือเป็นหน้าที่โดยตรงขององค์กรท้องถิ่นที่ต้องจัดให้มีการรักษาความสะอาดแก่ประชาชน โดยการให้บริการเก็บขน และกำจัดขยะมูลฝอย

และเป็นระเบียบข้อบังคับของรัฐ ดังนั้น รัฐจึงควรเป็นผู้ดำเนินการโครงการทั้งหมด การเปิดโอกาสให้ภาคเอกชน และภาคประชาชนสามารถทำได้ โดยการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทั่วไปของพื้นที่ให้ประชาชนรับทราบ ก่อนดำเนินการ เพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนในพื้นที่ โดยอาจจัดตั้งเป็นศูนย์ข้อมูลเพื่อเป็นแหล่งข้อมูลแก่ประชาชนทั่วไป

การรับฟังความคิดเห็นของภาคเอกชน ภาคประชาชน โดยการจัดประชุมผ่านตัวแทนที่คัดเลือกมา จากนั้นจึงตัดสินใจร่วมกันทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน และนำไปสู่การวางแผนโครงการ ส่วนขั้นตอนการดำเนินการก่อสร้าง การดำเนินการบริหารจัดการ และการปฏิบัติงาน ประชาชนไม่จำเป็นต้องเข้าไปมีส่วนร่วม ยกเว้นกิจกรรมที่สามารถทำได้ เช่น การปลูกต้นไม้เพื่อสร้างแนวกันชน เป็นต้น ส่วนขั้นตอนติดตามตรวจสอบ และประเมินผล เป็นหน้าที่ของภาครัฐที่จะดำเนินการเอง เพราะเป็นเรื่องที่ต้องใช้ความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

1.8 กรณีศึกษาที่ 5

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับผู้นำชุมชนหมู่ที่ 2 ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ในตำบลบึงกอกมาเป็นเวลา 30 ปี และตัวแทนประชาชนหมู่ที่ 4 ซึ่งเป็นผู้ติดต่อประสานงานกับเครือข่ายสิ่งแวดล้อมภาคประชาชน จังหวัดพิษณุโลก และเครือข่ายสิ่งแวดล้อมตำบลบึงกอก อยู่ในตำบลบึงกอกมาเป็นเวลา 50 ปี ทั้ง 2 ท่านเป็นผู้ที่สนใจปัญหาสิ่งแวดล้อม และเป็นแกนนำในการจัดประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นของประชาชนตำบลบึงกอก ในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ในวันที่ 3 มีนาคม 2547 เวลา 9.00 น. ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 ตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก

สภาพปัญหาในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยเทศบาลนครพิษณุโลก

ปัญหาที่เกิดขึ้นจากโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย ได้แก่ ปัญหาเรื่องกลิ่นเหม็นจากกองขยะ ซึ่งมีผลกระทบต่อประชาชนที่อยู่โดยรอบโครงการได้แก่ หมู่ที่ 1, 2, 4, 10 และ 11 ทั้งนี้กลิ่นเหม็นจะมีตลอดทั้งปี ขึ้นอยู่กับกระแสลมว่าจะพัดไปในทิศทางใด ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากการดำเนินโครงการบ่อฝังกลบขยะ ต้องการให้มีการย้ายสถานที่ทิ้งขยะไปอยู่ที่อื่น หากไม่สามารถดำเนินการได้ เทศบาลควรจะดำเนินการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเร่งด่วน

นอกเหนือจากปัญหาเรื่องกลิ่นเหม็นที่เกิดขึ้นแล้ว ผู้วิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความกังวลเรื่องน้ำเสียจากน้ำชะขยะมูลฝอยซึ่งเกรงว่าจะมีการปนเปื้อนลงสู่แหล่งน้ำใต้ดินซึ่งประชาชนใช้ในการอุปโภคบริโภค และมีความเข้าใจว่าเทศบาลได้ทิ้งน้ำเสียจากน้ำชะขยะลงสู่บ่อน้ำที่ขุดเจาะไว้ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว เป็นบ่อสังเกตการณ์น้ำเสีย (Monitoring Well) ที่เทศบาลได้ทำขึ้น

“...เทศบาลได้ขุดเจาะบ่อ และปล่อยน้ำเสียจากน้ำชะขยะลงสู่น้ำใต้ดิน แต่ข้อมูลที่ได้มาไม่มีความชัดเจน...”

(ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 ตำบลบึงกอก, 3 มีนาคม 2547)

“...ประชาชนกล่าวว่า เทศบาลได้ขุดเจาะบ่อและปล่อยน้ำเสียลงสู่น้ำใต้ดิน ซึ่งในความเป็นจริงแล้วเป็นบ่อสังเกตการณ์น้ำเสีย (Monitoring Well)...”

เจ้าหน้าที่เทศบาลนครพิษณุโลก, 25 กุมภาพันธ์ 2547)

ปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยพบว่า ประชาชนไม่เข้าใจวิธีดำเนินการงาน ขณะเดียวกัน เทศบาลก็ไม่ได้ให้ข้อมูลข่าวสารที่ชัดเจนเกี่ยวกับการดำเนินงานแก่ประชาชนอย่างพอเพียงและทั่วถึง

การมีส่วนร่วมในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยเทศบาลนครพิษณุโลก
การมีส่วนร่วมในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยเทศบาลนครพิษณุโลก ได้แก่ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารก่อนการดำเนินงาน ซึ่งผู้ที่รับทราบข้อมูลโดยส่วนใหญ่จะเป็นประชาชนที่ขายที่ดินให้กับเทศบาลหรือมีพื้นที่อยู่อาศัยในรัศมีของโครงการ และผู้ใหญ่บ้านจากทุกหมู่บ้านเท่านั้น ส่วนประชาชนที่อยู่ไกลออกไปจากพื้นที่โครงการจะไม่ได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร

“...สมัยนั้นยังไม่ได้เป็นผู้ใหญ่บ้าน และอยู่ไกลออกไปจากพื้นที่โครงการคือบ้านไร่ฝ้าย ตำบลบึงกอก จึงไม่ได้รับทราบข้อมูล ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารหลังจากที่ได้ก่อสร้างบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยเสร็จแล้ว เมื่อมีการประชุมที่หมู่ 4 ตำบลบึงกอก โดยประชาชนทราบว่าจะมีโรงงานรีไซเคิลขยะ ซึ่งจะช่วยให้คนในพื้นที่มีงานทำ ในการจัดประชุมครั้งนั้น ประชาชนไม่ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการมากนัก เพราะประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ ความเข้าใจในโครงการ...”

(ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 ตำบลบึงกอก, 3 มีนาคม 2547)

ส่วนขั้นตอนการแสดงความคิดเห็น เทศบาลได้มีการจัดประชุมขึ้นที่บ่อฝังกลบขยะมูลฝอยเมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2547 ผู้เข้าร่วมประชุม ได้แก่ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบึงกอก แกนนำชุมชน และผู้ใหญ่บ้านจากทุกหมู่บ้าน การประชุมที่เกิดขึ้นเป็นการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากโครงการ ผลการประชุม ประชาชนมีข้อเสนอ 3 ข้อ คือ

(1) เจาะบ่อน้ำตื้นรอบโครงการเพื่อศึกษาการปนเปื้อนของน้ำชะขยะต่อน้ำใต้ดิน (2) ทำคันดินรอบบ่อเพื่อป้องกันน้ำชะขยะมูลฝอยไหลออกนอกพื้นที่ และ (3) ดำเนินการแก้ปัญหาเรื่องกลิ่นเหม็นให้มีความรุนแรงน้อยลง ซึ่งเทศบาลได้นำข้อเสนอกจากการประชุมไปพิจารณาเพื่อแก้ปัญหาต่อไป

ส่วนขั้นตอนการมีส่วนร่วมตัดสินใจ การมีส่วนร่วมวางแผน การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบ การมีส่วนร่วมประเมินผล และการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์นั้น ผู้ให้ข้อมูลทั้ง 2 ท่าน ไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ

ความต้องการ และความรู้ความเข้าใจรูปแบบการมีส่วนร่วมในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย

ประชาชนมีความต้องการ และมีความรู้ความเข้าใจรูปแบบการมีส่วนร่วมในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากโครงการทั้งก่อนการดำเนินโครงการและภายหลังจากที่มีการดำเนินโครงการแล้ว โดยเปิดเผยข้อมูลให้ประชาชนรับทราบอย่างโปร่งใส ทั้งนี้อาจประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ เพื่อจัดตั้งเป็นแหล่งข้อมูลให้ประชาชนได้ศึกษาหาความรู้ และรับทราบข้อมูลจากการดำเนินโครงการ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชน

การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นจากการดำเนินโครงการ และดำเนินการตัดสินใจร่วมกันที่จะยอมรับหรือไม่ยอมรับโครงการ รวมทั้งเลือกพื้นที่ที่เหมาะสมเพื่อตั้งโครงการ ส่วนการมีส่วนร่วมวางแผนอาจเป็นการรับทราบข้อมูล และเสนอแนะความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์มากกว่าการวางแผนเพื่อปฏิบัติการ การวางแผนที่ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมได้ เช่น แผนมาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม และทางสังคม เป็นต้น

การมีส่วนร่วมดำเนินการก่อสร้าง และการดำเนินงานฝังกลบขยะให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่เป็นเจ้าของโครงการ ในขั้นตอนติดตามตรวจสอบ ประชาชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมได้ เช่น การติดตามตรวจสอบการก่อสร้าง และการดำเนินงานฝังกลบขยะมูลฝอยว่าเป็นไปตามแผนที่ได้วางไว้หรือไม่ การมีส่วนร่วมประเมินผล ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการประเมินผลกระทบทางสังคม เช่น ปัญหาเรื่องกลิ่นเหม็น และการยอมรับจากประชาชนในพื้นที่ ทั้งนี้ขั้นตอนของการวางแผน การติดตามตรวจสอบ และการประเมินผล ดำเนินการโดยคัดเลือกตัวแทนประชาชนที่มีความรู้ความสามารถหมู่บ้านละ 2 คน เข้าไปมีส่วนร่วมในรูปของคณะกรรมการ

การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ หน่วยงานที่เป็นผู้ดำเนินโครงการควรจ่ายค่าชดเชยจากผลกระทบของการดำเนินโครงการ เพื่อนำไปพัฒนาชุมชน นอกจากนั้นประชาชนภายในพื้นที่ควรจะได้ใช้บริการกำจัดขยะมูลฝอยอีกด้วย

1.9 กรณีศึกษาที่ 6

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับเจ้าหน้าที่ภาคเอกชน จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 2 ท่าน ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ที่ทำงานในองค์กรพัฒนาเอกชน ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น โครงการหมู่บ้าน ปตท.พัฒนา ตำบลบ้านจ่ง อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก เป็นโครงการที่สร้างจิตสำนึกแก่ชุมชนที่อยู่ในพื้นที่ปลูกให้อยู่กับป่าและดูแลรักษาป่าได้ และเจ้าหน้าที่จากศูนย์เสริมสร้างองค์กรชาวบ้านเพื่อฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งเป็นองค์กรพัฒนาเอกชนที่มีส่วนร่วมในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ภาคประชาชนในจังหวัดพิษณุโลก เช่น การดำเนินการส่งเสริมให้มีการจัดตั้งเครือข่ายสิ่งแวดล้อมภาคประชาชนเพื่อดูแลสิ่งแวดล้อม และดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในชุมชน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2547 09.00 – 10.00 น. ณ ศูนย์เสริมสร้างองค์กรชาวบ้านเพื่อฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม จังหวัดพิษณุโลก และวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2547 เวลา 15.00 – 16.00 น. ณ สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน จังหวัดพิษณุโลก

สภาพปัญหาในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยเทศบาลนครพิษณุโลก

ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพราะเทศบาลไม่ได้ให้ประชาชนในพื้นที่รับทราบข้อมูลข่าวสารจากการดำเนินงานเท่าที่ควร เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทางกายภาพของพื้นที่ ขั้นตอนและวิธีการฝังกลบขยะมูลฝอย ข้อมูลการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม เป็นต้น เมื่อประชาชนไม่ได้รับทราบข้อมูลที่ถูกต้อง ทำให้มีความกังวลกับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมและชุมชน ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานโดยทั่วๆ ไป คือ ปัญหาเรื่องกลิ่นเหม็น และแมลงวันรบกวน เนื่องจากการดำเนินงานฝังกลบขยะในปัจจุบันไม่ได้ทำการฝังกลบรายวัน เป็นเพียงการเกลี่ยขยะลงไปภายในบ่อเท่านั้น ซึ่งเทศบาลมาได้ชี้แจงวิธีการดำเนินงานให้ประชาชนรับทราบถึงข้อดี ข้อเสียของการกำจัดในแต่ละวิธีซึ่งจะสร้างความเข้าใจกับประชาชน ก็จะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ นอกจากนั้นยังขาดขั้นตอนของการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อรับฟังปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชาชนในพื้นที่ เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นจึงสร้างความขัดแย้งกับประชาชนที่ได้รับผลกระทบ

"...ได้รับทราบขั้นตอนการดำเนินงานฝังกลบขยะมูลฝอย แต่ไม่ได้รับทราบผลจากการปฏิบัติงานทำให้ไม่สามารถกล่าวได้ว่า การดำเนินโครงการมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมากนัก เพียงใด"

(เจ้าหน้าที่สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน, 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2547)

การมีส่วนร่วมในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยเทศบาลนครพิษณุโลก

เจ้าหน้าที่จากสมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน จังหวัดพิษณุโลก เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยเทศบาลนครพิษณุโลก 2 ขั้นตอนคือ (1) การมีส่วนร่วมรับทราบข้อมูลข่าวสารจากการดำเนินโครงการผ่านทางหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น และ (2) การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากการใช้บริการกำจัดขยะมูลฝอย โดยการจ่ายค่าธรรมเนียมในการเก็บขนขยะมูลฝอยให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลหัวรอ จำนวน 100 บาท ต่อเดือน และองค์การบริหารส่วนตำบลหัวรอจะนำขยะไปทิ้งยังบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยเทศบาลนครพิษณุโลก ส่วนขั้นตอนการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมตัดสินใจ การมีส่วนร่วมวางแผน การมีส่วนร่วมดำเนินการ การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบ การมีส่วนร่วมประเมินผล ไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วม

เจ้าหน้าที่ศูนย์เสริมสร้างองค์กรชาวบ้านเพื่อฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม จังหวัดพิษณุโลก เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยเทศบาลนครพิษณุโลก 2 ขั้นตอน คือ (1) การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการดำเนินการ โดยได้เข้าไปศึกษาวิธีการดำเนินการฝังกลบภายในบ่อ ในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยนเรศวร และ (2) การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น โดยเจ้าหน้าที่ได้ให้คำแนะนำกับตัวแทนประชาชนจากตำบลบึงกอก เพื่อจัดทำเวทีประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมภายในตำบล และการจัดตั้งเครือข่ายสิ่งแวดล้อมตำบลบึงกอกเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนท้องถิ่น ทั้งนี้ได้สนับสนุนงบประมาณในการจัดทำเวทีประชาคมแก่ประชาชนอีกด้วย ส่วนขั้นตอนการมีส่วนร่วมตัดสินใจ การมีส่วนร่วมวางแผน การมีส่วนร่วมดำเนินการ การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบ การมีส่วนร่วมประเมินผล และการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วม

ความต้องการ และความรู้ความเข้าใจรูปแบบการมีส่วนร่วมในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย

ผู้ให้ข้อมูลทั้ง 2 ท่านได้ความคิดเห็นต่อความต้องการ และความรู้ความเข้าใจรูปแบบการมีส่วนร่วมในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยไว้เหมือนกัน สามารถสรุปได้ดังนี้

ภาคเอกชนมีความต้องการ และความรู้ความเข้าใจรูปแบบการมีส่วนร่วมในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารก่อนการดำเนินโครงการ โดยหน่วยงานที่เป็นผู้ดำเนินโครงการจะต้องชี้แจงข้อเท็จจริง และผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้น รวมถึงการเสนอทางเลือกที่เหมาะสมเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นจากการดำเนินงาน ทั้งนี้จะต้องให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหลายๆ ฝ่ายรับทราบข้อมูลอย่างทั่วถึง โดยการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อทุกประเภทโดยเฉพาะอย่าง

ยิ่งการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อภายในท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่รับทราบข้อมูลก่อนที่จะมีการจัดประชุมเพื่อขอความคิดเห็น ในขั้นตอนนี้หน่วยงานที่เป็นผู้ดำเนินโครงการควรเปิดโอกาสให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนที่ได้เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้มีโอกาสซักถามข้อสงสัย และรับฟังความคิดเห็น ตลอดจนข้อเสนอแนะต่างๆ ของที่ประชุม หลังจากนั้นภาคเอกชนควรจะมีส่วนร่วมตัดสินใจพิจารณายอมรับหรือไม่ยอมรับโครงการ เมื่อตัดสินใจยอมรับโครงการแล้วสามารถมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบการดำเนินการก่อสร้าง และการดำเนินงานฝังบกบขยะมูลฝอยว่าเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ แต่หากผลการตัดสินใจไม่ยอมรับโครงการก็ควรหาทางเลือกในการดำเนินโครงการที่เหมาะสมต่อไป การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ภาคเอกชนจะมีส่วนร่วมโดยการจ่ายค่าธรรมเนียมเพื่อใช้บริการกำจัดขยะมูลฝอย ส่วนการมีส่วนร่วมวางแผน การมีส่วนร่วมประเมินผล ไม่จำเป็นต้องเข้าไปมีส่วนร่วม ภาครัฐซึ่งเป็นเจ้าของโครงการควรเป็นผู้ดำเนินงานเอง เพราะต้องใช้ความรู้และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

ผลการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก สามารถสรุปสภาพปัญหา รูปแบบการมีส่วนร่วมและความต้องการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการบ่อฝังบกบขยะมูลฝอย ดังนี้

ตาราง 17 สภาพปัญหา รูปแบบการมีส่วนร่วม และความต้องการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการบ่อฝังบกบขยะมูลฝอยจากการสนทนากลุ่มภาครัฐ

สภาพปัญหาจากโครงการ	รูปแบบการมีส่วนร่วม	ความต้องการมีส่วนร่วม
1. กลิ่นเหม็นโดยเฉพาะในช่วงหน้าฝน 2. น้ำชะขยะจากรถขนขยะไหลลงสู่พื้นถนน 3. ต้องจ่ายเงินสมทบในการดำเนินการมากถึง 87 % เนื่องจากประชาชนไม่ให้ความร่วมมือในการจ่ายค่าบริการกำจัดขยะ	(กลุ่มสนทนาไม่ให้ข้อมูล)	(กลุ่มสนทนาไม่ให้ข้อมูล)

ตาราง 18 สภาพปัญหา รูปแบบการมีส่วนร่วม และความต้องการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีใน
โครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยจากการสนทนากลุ่มภาคเอกชน

สภาพปัญหาจากโครงการ	รูปแบบการมีส่วนร่วม	ความต้องการมีส่วนร่วม
1. กลิ่นเหม็นจากกองขยะ 2. น้ำชะขยะจากรถขนขยะไหลลงสู่พื้นถนน 3. สร้างความวิตกกังวลให้แก่ประชาชนในพื้นที่เกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมในเรื่องการปนเปื้อนของน้ำชะขยะไหลลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ	1. รับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยผ่านหนังสือราชการ และการติดตามข่าวจากหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น 2. แสดงความคิดเห็น ในการจัดเวทีประชาคม และการจัดตั้งเครือข่ายสิ่งแวดล้อม 3. การรับผลประโยชน์โดยการให้บริการกำจัดขยะมูลฝอย	1. รับรู้ข้อมูลข่าวสาร โดยรับทราบข้อเท็จจริงจากการดำเนินโครงการ 2. ร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลดีผลเสียจากโครงการ 3. ร่วมตัดสินใจโดยผ่านตัวแทนจากหน่วยงาน 4. เข้ามาเป็นหน่วยประสานและสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน

ตาราง 19 สภาพปัญหา รูปแบบการมีส่วนร่วม และความต้องการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีใน
โครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยจากการสนทนากลุ่มภาคประชาชน

สภาพปัญหาจากโครงการ	รูปแบบการมีส่วนร่วม	ความต้องการมีส่วนร่วม
1. กลิ่นเหม็นจากกองขยะกระจายออกไปยังพื้นที่หมู่ที่ 2 และหมู่ที่ 4 2. น้ำชะขยะจากรถขนขยะไหลลงสู่พื้นถนน 3. ขยะน้ำหนักเบาปลิวไปตกในพื้นที่ทำการเกษตร 4. ไม่ได้รับโอกาสในการทำงานในบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย	1. รับรู้ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งมีประชาชนรับทราบข้อมูลเป็นจำนวนน้อย 2. แสดงความคิดเห็น โดยการจัดเวทีประชาคม ผู้เข้าประชุมส่วนใหญ่เป็นประชาชนหมู่ที่ 4 3. การตัดสินใจโดยตัวแทนประชาชน คือ ผู้ใหญ่บ้าน	1. ร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับข้อเท็จจริง ผลดีผลเสียจากโครงการ และแนวทางแก้ไขผลกระทบ 2. ร่วมแสดงความคิดเห็นโดยการจัดเวทีประชาคม 3. ตัดสินใจผ่านคณะกรรมการหมู่บ้านซึ่งประชาชนเลือกเป็นตัวแทน

ตาราง 19 (ต่อ)

สภาพปัญหาจากโครงการ	รูปแบบการมีส่วนร่วม	ความต้องการมีส่วนร่วม
		4. การมีส่วนร่วมวางแผน ดำเนินโครงการ, แผนการ ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ โครงการ และแผน มาตรการลดผลกระทบ สิ่งแวดล้อม 5. การมีส่วนร่วมติดตาม ตรวจสอบการก่อสร้าง และ การดำเนินการโครงการ 6. การมีส่วนร่วมประเมินผล กระทบที่เกิดขึ้นกับชุมชน และสิ่งแวดล้อม 7. การรับผลประโยชน์จาก โครงการ โดยการให้ บริการกำจัดขยะ และการ รับค่าชดเชยจากผลกระทบ

ตาราง 20 สภาพปัญหา รูปแบบการมีส่วนร่วม และความต้องการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีใน
 โครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กรณีศึกษาที่ 1

สภาพปัญหาจากโครงการ	รูปแบบการมีส่วนร่วม	ความต้องการมีส่วนร่วม
1. กลิ่นเหม็นจากกองขยะซึ่งมี ตลอดทั้งปี 2. แมลงวันรบกวน	1. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารก่อน การดำเนินโครงการ โดย รับทราบว่าจะมีการตั้ง โรงงานรีไซเคิลขยะ	1. การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูล ข่าวสารข้อเท็จจริงก่อนการ ดำเนินงาน ข้อดีข้อเสีย และ ขั้นตอนการดำเนินต่างๆ

ตาราง 20 (ต่อ)

สภาพปัญหาจากโครงการ	รูปแบบการมีส่วนร่วม	ความต้องการมีส่วนร่วม
<p>3. น้ำชะขยะจากรถขนขยะไหลลงสู่พื้นถนน</p> <p>4. ชะนํ้าหนักเบาปลิวไปตกในพื้นที่ทำการเกษตร</p> <p>5. ไม่ได้รรับทราบข้อมูลที่แน่ชัดเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น</p> <p>6. หน่วยงานขาดแคลนเจ้าหน้าที่ทางด้านสุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อม</p>	<p>2. การมีส่วนร่วมตัดสินใจอนุมัติโครงการผ่านสภาตำบลบึงกอก ร่วมกับผู้ใหญ่บ้านจากทุกหมู่บ้าน</p> <p>3. การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบปัญหาที่เกิดขึ้นจากโครงการ โดยทำหนังสือราชการไปถึงหน่วยงานเจ้าของโครงการให้รับทราบปัญหา และดำเนินการแก้ไข</p>	<p>2. การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น</p> <p>3. การมีส่วนร่วมตัดสินใจยอมรับหรือไม่ยอมรับโครงการโดยพิจารณาร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ</p> <p>4. การมีส่วนร่วมวางแผนการก่อสร้าง แผนปฏิบัติงาน แผนมาตรการลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม</p> <p>5. การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโครงการ</p> <p>6. การมีส่วนร่วมประเมินผล</p> <p>7. การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ เช่น ค่าชดเชยจากผลกระทบของโครงการ</p>

ตาราง 21 สภาพปัญหา รูปแบบการมีส่วนร่วม และความต้องการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีใน
โครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กรณีศึกษาที่ 2

สภาพปัญหาจากโครงการ	รูปแบบการมีส่วนร่วม	ความต้องการมีส่วนร่วม
<p>1. กลิ่นเหม็นจากกองขยะซึ่งมีการแก้ไขโดยนำกากมะพร้าวมาเป็นวัสดุปกคลุมดินและการปลูกไม้โตเร็ว เช่น ต้นสน หรืออโศก</p> <p>2. ปัญหาน้ำเสียจากน้ำชะขยะซึ่งต้องดำเนินการแก้ไขโดยการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง</p> <p>3. การปะปนของขยะติดเชื้อจากสถานพยาบาล และขยะอันตราย</p> <p>4. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานภายในบ่อไม่พอเพียง</p> <p>5. ขาดแคลนเครื่องมือในการปฏิบัติงาน</p> <p>6. งบประมาณไม่เพียงพอ</p>	<p>1. การให้ข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานโดยประชาสัมพันธ์ผ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น วารสารเทศบาล อินเทอร์เน็ต</p> <p>2. การเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อต่างๆ เช่น รายการวิทยุของเทศบาล หรือทางเว็บไซต์</p> <p>3. การตัดสินใจและการวางแผนโครงการ จะพิจารณาร่วมกับสำนักความร่วมมือทางวิชาการของเยอรมัน (GTZ)</p> <p>4. การดำเนินการเก็บขนขยะ การกำจัดขยะ และการจัดเก็บค่าธรรมเนียม</p> <p>5. การติดตามตรวจสอบการดำเนินงานโดยการเฝ้าระวังเรื่องน้ำเสีย และการติดตามตรวจสอบจากหน่วยงานภายนอก</p> <p>6. การประเมินผลมาตรการป้องกันมลภาวะ จากหน่วยงานภายนอก</p>	<p>1. ผู้ดำเนินโครงการต้องให้ข้อมูลข่าวสารก่อนการดำเนินงานผ่านสื่อทุกประเภท</p> <p>2. การสอบถามความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลายฝ่ายโดยการจัดประชุม</p> <p>3. การตัดสินใจโดยนำผลการแสดงความคิดเห็นมาร่วมพิจารณา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจของหน่วยงานที่เป็นผู้ให้เงินสนับสนุนในการดำเนินโครงการ</p> <p>4. การมีส่วนร่วมวางแผนร่วมกับภาคเอกชน ภาคประชาชน เช่น แผนมาตรการลดผลกระทบทางสังคมและสิ่งแวดล้อม</p> <p>5. ภาครัฐควรเป็นผู้ดำเนินงาน</p> <p>6. การติดตามตรวจสอบการดำเนินงานร่วมกับสถาบันการศึกษาที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ</p> <p>7. การประเมินผลจากหน่วยงานภายนอก</p>

ตาราง 22 สภาพปัญหา รูปแบบการมีส่วนร่วม และความต้องการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีใน
โครงการป้องกันมลพิษจากอุตสาหกรรมแบบเจาะลึก กรณีศึกษาที่ 3

สภาพปัญหาจากโครงการ	รูปแบบการมีส่วนร่วม	ความต้องการมีส่วนร่วม
<p>1. ขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินงาน เช่น การก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซม</p> <p>2. การจัดเก็บค่าธรรมเนียมในการกำจัดขยะไม่สามารถจัดเก็บได้เต็มที่</p>	<p>1. การให้ข้อมูลข่าวสารก่อนการดำเนินโครงการ ผ่านผู้นำชุมชน</p> <p>2. การจัดทำเวทีประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่ได้รับผลกระทบ</p> <p>3. การตัดสินใจดำเนินโครงการ</p> <p>4. การวางแผนแก้ปัญหาผลกระทบสิ่งแวดล้อมและชุมชน</p> <p>5. การดำเนินการกำจัดขยะด้วยวิธีอื่นๆ เช่น วิธีเชิงกล - ชีวภาพ</p> <p>6. การติดตามตรวจสอบการปนเปื้อนของน้ำใต้ดินโดยมหาวิทยาลัยนเรศวร</p>	<p>1. ผู้ดำเนินโครงการต้องให้และรับรู้ข้อมูลข่าวสารก่อนการดำเนินงานผ่านสื่อต่างๆ เช่น แผ่นพับ ใบปลิว โดยชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการอย่างชัดเจน</p> <p>2. การแสดงความคิดเห็น โดยการจัดประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากหลายฝ่าย</p> <p>3. การตัดสินใจโดยนำผลจากการแสดงความคิดเห็นของประชาชนมาร่วมพิจารณา</p> <p>4. การวางแผนการก่อสร้าง การขนส่งขยะมูลฝอย และการหามาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม ทุกฝ่ายสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้โดยผ่านคณะกรรมการ</p> <p>5. การดำเนินการภาครัฐควรเป็นผู้ดำเนินงานเอง</p> <p>6. การติดตามตรวจสอบ</p> <p>7. การรับผลประโยชน์</p>

ตาราง 23 สภาพปัญหา รูปแบบการมีส่วนร่วม และความต้องการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีใน
โครงการบ่อฝังกมลขยะมูลฝอยจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กรณีศึกษาที่ 4

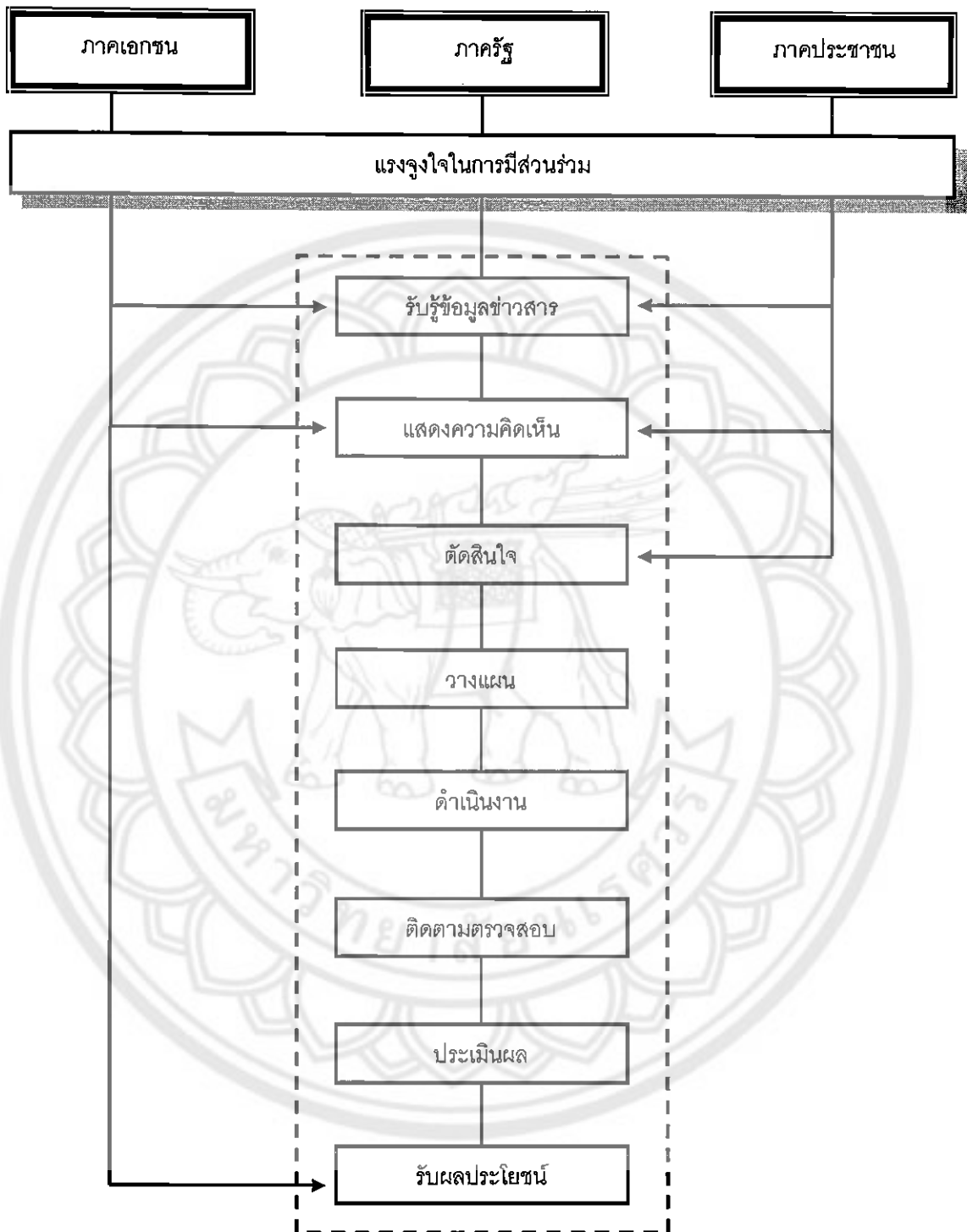
สภาพปัญหาจากโครงการ	รูปแบบการมีส่วนร่วม	ความต้องการมีส่วนร่วม
<p>1. ปัญหาเรื่องงบประมาณซึ่งต้องรอการจัดสรรจากหน่วยงานราชการส่วนกลาง</p> <p>2. ปัญหาเรื่องกลิ่นเหม็นจากกองขยะมูลฝอย และกลิ่นเหม็นจากการขนส่งขยะ</p>	<p>1. การให้ข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานโดยผ่านวารสารเทศบาล แผ่นพับ</p> <p>2. การแสดงความคิดเห็นร่วมกับสำนักความร่วมมือทางวิชาการของเยอรมัน (GTZ)</p> <p>3. การตัดสินใจดำเนินการกำจัดขยะโดยวิธีเชิงกล – ชีวภาพ เพื่อยืดอายุการใช้งานภายในบ่อฝังกมลขยะ</p> <p>4. การวางแผนพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการกำจัดขยะ การวางแผนแก้ปัญหาทางเทคนิค และการวางแผนแก้ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชน การวางแผนขยายพื้นที่ และการใช้ประโยชน์ภายหลังการปิดบ่อ</p> <p>5. การดำเนินงานบริหารจัดการโครงการ</p> <p>6. การติดตามตรวจสอบการบำบัดน้ำเสีย ผลกระทบจากการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานภายนอก</p>	<p>1. การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทั่วไปของพื้นที่ให้ประชาชนรับทราบก่อนการดำเนินการ โดยอาจจัดตั้งเป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสาร</p> <p>2. การรับฟังความคิดเห็นของภาคเอกชน และประชาชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง โดยให้ตัวแทนแต่ละหน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วม</p> <p>3. การตัดสินใจร่วมกันจากภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน</p> <p>4. การวางแผนโครงการโดยให้ตัวแทนแต่ละหน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วม</p> <p>5. การดำเนินการติดตามตรวจสอบ</p> <p>6. การประเมินผล ในขั้นตอนที่ 5 และ 6 ควรเป็นหน้าที่ของภาครัฐ เพราะต้องใช้ความรู้และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน</p>

ตาราง 24 สภาพปัญหา รูปแบบการมีส่วนร่วม และความต้องการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีใน
โครงการป้องกันมลพิษจากขยะมูลฝอยจากการสัมภาระแบบเจาะลึก กรณีศึกษาที่ 5

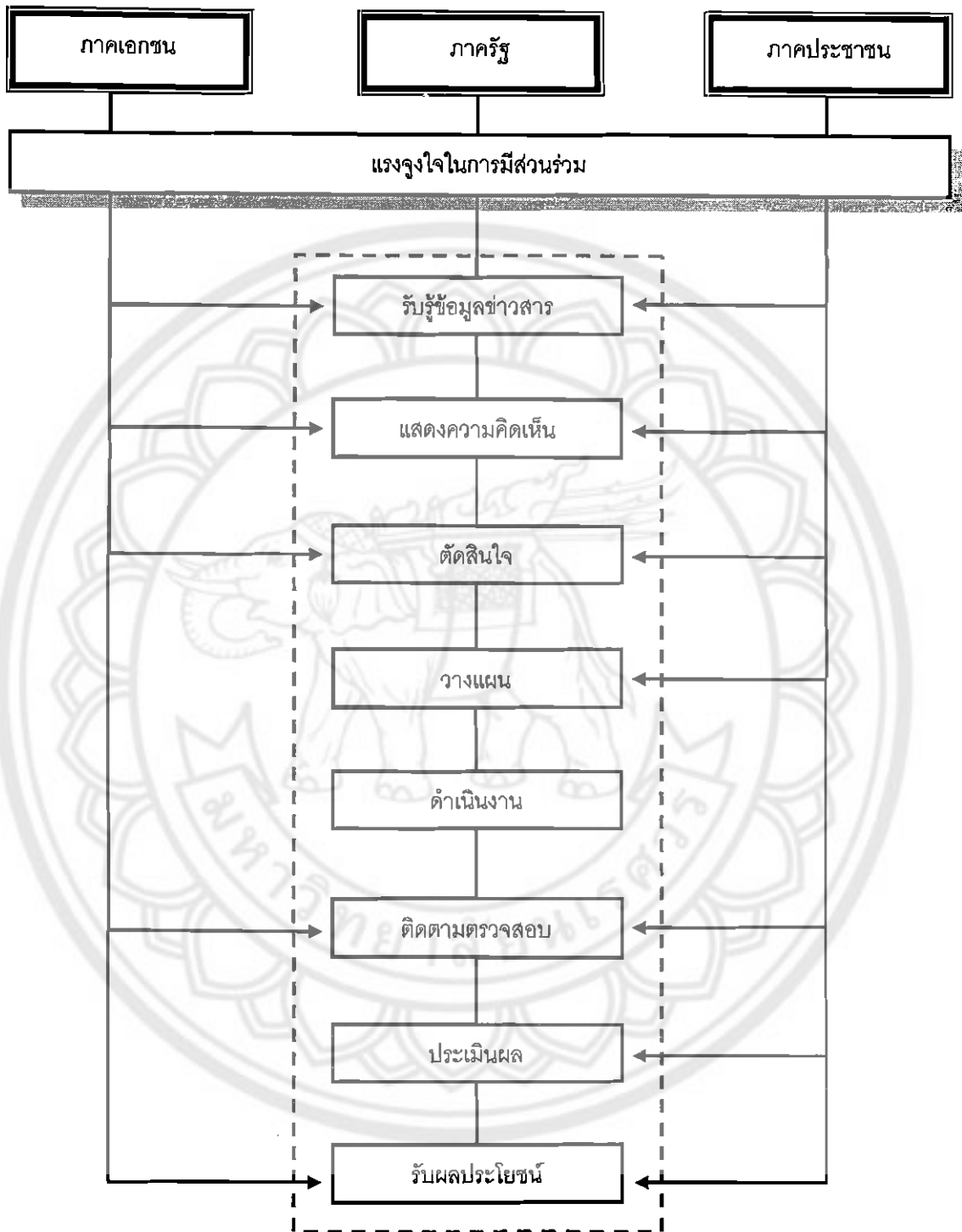
สภาพปัญหาจากโครงการ	รูปแบบการมีส่วนร่วม	ความต้องการมีส่วนร่วม
<p>1. กลิ่นเหม็นจากกองขยะมูลฝอย ซึ่งมีผลกระทบต่อประชาชนที่อยู่โดยรอบโครงการ</p> <p>2. ความวิตกกังวลว่าจะมีการปนเปื้อนของน้ำชะขยะมูลฝอยลงสู่แหล่งน้ำใต้ดิน และแหล่งน้ำตามธรรมชาติ</p>	<p>1. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยการจัดประชุมเวทีประชาคม เพื่อชี้แจงให้ทราบว่าจะมีการตั้งโรงงานรีไซเคิลขยะ</p> <p>2. การแสดงความคิดเห็นโดยการจัดประชุมในโครงการป้องกันมลพิษจากขยะมูลฝอย เพื่อรับฟังปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ</p> <p>3. การตัดสินใจโดยผู้นำชุมชนจากทุกหมู่บ้าน เป็นตัวแทนจากประชาชน เข้าไปมีส่วนร่วมตัดสินใจยอมรับโครงการ</p>	<p>1. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารก่อนการดำเนินโครงการ และภายหลังจากที่มีการดำเนินโครงการแล้ว โดยการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร หรือการจัดเวทีประชาคม</p> <p>2. การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น</p> <p>3. การตัดสินใจยอมรับหรือไม่ยอมรับโครงการ และการคัดเลือกพื้นที่ที่เหมาะสม</p> <p>4. การวางแผนมาตรการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม</p> <p>5. การติดตามตรวจสอบการก่อสร้าง การดำเนินงานป้องกันมลพิษจากขยะมูลฝอย</p> <p>6. การมีส่วนร่วมประเมินผล</p> <p>7. การรับค่าชดเชยจากผลกระทบต่อโครงการ, การให้บริการกำจัดขยะมูลฝอยในขั้นตอนที่ 4, 5 และ 6 ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมโดยผ่านตัวแทน</p>

ตาราง 25 สภาพปัญหา รูปแบบการมีส่วนร่วม และความต้องการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีใน
โครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยจากการสัมภาระณแบบเจาะลึก กรณีศึกษาที่ 6

สภาพปัญหาจากโครงการ	รูปแบบการมีส่วนร่วม	ความต้องการมีส่วนร่วม
<p>1. หน่วยงานที่เป็นผู้ดำเนินโครงการไม่ได้ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารอย่างพอเพียง เช่น การอธิบายให้ประชาชนรับทราบถึงสภาพทางกายภาพของพื้นที่ ขั้นตอนและวิธีการฝังกลบขยะมูลฝอย ข้อมูลการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม เป็นต้น และไม่ได้รับฟังความคิดเห็นของประชาชน การรับฟังความคิดเห็นได้มีขึ้นภายหลังจากที่มีการจัดประชุมเวทีประชาคมของประชาชนที่ได้รับผลกระทบแล้ว</p> <p>2. ปัญหาเรื่องกลิ่นเหม็นและแมลงวันรบกวนซึ่งมีเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้เนื่องจากหน่วยงานที่ดำเนินการไม่ได้ทำการฝังกลบขยะมูลฝอยรายวัน เป็นเพียงการเกลี่ยขยะลงไปในบ่อเท่านั้น</p>	<p>1. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการดำเนินโครงการผ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น และการเข้าไปศึกษาดูงานภายในบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย</p> <p>2. การแสดงความคิดเห็น โดยให้คำแนะนำแก่แกนนำชุมชนในการจัดประชุมเวทีประชาคม</p> <p>3. การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ โดยการให้บริการกำจัดขยะมูลฝอย</p>	<p>1. การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารก่อนการดำเนินงาน โดยนำเสนอข้อเท็จจริง ผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้น ตลอดจนเสนอทางเลือกที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา ทั้งนี้โดยการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อในท้องถิ่น</p> <p>2. การแสดงความคิดเห็น โดยการเปิดโอกาสให้มีการซักถามข้อสงสัย และรับฟังข้อเสนอแนะต่างๆ</p> <p>3. การตัดสินใจพิจารณายอมรับ หรือไม่ยอมรับโครงการ</p> <p>4. การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบ เช่น การดำเนินการก่อสร้าง การดำเนินงานฝังกลบ ว่า เป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่</p>

ภาพ 23 รูปแบบการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนใน
โครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยเทศบาลนครพิษณุโลก

ภาพ 24 ความต้องการของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนต่อรูปแบบการมีส่วนร่วม
ในโครงการป้องกันมลพิษโดยเทศบาลนครพิษณุโลก

2. ผลการวิเคราะห์ความต้องการและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

2.1 ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

2.2 ระดับความต้องการและระดับความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ กับความต้องการ และระดับความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ยความต้องการและความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย
SD	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
χ^2	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา Chi – Square
**	แทน	ความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.1 ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 26 ข้อมูลทั่วไปด้านลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง แสดงจำนวน ร้อยละ

ตัวแปร	จำนวน (N = 380)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	150	39.5
หญิง	230	60.5
อายุ		
18 - 28 ปี	74	19.5
29 - 39 ปี	115	30.3
40 - 50 ปี	123	32.4
51 ปีขึ้นไป	68	17.9
การศึกษา		
ไม่ได้เรียนหนังสือ	9	2.4
ประถมศึกษา	183	48.2
มัธยมศึกษา / ปวช.	121	31.8
อนุปริญญา / ปวส.	23	6.1
ปริญญาตรี	36	9.5
สูงกว่าปริญญาตรี	8	2.1
อาชีพ		
เกษตรกรรม	137	36.1
รับจ้างทั่วไป	88	23.2
พนักงานบริษัทเอกชน	23	6.1
ธุรกิจส่วนตัว	42	11.1
ราชการ / รัฐวิสาหกิจ	42	11.1
อื่นๆ	48	12.6

จากตาราง 26 พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 380 คน เป็นเพศชาย 150 คน คิดเป็นร้อยละ 39.5 เพศหญิง 230 คน คิดเป็นร้อยละ 60.5 โดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 40 – 50 ปี จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 รองลงมาคืออายุระหว่าง 29 – 39 ปี จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 30.3 อายุระหว่าง 18 – 28 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 และอายุมากกว่า 51 ปีขึ้นไป จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.9

การศึกษาของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 380 คน โดยส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 48.2 รองลงมาคือมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 31.8 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5 มีการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือปริญญาบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 6.1 ไม่ได้เรียนหนังสือ 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.4 และมีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.1

อาชีพของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 380 คน โดยส่วนใหญ่คือ เกษตรกร จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 36.1 รองลงมาคือ รับจ้างทั่วไป จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 23.2 อาชีพอื่นๆ 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.6 ราชการหรือรัฐวิสาหกิจ และธุรกิจส่วนตัว มีจำนวน เท่ากันคือ 42 คน คิดเป็นร้อยละ 11.1 และพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 6.1

2.2 ระดับความต้องการ และระดับความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคี ในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย

ตาราง 27 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูล
ข่าวสารในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย

การมีส่วนร่วม	\bar{x}	SD	ระดับความต้องการ
<u>การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร</u>			
1) การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ <u>การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยวิธี</u>	3.40	0.75	ปานกลาง
2) เอกสารข้อเท็จจริง	3.28	1.01	ปานกลาง
3) จดหมายข่าว	3.24	1.03	ปานกลาง
4) แผ่นพับ / โบปปลิว	3.06	1.18	ปานกลาง
5) รายงานผลการศึกษา	3.27	1.04	ปานกลาง
6) ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร	3.44	1.04	ปานกลาง
7) การแถลงข่าว	3.27	1.12	ปานกลาง
8) โทรศัพท์สายด่วนสายตรง	2.93	1.26	ปานกลาง
9) วิทยุ	3.56	1.08	สูง
10) โทรทัศน์	3.78	1.03	สูง
11) วีดีโอเทป / วีซีดี	2.85	1.24	ปานกลาง
12) หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	3.57	1.04	สูง
13) หอกระจายข่าวชุมชน	3.95	1.06	สูง
14) เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต	2.48	1.32	ต่ำ
15) การเปิดบ้านสอบถาม แลกเปลี่ยนข้อมูลโดยตรงถึงบ้าน	3.24	1.18	ปานกลาง
16) การศึกษาดูงานเยี่ยมชมโครงการ	3.12	1.16	ปานกลาง
17) การจัดประชุม / เวทีประชาคม	3.18	1.15	ปานกลาง
รวม	3.27	1.09	ปานกลาง

จากตาราง 27 พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารในโครงการป้องกันกบ
ขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า โดยภาพรวมประชาชนมีความต้องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารใน
ระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่าประชาชนมีความต้องการรับรู้
ข้อมูลข่าวสารในระดับสูง ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยวิทยุ ($\bar{x} = 3.56$) โทรทัศน์
($\bar{x} = 3.78$) หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ($\bar{x} = 3.57$) และหอกระจายข่าวชุมชน ($\bar{x} = 3.95$) ส่วนที่มีความ
ต้องการในรับรู้ข้อมูลข่าวสารในระดับต่ำ ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยเว็บไซต์ /
อินเทอร์เน็ต ($\bar{x} = 2.48$) และการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูล
ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ ($\bar{x} = 3.40$) การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยเอกสารข้อเท็จจริง
($\bar{x} = 3.28$) จดหมายข่าว ($\bar{x} = 3.24$) แผ่นพับใบปลิว ($\bar{x} = 3.06$) รายงานผลการศึกษา
($\bar{x} = 3.27$) ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ($\bar{x} = 3.44$) การแถลงข่าว ($\bar{x} = 3.27$) โทรศัพท์สายด่วนสายตรง
($\bar{x} = 2.93$) วีดีโอเทป/วีซีดี ($\bar{x} = 2.85$) การเปิดบ้านสอบถาม แลกเปลี่ยนข้อมูลโดยตรงถึงบ้าน
($\bar{x} = 3.24$) การศึกษาดูงาน/เยี่ยมชมโครงการ ($\bar{x} = 3.12$) และการจัดประชุม / เวทีประชาคม
($\bar{x} = 3.18$)

ตาราง 28 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการมีส่วนร่วมแสดง
ความคิดเห็นในโครงการป้องกันมลพิษ

การมีส่วนร่วม	\bar{x}	SD	ระดับความต้องการ
<u>การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น</u>			
1) การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในโครงการ	3.29	0.95	ปานกลาง
<u>การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยวิธี</u>			
2) การให้สัมภาษณ์บุคคลสำคัญในชุมชน	3.11	1.06	ปานกลาง
3) การสนทนากลุ่มย่อย	3.10	1.00	ปานกลาง
4) เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต	2.46	1.29	ต่ำ
5) โพลล์สำรวจความคิดเห็น	2.94	1.12	ปานกลาง
6) โทรศัพท์สายด่วนสายตรง	2.91	1.17	ปานกลาง
7) ประชาพิจารณ์	3.06	1.06	ปานกลาง
8) การจัดประชุม / เวทีประชาคม	3.16	1.18	ปานกลาง
รวม	3.00	1.10	ปานกลาง

จากตาราง 28 พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในโครงการป้องกันมลพิษของกลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวมประชาชนมีความต้องการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่าประชาชนมีความต้องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในระดับต่ำ ได้แก่ การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต ($\bar{x} = 2.46$) ส่วนที่มีความต้องการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง ได้แก่ การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในโครงการ ($\bar{x} = 3.29$) การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยการให้สัมภาษณ์บุคคลสำคัญในชุมชน ($\bar{x} = 3.11$) การสนทนากลุ่มย่อย ($\bar{x} = 3.10$) โพลล์สำรวจความคิดเห็น ($\bar{x} = 2.94$) โทรศัพท์สายด่วนสายตรง ($\bar{x} = 2.91$) ประชาพิจารณ์ ($\bar{x} = 3.06$) และการจัดประชุม / เวทีประชาคม ($\bar{x} = 3.16$)

ตาราง 29 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการมีส่วนร่วมตัดสินใจ
ในโครงการป้องกันมลพิษ

การมีส่วนร่วม	\bar{x}	SD	ระดับความต้องการ
<u>การมีส่วนร่วมตัดสินใจ</u>			
1) การมีส่วนร่วมตัดสินใจตั้งแต่เริ่มโครงการ	3.25	0.87	ปานกลาง
<u>การมีส่วนร่วมตัดสินใจโดยวิธี</u>			
2) การลงคะแนนเสียงโดยวิธีลับ	3.17	1.21	ปานกลาง
3) การลงคะแนนเสียงโดยเปิดเผย	3.26	1.24	ปานกลาง
4) การสร้างฉันทามติ	3.37	1.06	ปานกลาง
รวม	3.26	1.09	ปานกลาง

จากตาราง 29 พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมตัดสินใจในโครงการป้องกันมลพิษของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า โดยภาพรวมประชาชนมีความต้องการมีส่วนร่วมตัดสินใจในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่าประชาชนมีความต้องการมีส่วนร่วมตัดสินใจในระดับปานกลางทุกข้อ ได้แก่ การมีส่วนร่วมตัดสินใจตั้งแต่เริ่มโครงการ ($\bar{x} = 3.25$) การมีส่วนร่วมตัดสินใจโดยการลงคะแนนเสียงโดยวิธีลับ ($\bar{x} = 3.17$) การลงคะแนนเสียงโดยเปิดเผย ($\bar{x} = 3.26$) และการสร้างฉันทามติ ($\bar{x} = 3.37$)

ตาราง 30 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการมีส่วนร่วมวางแผน
ในโครงการป้องกันมลพิษ

การมีส่วนร่วม	\bar{x}	SD	ระดับความต้องการ
<u>การมีส่วนร่วมวางแผน</u>			
1) การมีส่วนร่วมวางแผนโครงการ	3.11	1.00	ปานกลาง
<u>การมีส่วนร่วมวางแผนในเรื่อง</u>			
2) แผนก่อสร้างโครงการ	2.86	1.14	ปานกลาง
3) แผนบริหารจัดการโครงการ	2.81	1.13	ปานกลาง
4) แผนมาตรการลดผลกระทบทางสังคม	3.00	1.12	ปานกลาง
5) แผนมาตรการลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม	3.06	1.16	ปานกลาง
6) แผนติดตามตรวจสอบโครงการ	2.98	1.15	ปานกลาง
7) แผนประเมินผลโครงการ	2.97	1.16	ปานกลาง
8) แผนรับผลประโยชน์จากการดำเนินโครงการ	3.16	1.14	ปานกลาง
รวม	2.99	1.12	ปานกลาง

จากตาราง 30 พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมวางแผนในโครงการป้องกันมลพิษของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า โดยภาพรวมประชาชนมีความต้องการมีส่วนร่วมวางแผนในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่าประชาชนมีความต้องการมีส่วนร่วมวางแผนในระดับปานกลางทุกข้อ ได้แก่ การมีส่วนร่วมวางแผนโครงการ ($\bar{x} = 3.11$) การมีส่วนร่วมวางแผนก่อสร้างโครงการ ($\bar{x} = 2.86$) แผนบริหารจัดการโครงการ ($\bar{x} = 2.81$) แผนมาตรการลดผลกระทบทางสังคม ($\bar{x} = 3.00$) แผนมาตรการลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม ($\bar{x} = 3.06$) แผนติดตามตรวจสอบโครงการ ($\bar{x} = 2.98$) แผนประเมินผลโครงการ ($\bar{x} = 2.97$) และแผนรับผลประโยชน์จากการดำเนินโครงการ ($\bar{x} = 3.16$)

ตาราง 31 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการมีส่วนร่วมดำเนินการในโครงการบ่มฝึกลบขยะมูลฝอย

การมีส่วนร่วม	\bar{x}	SD	ระดับความต้องการ
<u>การมีส่วนร่วมดำเนินการ</u>			
1) การมีส่วนร่วมดำเนินการโครงการ	3.12	0.99	ปานกลาง
<u>การมีส่วนร่วมดำเนินการโดยวิธี</u>			
2) การลงทุนก่อสร้างและบริหารจัดการโครงการ	2.78	1.09	ปานกลาง
3) การจ่ายค่าธรรมเนียมกำจัดขยะในโครงการ	3.08	1.12	ปานกลาง
รวม	2.99	1.06	ปานกลาง

จากตาราง 31 พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมดำเนินการในโครงการบ่มฝึกลบขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวมประชาชนมีความต้องการมีส่วนร่วมดำเนินการในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่าประชาชนมีความต้องการมีส่วนร่วมดำเนินการในระดับปานกลางทุกข้อ ได้แก่ การมีส่วนร่วมดำเนินการโครงการ ($\bar{x} = 3.12$) การมีส่วนร่วมดำเนินการโดยการลงทุนก่อสร้างและบริหารจัดการโครงการ ($\bar{x} = 2.78$) และการจ่ายค่าธรรมเนียมกำจัดขยะในโครงการ ($\bar{x} = 3.08$)

ตาราง 32 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการมีส่วนร่วมติดตาม
ตรวจสอบในโครงการป้องกันมลพิษ

การมีส่วนร่วม	\bar{x}	SD	ระดับความต้องการ
<u>การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบ</u>			
1) การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโครงการ	3.11	0.98	ปานกลาง
<u>การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโดยวิธี</u>			
2) การใช้รายการติดตามตรวจสอบ	2.87	1.07	ปานกลาง
3) การตรวจวัดค่าตามเกณฑ์มาตรฐานของกิจกรรมการดำเนินงาน	2.92	1.15	ปานกลาง
4) การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โครงการ	2.96	1.13	ปานกลาง
5) การตรวจสอบเอกสารโครงการ	2.96	1.16	ปานกลาง
6) การสังเกตกิจกรรมการดำเนินงานในโครงการ	3.22	1.08	ปานกลาง
7) การบันทึกข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงานในโครงการ	2.98	1.01	ปานกลาง
รวม	3.00	1.08	ปานกลาง

จากตาราง 32 พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบในโครงการป้องกันมลพิษของกลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวมประชาชนมีความต้องการมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่าประชาชนมีความต้องการมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบในระดับปานกลางทุกข้อ ได้แก่ การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโครงการ ($\bar{x} = 3.11$) การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโดยการใช้รายการติดตามตรวจสอบ ($\bar{x} = 2.87$) การตรวจวัดค่าตามเกณฑ์มาตรฐานของกิจกรรมการดำเนินงาน ($\bar{x} = 2.92$) การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โครงการ ($\bar{x} = 2.96$) การตรวจสอบเอกสารโครงการ ($\bar{x} = 2.96$) การสังเกตกิจกรรมการดำเนินงานในโครงการ ($\bar{x} = 3.22$) และการบันทึกข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงานในโครงการ ($\bar{x} = 2.98$)

ตาราง 33 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการมีส่วนร่วมประเมินผลในโครงการบ่มฝึงบอบชยะมูลฝอย

การมีส่วนร่วม	\bar{x}	SD	ระดับความต้องการ
<u>การมีส่วนร่วมประเมินผล</u>			
1) การมีส่วนร่วมประเมินผลโครงการ	3.01	0.96	ปานกลาง
<u>การมีส่วนร่วมประเมินผลโดยวิธี</u>			
2) การใช้แบบสอบถามประเมินผล	3.21	1.00	ปานกลาง
3) การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โครงการ	3.06	1.11	ปานกลาง
4) การส่งข้อมูลไปกลับทางจดหมาย	2.92	1.19	ปานกลาง
5) เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต	2.38	1.20	ต่ำ
6) การประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ / เวทีประชาคม	3.04	1.11	ปานกลาง
7) การศึกษาดูงานเยี่ยมชมโครงการ	3.14	1.17	ปานกลาง
รวม	2.96	1.10	ปานกลาง

จากตาราง 33 พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมประเมินผลในโครงการบ่มฝึงบอบชยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวมประชาชนมีความต้องการมีส่วนร่วมประเมินผลในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่าประชาชนมีความต้องการประเมินผลในระดับต่ำ ได้แก่ การมีส่วนร่วมประเมินผลโดยเว็บไซต์/อินเทอร์เน็ต ($\bar{x} = 2.38$) ส่วนที่มีความต้องการมีส่วนร่วมประเมินผลในระดับปานกลาง ได้แก่ การมีส่วนร่วมประเมินผลโครงการ ($\bar{x} = 3.01$) การมีส่วนร่วมประเมินผลโดยการใช้แบบสอบถามประเมินผล ($\bar{x} = 3.21$) การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โครงการ ($\bar{x} = 3.06$) การส่งข้อมูลไปกลับทางจดหมาย ($\bar{x} = 2.92$) การประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ / เวทีประชาคม ($\bar{x} = 3.04$) และการศึกษาดูงานเยี่ยมชมโครงการ ($\bar{x} = 3.14$)

ตาราง 34 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการมีส่วนร่วมรับ
ผลประโยชน์ในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย

การมีส่วนร่วม	\bar{x}	SD	ระดับความต้องการ
<u>การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์</u>			
1) การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากโครงการ	3.37	0.98	ปานกลาง
<u>การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในเรื่องต่อไปนี้</u>			
2) การใช้บริการกำจัดขยะในโครงการ	3.47	1.11	ปานกลาง
3) การได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมในการกำจัดขยะ	3.29	1.19	ปานกลาง
4) การรับค่าชดเชยจากผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับทรัพย์สินส่วนตัว	3.56	1.16	สูง
5) การรับค่าชดเชยที่จะเกิดขึ้นกับทรัพย์สินส่วนรวม	3.60	1.10	สูง
6) การรับค่าชดเชยจากผลกระทบทางสังคม	3.50	1.11	ปานกลาง
7) การเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะประโยชน์จากโครงการ	3.47	1.11	ปานกลาง
รวม	3.46	1.10	ปานกลาง

จากตาราง 34 พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวมประชาชนมีความต้องการรับผลประโยชน์ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่าประชาชนมีความต้องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในระดับสูง ได้แก่ การรับค่าชดเชยจากผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับทรัพย์สินส่วนตัว ($\bar{x} = 3.56$) และการรับค่าชดเชยที่จะเกิดขึ้นกับทรัพย์สินส่วนรวม ($\bar{x} = 3.60$) ส่วนที่มีความต้องการรับผลประโยชน์ในระดับปานกลาง ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากโครงการ ($\bar{x} = 3.37$) การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์โดยการใช้บริการกำจัดขยะในโครงการ ($\bar{x} = 3.47$) การได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมในการกำจัดขยะ ($\bar{x} = 3.29$) การรับค่าชดเชยจากผลกระทบทางสังคม ($\bar{x} = 3.50$) และการเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะประโยชน์จากโครงการ ($\bar{x} = 3.47$)

ตาราง 35 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วม
รับรู้ข้อมูลข่าวสารในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย

การมีส่วนร่วม	\bar{x}	SD	ระดับความรู้ ความเข้าใจ
<u>การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร</u>			
1) การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ <u>การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยวิธี</u>	2.94	0.82	ปานกลาง
2) เอกสารข้อเท็จจริง	2.74	1.01	ปานกลาง
3) จดหมายข่าว	2.89	0.99	ปานกลาง
4) แผ่นพับ / โบปลิว	2.83	1.10	ปานกลาง
5) รายงานผลการศึกษา	2.88	1.00	ปานกลาง
6) ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร	3.00	1.02	ปานกลาง
7) การแถลงข่าว	2.87	1.06	ปานกลาง
8) โทรศัพท์สายด่วนสายตรง	2.66	1.12	ปานกลาง
9) วิทยู	3.32	1.05	ปานกลาง
10) โทรทัศน์	3.44	1.02	ปานกลาง
11) วีดีโอเทป / วีซีดี	2.72	1.15	ปานกลาง
12) หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	3.30	1.03	ปานกลาง
13) หอกระจายข่าวชุมชน	3.61	1.12	สูง
14) เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต	2.04	1.07	ต่ำ
15) การเปิดบ้านสอบถาม แลกเปลี่ยนข้อมูลโดยตรงถึงบ้าน	2.97	1.15	ปานกลาง
16) การศึกษาดูงาน เยี่ยมชมโครงการ	2.85	1.08	ปานกลาง
17) การจัดประชุม / เวทีประชาคม	2.84	1.07	ปานกลาง
รวม	2.93	1.05	ปานกลาง

จากตาราง 35 พบว่า ความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวมประชาชนมีความรู้ความเข้าใจการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่าประชาชนมีความรู้ความเข้าใจการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในระดับสูง ได้แก่ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยหอกระจายข่าวชุมชน ($\bar{x} = 3.61$) ส่วนที่มีความรู้ความเข้าใจรับรู้ข้อมูลข่าวสารในระดับต่ำ ได้แก่ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต ($\bar{x} = 2.04$) และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในระดับปานกลาง ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการ ($\bar{x} = 2.94$) การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยเอกสารข้อเท็จจริง ($\bar{x} = 2.74$) จดหมายข่าว ($\bar{x} = 2.89$) แผ่นพับ / โบปปลิว ($\bar{x} = 2.83$) รายงานผลการศึกษา ($\bar{x} = 2.88$) ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ($\bar{x} = 3.00$) การแถลงข่าว ($\bar{x} = 2.87$) โทรศัพท์สายด่วนสายตรง ($\bar{x} = 2.66$) วิทยู ($\bar{x} = 3.32$) โทรทัศน์ ($\bar{x} = 3.44$) วีดีโอเทป / วีซีดี ($\bar{x} = 2.72$) หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ($\bar{x} = 3.30$) การเปิดบ้านสอบถามแลกเปลี่ยนข้อมูลโดยตรงถึงบ้าน ($\bar{x} = 2.97$) การศึกษาดูงานเยี่ยมชมโครงการ ($\bar{x} = 2.85$) และการจัดประชุม / เวทีประชาคม ($\bar{x} = 2.84$)

ตาราง 36 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็นในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย

การมีส่วนร่วม	\bar{x}	SD	ระดับความรู้ความเข้าใจ
<u>การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น</u>			
1) การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในโครงการ	2.92	0.95	ปานกลาง
<u>การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยวิธี</u>			
2) การให้สัมภาษณ์บุคคลสำคัญในชุมชน	2.86	0.99	ปานกลาง
3) การสนทนากลุ่มย่อย	2.85	0.98	ปานกลาง
4) เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต	2.05	1.09	ต่ำ
5) โพลล์สำรวจความคิดเห็น	2.58	1.04	ปานกลาง
6) โทรศัพท์สายด่วนสายตรง	2.66	1.15	ปานกลาง
7) ประชาพิจารณ์	2.84	1.01	ปานกลาง
8) การจัดประชุม / เวทีประชาคม	2.97	1.05	ปานกลาง
รวม	2.71	1.03	ปานกลาง

จากตาราง 36 พบว่า ความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวมประชาชนมีความรู้ความเข้าใจการแสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่าประชาชนมีความรู้ความเข้าใจการแสดงความคิดเห็นในระดับต่ำ ได้แก่ การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต ($\bar{x} = 2.05$) ส่วนที่มีความรู้ความเข้าใจการแสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง ได้แก่ การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในโครงการ ($\bar{x} = 2.92$) การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยการให้สัมภาษณ์บุคคลสำคัญในชุมชน ($\bar{x} = 2.86$) การสนทนากลุ่มย่อย ($\bar{x} = 2.85$) โพลล์สำรวจความคิดเห็น ($\bar{x} = 2.58$) โทรศัพท์สายด่วนสายตรง ($\bar{x} = 2.66$) ประชาพิจารณ์ ($\bar{x} = 2.84$) และการจัดประชุม / เวทีประชาคม ($\bar{x} = 2.97$)

ตาราง 37 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วม ตัดสินใจในโครงการป้องกันมลพิษ

การมีส่วนร่วม	\bar{x}	SD	ระดับความรู้ความเข้าใจ
<u>การมีส่วนร่วมตัดสินใจ</u>			
1) การมีส่วนร่วมตัดสินใจตั้งแต่ริเริ่มโครงการ	2.91	0.89	ปานกลาง
<u>การมีส่วนร่วมตัดสินใจโดยวิธี</u>			
2) การลงคะแนนเสียงโดยวิธีลับ	2.96	1.03	ปานกลาง
3) การลงคะแนนเสียงโดยเปิดเผย	3.06	1.10	ปานกลาง
4) การสร้างฉันทามติ	2.97	1.08	ปานกลาง
รวม	2.97	1.02	ปานกลาง

จากตาราง 37 พบว่า ความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมตัดสินใจในโครงการป้องกันมลพิษของกลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวมประชาชนมีความรู้ความเข้าใจการตัดสินใจในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่าประชาชนมีความรู้ความเข้าใจการตัดสินใจในระดับปานกลาง ได้แก่ การมีส่วนร่วมตัดสินใจตั้งแต่ริเริ่มโครงการ ($\bar{x} = 2.91$) การมีส่วนร่วมตัดสินใจโดยการลงคะแนนเสียงวิธีลับ ($\bar{x} = 2.96$) การลงคะแนนเสียงโดยเปิดเผย ($\bar{x} = 3.06$) และการสร้างฉันทามติ ($\bar{x} = 2.97$)

ตาราง 38 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วม
วางแผนในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย

การมีส่วนร่วม	\bar{x}	SD	ระดับความรู้ ความเข้าใจ
<u>การมีส่วนร่วมวางแผน</u>			
1) การมีส่วนร่วมวางแผนโครงการ	2.77	1.00	ปานกลาง
<u>การมีส่วนร่วมวางแผนในเรื่อง</u>			
2) แผนก่อสร้างโครงการ	2.56	1.07	ปานกลาง
3) แผนบริหารจัดการโครงการ	2.48	1.07	ต่ำ
4) แผนมาตรการลดผลกระทบทางสังคมจากโครงการ	2.56	1.03	ปานกลาง
5) แผนมาตรการลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมจากโครงการ	2.69	1.09	ปานกลาง
6) แผนติดตามตรวจสอบโครงการ	2.64	1.07	ปานกลาง
7) แผนประเมินผลโครงการ	2.61	1.09	ปานกลาง
8) แผนรับผลประโยชน์จากการดำเนินโครงการ	2.77	1.04	ปานกลาง
รวม	2.63	1.05	ปานกลาง

จากตาราง 38 พบว่า ความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมวางแผนในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวมประชาชนมีความรู้ความเข้าใจการวางแผนในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่าประชาชนมีความรู้ความเข้าใจการวางแผนในระดับต่ำ ได้แก่ การมีส่วนร่วมวางแผนบริหารจัดการโครงการ ($\bar{x} = 2.48$) ส่วนที่มีความรู้ความเข้าใจการวางแผนในระดับปานกลาง ได้แก่ การมีส่วนร่วมวางแผนโครงการ ($\bar{x} = 2.77$) การมีส่วนร่วมวางแผนก่อสร้างโครงการ ($\bar{x} = 2.56$) แผนมาตรการลดผลกระทบทางสังคม ($\bar{x} = 2.56$) แผนมาตรการลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม ($\bar{x} = 2.69$) แผนติดตามตรวจสอบโครงการ ($\bar{x} = 2.64$) แผนประเมินผลโครงการ ($\bar{x} = 2.61$) และแผนรับผลประโยชน์จากการดำเนินโครงการ ($\bar{x} = 2.77$)

ตาราง 39 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วม
ดำเนินการในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย

การมีส่วนร่วม	\bar{x}	SD	ระดับความรู้ ความเข้าใจ
<u>การมีส่วนร่วมดำเนินการ</u>			
1) การมีส่วนร่วมดำเนินการโครงการ	2.76	1.06	ปานกลาง
<u>การมีส่วนร่วมดำเนินการโดยวิธี</u>			
2) การลงทุนก่อสร้างและบริหารจัดการโครงการ	2.61	1.01	ปานกลาง
3) การจ่ายค่าธรรมเนียมกำจัดขยะในโครงการ	2.88	1.10	ปานกลาง
รวม	2.75	1.05	ปานกลาง

จากตาราง 39 พบว่า ความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมดำเนินการในโครงการบ่อฝังกลบ
ขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวมประชาชนมีความรู้ความเข้าใจการวางแผนในระดับ
ปานกลาง ($\bar{x} = 2.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่าประชาชนมีความรู้ความเข้าใจการ
วางแผนในระดับปานกลางทุกข้อ ได้แก่ การมีส่วนร่วมดำเนินการโครงการ ($\bar{x} = 2.76$) การมีส่วน
ร่วมดำเนินการลงทุนก่อสร้างและบริหารจัดการโครงการ ($\bar{x} = 2.61$) และการจ่ายค่าธรรมเนียม
กำจัดขยะในโครงการ ($\bar{x} = 2.88$)

ตาราง 40 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วม
ติดตามตรวจสอบในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย

การมีส่วนร่วม	\bar{x}	SD	ระดับความรู้ ความเข้าใจ
<u>การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบ</u>			
1) การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโครงการ	2.78	1.04	ปานกลาง
<u>การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโดยวิธีต่อไปนี้</u>			
2) การใช้รายการติดตามตรวจสอบ	2.62	1.09	ปานกลาง
3) การตรวจวัดค่าตามเกณฑ์มาตรฐานของกิจกรรมการดำเนินงานโครงการ	2.56	1.06	ปานกลาง
4) การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โครงการ	2.72	1.08	ปานกลาง
5) การตรวจสอบเอกสารโครงการ	2.77	1.10	ปานกลาง
6) การสังเกตกิจกรรมการดำเนินโครงการ	2.89	1.05	ปานกลาง
7) การบันทึกข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงานโครงการ	2.75	0.96	ปานกลาง
รวม	2.72	1.05	ปานกลาง

จากตาราง 40 พบว่า ความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวมประชาชนมีความรู้ความเข้าใจการติดตามตรวจสอบในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่าประชาชนมีความรู้ความเข้าใจการติดตามตรวจสอบในระดับปานกลางทุกข้อ ได้แก่ การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโครงการ ($\bar{x} = 2.78$) การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโดยใช้รายการติดตามตรวจสอบ ($\bar{x} = 2.62$) การตรวจวัดค่าตามเกณฑ์มาตรฐานของกิจกรรมการดำเนินงานโครงการ ($\bar{x} = 2.56$) การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โครงการ ($\bar{x} = 2.72$) การตรวจสอบเอกสารโครงการ ($\bar{x} = 2.77$) การสังเกตกิจกรรมการดำเนินงานในโครงการ ($\bar{x} = 2.89$) และการบันทึกข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงานโครงการ ($\bar{x} = 2.75$)

ตาราง 41 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วม
ประเมินผลในโครงการป้องกันมลพิษชุมชน

การมีส่วนร่วม	\bar{x}	SD	ระดับความรู้ ความเข้าใจ
<u>การมีส่วนร่วมประเมินผล</u>			
1) การมีส่วนร่วมประเมินผลโครงการ	2.71	0.93	ปานกลาง
<u>การมีส่วนร่วมประเมินผลโดยวิธี</u>			
2) การใช้แบบสอบถามประเมินผล	2.87	1.01	ปานกลาง
3) การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โครงการ	2.78	1.01	ปานกลาง
4) การส่งข้อมูลไปกลับทางจดหมาย	2.73	1.03	ปานกลาง
5) เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต	2.05	1.08	ต่ำ
6) การประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ / เวทีประชาคม	2.79	1.05	ปานกลาง
7) การศึกษาดูงานเยี่ยมชมโครงการ	2.91	1.07	ปานกลาง
รวม	2.69	1.02	ปานกลาง

จากตาราง 41 พบว่า ความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมประเมินผลในโครงการป้องกันมลพิษชุมชนของกลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวมประชาชนมีความรู้ความเข้าใจการประเมินผลในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่าประชาชนมีความรู้ความเข้าใจการประเมินผลในระดับต่ำ ได้แก่ การมีส่วนร่วมประเมินผลโดยเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต ($\bar{x} = 2.05$) ส่วนที่มีความรู้ความเข้าใจการประเมินผลในระดับปานกลาง ได้แก่ การมีส่วนร่วมประเมินผลโครงการ ($\bar{x} = 2.71$) การประเมินผลโดยใช้แบบสอบถามประเมินผล ($\bar{x} = 2.87$) การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โครงการ ($\bar{x} = 2.78$) การส่งข้อมูลไปกลับทางจดหมาย ($\bar{x} = 2.73$) การประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ / เวทีประชาคม ($\bar{x} = 2.79$) และการศึกษาดูงานเยี่ยมชมโครงการ ($\bar{x} = 2.91$)

ตาราง 42 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วม
รับผลประโยชน์ในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย

การมีส่วนร่วม	\bar{x}	SD	ระดับความรู้ ความเข้าใจ
<u>การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์</u>			
1) การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากโครงการ <u>การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในเรื่องต่อไปนี้</u>	2.99	1.06	ปานกลาง
2) การใช้บริการกำจัดขยะในโครงการ	3.15	1.09	ปานกลาง
3) การได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมในการกำจัดขยะ	3.18	1.11	ปานกลาง
4) การรับค่าชดเชยจากผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับ ทรัพย์สินส่วนตัว	3.26	1.17	ปานกลาง
5) การรับค่าชดเชยที่จะเกิดขึ้นกับทรัพย์สินส่วนรวม	3.23	1.16	ปานกลาง
6) การรับค่าชดเชยจากผลกระทบทางสังคม	3.21	1.13	ปานกลาง
7) การเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะประโยชน์จากโครงการ	3.16	1.15	ปานกลาง
รวม	3.16	1.12	ปานกลาง

จากตาราง 42 พบว่า ความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยของกลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวมประชาชนมีความรู้ความเข้าใจการรับผลประโยชน์ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่าประชาชนมีความรู้ความเข้าใจการรับผลประโยชน์ในระดับปานกลางทุกข้อ ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากโครงการ ($\bar{x} = 2.99$) การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์โดยการใช้บริการกำจัดขยะในโครงการ ($\bar{x} = 3.15$) การได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมในการกำจัดขยะ ($\bar{x} = 3.18$) การรับค่าชดเชยจากผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับทรัพย์สินส่วนตัว ($\bar{x} = 3.26$) การรับค่าชดเชยที่จะเกิดขึ้นกับทรัพย์สินส่วนรวม ($\bar{x} = 3.23$) การรับค่าชดเชยจากผลกระทบทางสังคม ($\bar{x} = 3.21$) และการเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะประโยชน์จากโครงการ ($\bar{x} = 3.16$)

ภาพ 25 ระดับความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการป้องกันมลพิษ

ภาพ 26 ระดับความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการป้องกันมลพิษชุมชน

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไป กับความต้องการ และระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย

ตาราง 43 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับความต้องการมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย

การมีส่วนร่วมแบบไตรภาคี ในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย	χ^2			
	เพศ	อายุ	การศึกษา	อาชีพ
<u>การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร</u>				
1) การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	4.026	3.628	20.987	29.280**
<u>การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยวิธี</u>				
2) เอกสารข้อเท็จจริง	3.736	4.823	46.573**	35.043**
3) จดหมายข่าว	0.353	9.405	20.394	38.520**
4) แผ่นพับ / โบปลิว	3.775	10.996	14.125	24.205
5) รายงานผลการศึกษา	14.441**	12.999	20.264	28.837
6) ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร	2.481	7.817	14.401	38.320**
7) การแถลงข่าว	1.230	5.755	12.992	36.766**
8) โทรศัพท์สายด่วนสายตรง	2.731	22.210**	48.611**	46.229**
9) วิทยู	5.575	11.588	27.015	16.313
10) โทรทัศน์	5.742	14.750	12.367	18.184
11) วีดีโอเทป / วีซีดี	3.263	34.875**	35.443**	52.179**
12) หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	9.886**	10.238	19.718	28.412
13) หอกระจายข่าวชุมชน	4.654	21.256**	22.751	15.821
14) เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต	3.264	56.872**	63.168**	85.215**
15) การเปิดบ้านสอบถาม แลกเปลี่ยนข้อมูลจาก โครงการโดยตรงถึงบ้าน	7.388	7.865	25.419	38.106**
16) การศึกษาดูงาน เยี่ยมชมโครงการ	5.328	12.834	20.780	37.605**
17) การจัดประชุม / เวทีประชาคม	1.083	14.725	16.470	26.782

หมายเหตุ ** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 43 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับความต้องการมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร พบว่า เพศ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยผ่านรายงานผลการศึกษา และหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อายุ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยผ่านโทรศัพท์สายด่วนสายตรง วีดีโอเทป / วีซีดี หอกระจายข่าวชุมชน และเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การศึกษา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยผ่านเอกสารข้อเท็จจริง โทรศัพท์สายด่วนสายตรง วีดีโอเทป / วีซีดี และ เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาชีพ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยผ่านเอกสารข้อเท็จจริง จดหมายข่าว ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร การแถลงข่าว โทรศัพท์สายด่วนสายตรง วีดีโอเทป / วีซีดี เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต การเปิดบ้านสอบถาม แลกเปลี่ยนข้อมูลจากโครงการโดยตรงถึงบ้าน และการศึกษาดูงานเยี่ยมชมโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 44 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับความต้องการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย

การมีส่วนร่วมแบบไตรภาคี ในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย	χ^2			
	เพศ	อายุ	การศึกษา	อาชีพ
<u>การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น</u>				
18) การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในโครงการ	4.502	19.507	24.594	27.410
<u>การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยวิธี</u>				
19) การให้สัมภาษณ์บุคคลสำคัญในชุมชน	2.583	5.248	23.158	27.703
20) การสนทนากลุ่มย่อย	1.474	8.987	20.644	36.313**
21) เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต	2.879	38.344**	42.420**	43.667**
22) โพลล์สำรวจความคิดเห็น	4.697	19.977	24.799	28.127
23) โทรศัพท์สายด่วนสายตรง	2.015	14.517	28.832	15.931
24) ประชาพิจารณ์	8.169	18.938	19.262	35.823**
25) การจัดประชุม / เวทีประชาคม	3.946	24.974**	20.620	30.407

หมายเหตุ ** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 44 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับความต้องการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น พบว่า อายุ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ได้แก่ การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต และการจัดประชุม / เวทีประชาคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การศึกษา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ได้แก่ การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาชีพ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ได้แก่ การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยผ่านการสนทนากลุ่มย่อย เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต และการทำประชาพิจารณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนเพศไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น

ตาราง 45 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับความต้องการมีส่วนร่วมตัดสินใจ
ในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย

การมีส่วนร่วมแบบไตรภาคี ในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย	χ^2			
	เพศ	อายุ	การศึกษา	อาชีพ
<u>การมีส่วนร่วมตัดสินใจ</u>				
26) การมีส่วนร่วมตัดสินใจตั้งแต่ริเริ่มโครงการ	4.487	10.955	26.174	37.179**
<u>การมีส่วนร่วมตัดสินใจโดยวิธี</u>				
27) การลงคะแนนเสียงโดยวิธีลับ	5.308	15.607	24.559	23.355
28) การลงคะแนนเสียงโดยเปิดเผย	6.251	22.093**	18.834	26.208
29) การสร้างฉันทามติ	2.020	12.930	22.654	34.180**

หมายเหตุ ** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 45 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับความต้องการมีส่วนร่วมตัดสินใจ พบว่า อายุ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ได้แก่ การตัดสินใจโดยการลงคะแนนเสียงอย่างเปิดเผย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาชีพ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ได้แก่ การตัดสินใจตั้งแต่ริเริ่มโครงการ และการตัดสินใจโดยการสร้างฉันทามติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนเพศ และการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมตัดสินใจ

ตาราง 46 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับความต้องการมีส่วนร่วมวางแผน
ในโครงการป้องกันมลพิษ

การมีส่วนร่วมแบบไตรภาคี ในโครงการป้องกันมลพิษ	χ^2			
	เพศ	อายุ	การศึกษา	อาชีพ
<u>การมีส่วนร่วมวางแผน</u>				
30) การมีส่วนร่วมวางแผนโครงการ	0.904	9.328	41.588**	33.912**
<u>การมีส่วนร่วมวางแผนในเรื่องต่อไปนี้</u>				
31) แผนก่อสร้างโครงการ	10.106**	14.867	27.815	38.667**
32) แผนบริหารจัดการโครงการ	4.016	12.255	22.876	32.651**
33) แผนมาตรการลดผลกระทบทางสังคม	3.169	11.840	52.587**	55.447**
34) แผนมาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม	7.097	18.115	37.523**	46.452**
35) แผนติดตามตรวจสอบโครงการ	4.313	10.011	25.857	36.686**
36) แผนประเมินผลโครงการ	1.167	7.967	28.390	35.581**
37) แผนรับผลประโยชน์จากโครงการ	10.879**	11.693	43.218**	55.292**

หมายเหตุ ** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 46 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับความต้องการมีส่วนร่วมวางแผน พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมวางแผน ได้แก่ การวางแผนก่อสร้างโครงการ และแผนรับผลประโยชน์จากโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การศึกษา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมวางแผน ได้แก่ การมีส่วนร่วมวางแผนโครงการ การวางแผนมาตรการลดผลกระทบทางสังคม แผนมาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม และแผนรับผลประโยชน์จากโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาชีพ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมวางแผนทุกข้อ ได้แก่ การมีส่วนร่วมวางแผนโครงการ การมีส่วนร่วมวางแผนก่อสร้างโครงการ แผนบริหารจัดการโครงการ แผนมาตรการลดผลกระทบทางสังคม แผนมาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม แผนติดตามตรวจสอบโครงการ แผนประเมินผลโครงการ และแผนรับผลประโยชน์จากโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนอายุไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมวางแผน

ตาราง 47 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับความต้องการมีส่วนร่วมดำเนินการในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย

การมีส่วนร่วมแบบไตรภาคี ในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย	χ^2			
	เพศ	อายุ	การศึกษา	อาชีพ
<u>การมีส่วนร่วมดำเนินการ</u>				
38) ส่วนร่วมดำเนินการโครงการ	4.482	8.805	16.794	32.130**
<u>การมีส่วนร่วมดำเนินการโดยวิธีต่อไปนี้</u>				
39) การลงทุนก่อสร้างและบริหารจัดการ	6.414	6.527	19.473	33.951**
40) การจ่ายค่าธรรมเนียมกำจัดขยะในโครงการ	1.606	3.967	12.957	31.615**

หมายเหตุ ** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 47 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับความต้องการมีส่วนร่วมดำเนินการ พบว่า อาชีพ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมดำเนินการทุกข้อ ได้แก่ การมีส่วนร่วมดำเนินการโครงการ การมีส่วนร่วมดำเนินการโดยการลงทุนก่อสร้างและบริหารจัดการ และการจ่ายค่าธรรมเนียมกำจัดขยะในโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วน เพศ อายุ และการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมดำเนินการ

ตาราง 48 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับความต้องการมีส่วนร่วมติดตาม
ตรวจสอบในโครงการป้องกันมลพิษ

การมีส่วนร่วมแบบไตรภาคี ในโครงการป้องกันมลพิษ	χ^2			
	เพศ	อายุ	การศึกษา	อาชีพ
<u>การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบ</u>				
41) การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโครงการ	4.732	12.962	16.978	43.408**
<u>การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโดยวิธี</u>				
42) การใช้รายการติดตามตรวจสอบ	7.674	11.999	27.214	54.120**
43) การตรวจวัดค่าตามเกณฑ์มาตรฐานของ กิจกรรมการดำเนินงาน	3.342	11.099	30.054	39.114**
44) การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โครงการ	4.120	8.431	31.840**	31.421**
45) การตรวจสอบเอกสารโครงการ	8.256	14.971	26.878	51.289**
46) การสังเกตกิจกรรมการดำเนินโครงการ	5.950	19.298	32.779**	44.808**
47) การบันทึกข้อมูลกิจกรรมโครงการ	6.544	9.637	45.484**	46.595**

หมายเหตุ ** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 48 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับความต้องการมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบ พบว่า การศึกษา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบ ได้แก่ การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโดยการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โครงการ การสังเกตกิจกรรมการดำเนินงาน และการบันทึกข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาชีพ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบทุกข้อ ได้แก่ การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโครงการ การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโดยการใช้รายการติดตามตรวจสอบ การตรวจวัดค่าตามเกณฑ์มาตรฐานของกิจกรรมการดำเนินงาน การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โครงการ การตรวจสอบเอกสารโครงการ การสังเกตกิจกรรมการดำเนินงาน และการบันทึกข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนเพศและอายุไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบ

ตาราง 49 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับความต้องการมีส่วนร่วม
ประเมินผลในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย

การมีส่วนร่วมแบบไตรภาคี ในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย	χ^2			
	เพศ	อายุ	การศึกษา	อาชีพ
<u>การมีส่วนร่วมประเมินผล</u>				
48) การมีส่วนร่วมประเมินผลโครงการ	1.183	12.220	37.146**	35.973**
<u>การมีส่วนร่วมประเมินผลโดยวิธี</u>				
49) การใช้แบบสอบถามประเมินผล	0.946	19.444	33.487**	22.827
50) การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โครงการ	6.164	18.655	20.024	26.382
51) การส่งข้อมูลไปกลับทางจดหมาย	4.255	27.176**	29.139	53.377**
52) เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต	0.333	33.061**	38.040**	47.723**
53) การประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ / เวทีประชาคม	3.222	31.565**	16.737	30.769
54) การศึกษาดูงานเยี่ยมชมโครงการ	1.942	10.138	15.874	39.827**

หมายเหตุ ** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 49 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับความต้องการมีส่วนร่วมประเมินผล พบว่า อายุ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมประเมินผล ได้แก่ การมีส่วนร่วมประเมินผลโดยการส่งข้อมูลไปกลับทางจดหมาย เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต และการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ / เวทีประชาคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การศึกษา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมประเมินผล ได้แก่ การมีส่วนร่วมประเมินผลโครงการ การมีส่วนร่วมประเมินผลโดยการใช้แบบสอบถามประเมินผล และเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาชีพ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมประเมินผล ได้แก่ การมีส่วนร่วมประเมินผลโครงการ การมีส่วนร่วมประเมินผลโดยการส่งข้อมูลไปกลับทางจดหมาย เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต และการศึกษาดูงานเยี่ยมชมโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนเพศไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมประเมินผล

ตาราง 50 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับความต้องการมีส่วนร่วมรับ
ผลประโยชน์ในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย

การมีส่วนร่วมแบบไตรภาคี ในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย	χ^2			
	เพศ	อายุ	การศึกษา	อาชีพ
<u>การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์</u>				
55) การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากโครงการ	3.036	20.374	12.303	26.092
<u>การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในเรื่อง</u>				
56) การให้บริการกำจัดขยะในโครงการ	1.643	12.738	32.453**	46.725**
57) การได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียม การกำจัดขยะมูลฝอย	1.924	12.123	12.451	21.038
58) การรับค่าชดเชยจากผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับ ทรัพย์สินส่วนตัว	7.781	9.076	20.017	16.327
59) การรับค่าชดเชยที่จะเกิดขึ้นกับทรัพย์สิน ส่วนรวม	2.195	8.086	16.107	27.346
60) การรับค่าชดเชยจากผลกระทบทางสังคม	3.514	10.918	20.324	29.022
61) การเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะประโยชน์จาก โครงการ	2.870	16.154	25.326	24.032

หมายเหตุ ** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 50 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับความต้องการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ พบว่า การศึกษา และอาชีพมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในข้อเดียวกัน คือ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์โดยการให้บริการกำจัดขยะในโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนเพศและอายุไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

ตาราง 51 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วม
รับรู้ข้อมูลข่าวสารในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย

การมีส่วนร่วมแบบไตรภาคี ในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย	χ^2			
	เพศ	อายุ	การศึกษา	อาชีพ
<u>การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร</u>				
1) การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	2.224	8.640	41.200**	15.508
<u>การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยวิธี</u>				
2) เอกสารข้อเท็จจริง	4.036	7.847	43.698**	13.529
3) จดหมายข่าว	3.790	12.315	25.204	24.955
4) แผ่นพับ / ใบปลิว	7.147	20.085	19.926	18.107
5) รายงานผลการศึกษา	4.292	16.469	28.786	24.554
6) ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร	0.721	3.942	23.683	21.964
7) การแถลงข่าว	0.580	10.104	17.823	25.466
8) โทรทัศน์สายด่วนสายตรง	3.584	14.721	20.577	34.033**
9) วิทยู	7.827	14.290	18.224	19.583
10) โทรทัศน์	3.657	7.807	23.338	20.258
11) วีดีโอเทป / วีซีดี	1.925	40.065**	35.104**	41.597**
12) หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	5.040	6.050	43.696**	18.343
13) หอกระจายข่าวชุมชน	3.231	24.835**	29.308	32.110**
14) เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต	1.498	45.782**	48.696**	57.035**
15) การเปิดบ้านสอบถาม แลกเปลี่ยนข้อมูลจาก โครงการโดยตรงถึงบ้าน	14.216**	19.665	20.977	33.051**
16) การศึกษาดูงาน เยี่ยมชมโครงการ	5.140	11.602	18.904	8.753
17) การจัดประชุม / เวทีประชาคม	3.019	15.520	17.736	22.815

หมายเหตุ ** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 51 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับความรู้ความเข้าใจในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยการเปิดบ้านสอบถามแลกเปลี่ยนข้อมูลจากโครงการโดยตรงถึงบ้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อายุ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยวีดีโอเทป / วีซีดี หอกระจายข่าวชุมชน และเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การศึกษา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยผ่านเอกสารข้อเท็จจริง วีดีโอเทป / วีซีดี หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น และเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาชีพ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยผ่านโทรศัพท์สายด่วนสายตรง วีดีโอเทป / วีซีดี หอกระจายข่าวชุมชน เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต และการเปิดบ้านสอบถามแลกเปลี่ยนข้อมูลจากโครงการโดยตรงถึงบ้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 52 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วม
แสดงความคิดเห็นในโครงการป้องกันมลพิษ

การมีส่วนร่วมแบบไตรภาคี ในโครงการป้องกันมลพิษ	χ^2			
	เพศ	อายุ	การศึกษา	อาชีพ
<u>การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น</u>				
18) การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในโครงการ	7.217	26.774**	18.146	28.703
<u>การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยวิธี</u>				
19) การให้สัมภาษณ์บุคคลสำคัญในชุมชน	1.645	12.338	31.661	27.198
20) การสนทนากลุ่มย่อย	1.379	9.685	24.483	30.981
21) เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต	3.593	39.885**	51.857**	57.210**
22) โพลล์สำรวจความคิดเห็น	0.643	15.559	25.624	32.843**
23) โทรศัพท์สายด่วนสายตรง	3.947	25.129**	43.878**	30.883
24) ประชาพิจารณ์	6.730	14.835	20.036	19.619
25) การจัดประชุม / เวทีประชาคม	6.354	17.262	17.865	32.779**

หมายเหตุ ** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 52 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับความรู้ความเข้าใจในการแสดงความคิดเห็น พบว่า อายุ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ได้แก่ การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในโครงการ การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต และโทรศัพท์สายด่วนสายตรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การศึกษา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ได้แก่ การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต และโทรศัพท์สายด่วนสายตรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาชีพ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ได้แก่ การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต โพลล์สำรวจความคิดเห็น และการจัดประชุม / เวทีประชาคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนเพศไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น

ตาราง 53 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วม
ตัดสินใจในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย

การมีส่วนร่วมแบบไตรภาคี ในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย	χ^2			
	เพศ	อายุ	การศึกษา	อาชีพ
<u>การมีส่วนร่วมตัดสินใจ</u>				
26) การมีส่วนร่วมตัดสินใจตั้งแต่ริเริ่มโครงการ	4.312	7.708	27.732	25.378
<u>การมีส่วนร่วมตัดสินใจโดยวิธี</u>				
27) การลงคะแนนเสียงโดยวิธีลับ	6.220	20.650	16.755	20.226
28) การลงคะแนนเสียงโดยเปิดเผย	1.385	15.249	29.722	21.398
29) การสร้างฉันทามติ	5.793	10.575	27.119	15.748

หมายเหตุ ** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 53 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับความรู้ความเข้าใจใน
การตัดสินใจ พบว่า เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมตัดสินใจ

ตาราง 54 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วม
วางแผนในโครงการป้องกันมลพิษ

การมีส่วนร่วมแบบไตรภาคี ในโครงการป้องกันมลพิษ	χ^2			
	เพศ	อายุ	การศึกษา	อาชีพ
<u>การมีส่วนร่วมวางแผน</u>				
30) การมีส่วนร่วมวางแผนโครงการ	2.602	14.835	36.293**	32.250**
<u>การมีส่วนร่วมวางแผนในเรื่องต่อไปนี้</u>				
31) แผนก่อสร้างโครงการ	7.732	15.736	18.323	30.368
32) แผนบริหารจัดการโครงการ	2.697	11.443	21.537	27.903
33) แผนมาตรการลดผลกระทบทางสังคม	1.173	10.606	32.795**	32.825**
34) แผนมาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม	8.262	20.126	37.022**	38.944**
35) แผนติดตามตรวจสอบโครงการ	3.296	10.707	36.339**	28.175
36) แผนประเมินผลโครงการ	0.773	15.535	27.857	41.318**
37) แผนรับผลประโยชน์จากโครงการ	0.459	9.144	34.769**	25.706

หมายเหตุ ** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 54 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับความรู้ความเข้าใจในการวางแผน พบว่า การศึกษา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมวางแผน ได้แก่ การมีส่วนร่วมวางแผนโครงการ การวางแผนมาตรการลดผลกระทบทางสังคม แผนมาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม แผนติดตามตรวจสอบโครงการ และแผนรับผลประโยชน์จากโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาชีพ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมวางแผน ได้แก่ การมีส่วนร่วมวางแผนโครงการ การวางแผนมาตรการลดผลกระทบทางสังคม แผนมาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม และแผนประเมินผลโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนเพศ และอายุไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมวางแผน

ตาราง 55 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วม
ดำเนินการในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย

การมีส่วนร่วมแบบไตรภาคี ในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย	χ^2			
	เพศ	อายุ	การศึกษา	อาชีพ
<u>การมีส่วนร่วมดำเนินการ</u>				
38) ส่วนร่วมดำเนินการโครงการ	1.157	18.795	20.358	21.158
<u>การมีส่วนร่วมดำเนินการโดยวิธีต่อไปนี้</u>				
39) การลงทุนก่อสร้างและบริหารจัดการ	1.393	19.675	18.962	18.887
40) การจ่ายค่าธรรมเนียมกำจัดขยะในโครงการ	4.548	8.413	18.075	19.808

หมายเหตุ ** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 55 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับความรู้ความเข้าใจใน
การดำเนินการ พบว่า เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม
ดำเนินการ

ตาราง 56 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับความถี่ความเข้าใจการมีส่วนร่วม
ติดตามตรวจสอบในโครงการป้องกันมลพิษ

การมีส่วนร่วมแบบไตรภาคี ในโครงการป้องกันมลพิษ	χ^2			
	เพศ	อายุ	การศึกษา	อาชีพ
<u>การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบ</u>				
41) การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโครงการ	2.663	11.284	24.956	36.453**
<u>การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโดยวิธี</u>				
42) การใช้รายการติดตามตรวจสอบ	2.695	14.370	26.585	34.157**
43) การตรวจวัดค่าตามเกณฑ์มาตรฐานของ กิจกรรมการดำเนินงาน	3.612	18.363	27.760	46.292**
44) การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โครงการ	11.743**	12.819	21.054	33.889**
45) การตรวจสอบเอกสารโครงการ	4.745	13.440	25.404	43.703**
46) การสังเกตกิจกรรมการดำเนินโครงการ	5.388	20.469	26.867	28.351
47) การบันทึกข้อมูลกิจกรรมโครงการ	3.579	12.368	39.392**	34.457**

หมายเหตุ ** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 56 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับความถี่ความเข้าใจในการติดตามตรวจสอบ พบว่า เพศ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบ ได้แก่ การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโดยการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การศึกษา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบ ได้แก่ การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโดยการบันทึกข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาชีพ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบ ได้แก่ การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโครงการ การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโดยใช้รายการติดตามตรวจสอบ การตรวจวัดค่าตามเกณฑ์มาตรฐานของกิจกรรมการดำเนินงาน การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โครงการ การตรวจสอบเอกสารโครงการ และการบันทึกข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนอายุไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบ

ตาราง 57 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วม
ประเมินผลในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย

การมีส่วนร่วมแบบไตรภาคี ในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย	χ^2			
	เพศ	อายุ	การศึกษา	อาชีพ
<u>การมีส่วนร่วมประเมินผล</u>				
48) การมีส่วนร่วมประเมินผลโครงการ	0.280	23.633**	30.015	36.016**
<u>การมีส่วนร่วมประเมินผลโดยวิธี</u>				
49) การใช้แบบสอบถามประเมินผล	4.720	14.005	42.257**	26.780
50) การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โครงการ	8.038	11.590	22.622	20.488
51) การส่งข้อมูลไปกลับทางจดหมาย	4.424	20.125	30.884	34.174**
52) เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต	1.159	49.084**	40.043**	48.913**
53) การประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ / เวทีประชาคม	2.021	18.990	28.561	24.325
54) การศึกษาดูงานเยี่ยมชมโครงการ	3.994	9.368	35.638**	43.108**

หมายเหตุ ** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 57 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับความรู้ความเข้าใจในการประเมินผล พบว่า อายุ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมประเมินผล ได้แก่ การมีส่วนร่วมประเมินผลโครงการ และการประเมินผลโดยผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การศึกษา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมประเมินผล ได้แก่ การมีส่วนร่วมประเมินผลโดยใช้แบบสอบถามประเมินผล เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต และการศึกษาดูงานเยี่ยมชมโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาชีพ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมประเมินผล ได้แก่ การมีส่วนร่วมประเมินผลโครงการ การมีส่วนร่วมประเมินผลโดยการส่งข้อมูลไปกลับทางจดหมาย เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต และการศึกษาดูงานเยี่ยมชมโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนเพศไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมประเมินผล

ตาราง 58 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วม
รับผลประโยชน์ในโครงการป้องกันมลพิษ

การมีส่วนร่วมแบบไตรภาคี ในโครงการป้องกันมลพิษ	χ^2			
	เพศ	อายุ	การศึกษา	อาชีพ
<u>การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์</u>				
55) การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากโครงการ	10.523**	18.433	34.275**	17.682
<u>การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในเรื่อง</u>				
56) การใช้บริการกำจัดขยะในโครงการ	5.022	9.448	11.835	29.038
57) การได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียม การกำจัดขยะมูลฝอย	3.671	12.559	17.678	30.751
58) การรับค่าชดเชยจากผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับ ทรัพย์สินส่วนตัว	1.830	10.940	36.310**	32.414**
59) การรับค่าชดเชยที่จะเกิดขึ้นกับทรัพย์สิน ส่วนรวม	1.737	12.970	15.737	21.170
60) การรับค่าชดเชยจากผลกระทบทางสังคม	2.073	7.209	20.029	15.907
61) การเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะประโยชน์จาก โครงการ	0.779	29.434**	30.705	32.985**

หมายเหตุ ** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 58 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ พบว่า เพศ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อายุ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะประโยชน์จากโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การศึกษา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากโครงการ และการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากการรับค่าชดเชยจากผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับทรัพย์สินส่วนตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาชีพ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากการรับค่าชดเชยจากผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับทรัพย์สินส่วนตัว และการเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะประโยชน์จากโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 59 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความต้องการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยในรายชื่อที่มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย	χ^2		
	เพศ	ชาย	หญิง
<u>การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร</u>			
<u>การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยวิธี</u>			
1) รายงานผลการศึกษา	14.441**	14.441**	14.441**
2) หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	9.886**	9.886**	9.886**
<u>การมีส่วนร่วมวางแผน</u>			
3) การวางแผนก่อสร้างโครงการ	10.106**	10.106**	10.106**
4) การวางแผนรับผลประโยชน์	10.879**	10.879**	10.879**

หมายเหตุ ** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 59 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศชายและเพศหญิงกับความต้องการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย ในรายชื่อที่มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่าทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยผ่านรายงานผลการศึกษา หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น การมีส่วนร่วมวางแผนก่อสร้างโครงการ และการวางแผนรับผลประโยชน์จากโครงการ อย่างมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 60 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการบ่อฝึกลบขยะมูลฝอยในรายชื่อที่มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการบ่อฝึกลบขยะมูลฝอย	χ^2		
	เพศ	ชาย	หญิง
<u>การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร</u>			
<u>การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยวิธี</u>			
1) การเปิดบ้านสอบถาม แลกเปลี่ยนข้อมูลจากโครงการโดยตรงถึงบ้าน	14.216**	14.216**	14.216**
<u>การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบ</u>			
<u>การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโดย</u>			
2) การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โครงการ	11.743**	11.743**	11.743**
<u>การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์</u>			
3) การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากโครงการ	10.523**	10.523**	10.523**

หมายเหตุ ** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 60 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศชายและเพศหญิงกับความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการบ่อฝึกลบขยะมูลฝอย ในรายชื่อที่มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่า ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยการเปิดบ้านสอบถาม แลกเปลี่ยนข้อมูลจากโครงการโดยตรงถึงบ้าน การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโดยการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โครงการ และการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากโครงการ อย่างมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 61 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความต้องการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการบ่อฝังกลบ
ขยะมูลฝอยในรายชื่อที่มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีใน โครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย	χ^2				
	อายุ	18 – 28 ปี	29 – 39 ปี	40 – 50 ปี	51 ปี ขึ้นไป
<u>การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร</u>					
<u>การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยวิธี</u>					
1) โทรศัพทืสายด่วนสายตรง	22.210**	9.160	6.059	7.030	7.130
2) วีดีโอเทป / วีซีดี	34.875**	17.820**	3.792	1.614	20.449**
3) หอกระจายข่าวชุมชน	21.256**	8.743	2.070	8.981	8.158
4) เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต	56.872**	41.842**	2.324	9.237	18.648**
<u>การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น</u>					
<u>การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยวิธี</u>					
5) เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต	38.344**	26.773**	2.137	6.478	13.293**
6) การจัดประชุม / เวทีประชาคม	24.974**	4.189	13.697**	1.458	6.121
<u>การมีส่วนร่วมตัดสินใจ</u>					
<u>การมีส่วนร่วมตัดสินใจโดยวิธี</u>					
7) การลงคะแนนเสียงโดยเปิดเผย	22.093**	6.124	5.025	2.352	14.698**
<u>การมีส่วนร่วมประเมินผล</u>					
<u>การมีส่วนร่วมประเมินผลโดยวิธี</u>					
8) การส่งข้อมูลไปกลับทางจดหมาย	27.176**	4.675	14.226**	5.545	11.864**
9) เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต	33.061**	19.800**	4.146	4.003	14.028**
10) การประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ / เวทีประชาคม	31.565**	10.359**	5.870	11.382**	13.923**

หมายเหตุ ** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 61 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุในระดับต่างๆ กันของกลุ่มตัวอย่างกับความ ต้องการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย ในรายชื่อที่มีค่านัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.05 พบว่า อายุ 18 – 28 ปี มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในข้อต่อไปนี้ ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต วีดิโอเทป / วีซีดี การมีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็นโดยผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต การจัดประชุม / เวทีประชาคม และการมีส่วนร่วม ประเมินผลโดยผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต และการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ / เวที ประชาคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อายุ 29 – 39 ปี มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในข้อต่อไปนี้ ได้แก่ การมีส่วนร่วมแสดง ความคิดเห็นโดยการจัดประชุม / เวทีประชาคม และการมีส่วนร่วมประเมินผลโดยการส่งข้อมูลไป กลับทางจดหมาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อายุ 40 – 50 ปี มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในข้อต่อไปนี้ ได้แก่ การมีส่วนร่วม ประเมินผลโดยการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ / เวทีประชาคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

อายุ 51 ปีขึ้นไป มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในข้อต่อไปนี้ ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ ข้อมูลข่าวสารโดยผ่านวีดิโอเทป / วีซีดี เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดย ผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต การมีส่วนร่วมตัดสินใจโดยการลงคะแนนเสียงอย่างเปิดเผย และการมี ส่วนร่วมประเมินผลโดยการส่งข้อมูลไปกลับทางจดหมาย เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต และการ ประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ / เวทีประชาคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 62 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการ
บ่อฝังกลบขยะมูลฝอยในรายชื่อที่มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีใน โครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย	χ^2				
	อายุ	18 – 28 ปี	29 – 39 ปี	40 – 50 ปี	51 ปี ขึ้นไป
<u>การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร</u>					
<u>การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยวิธี</u>					
1) วิทยุไอเทป / วิทยุ	40.066**	18.059**	3.994	3.861	24.514**
2) หอกระจายข่าวชุมชน	24.835**	4.702	4.629	3.258	19.021**
3) เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต	45.782**	38.236**	2.146	9.820**	8.348
<u>การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น</u>					
4) การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นใน โครงการ	26.774**	7.137	5.981	10.218**	12.113**
<u>การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยวิธี</u>					
5) เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต	39.885**	30.738**	2.053	8.208	9.927**
6) โทรศัพท์สายด่วนสายตรง	25.129**	11.078**	9.795**	7.513	5.232
<u>การมีส่วนร่วมประเมินผล</u>					
7) การมีส่วนร่วมประเมินผลโครงการ	23.633**	15.328**	10.420**	2.537	2.810
<u>การมีส่วนร่วมประเมินผลโดยวิธี</u>					
8) เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต	49.084**	42.242**	2.767	6.808	10.394**
<u>การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์</u>					
<u>การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในเรื่อง</u>					
9) การเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะ ประโยชน์จากโครงการ	29.434**	7.093	10.079**	10.600**	11.601**

หมายเหตุ ** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 62 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุในระดับต่างๆ กันของกลุ่มตัวอย่างกับความรู้อย่างไรก็ตาม ความเข้าใจการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย ในรายชื่อที่มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่า อายุ 18 – 28 ปี มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในข้อต่อไปนี้ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต วิดีโอเทป / วีซีดี การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์สายด่วนสายตรง การมีส่วนร่วมประเมินผลโครงการ และการประเมินผลโดยผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อายุ 29 – 39 ปี มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในข้อต่อไปนี้ได้แก่ การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยผ่านโทรศัพท์สายด่วนสายตรง การมีส่วนร่วมประเมินผลโครงการ และการเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะประโยชน์จากโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อายุ 40 – 50 ปี มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในข้อต่อไปนี้ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในโครงการ และการเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะประโยชน์จากโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อายุ 51 ปีขึ้นไป มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในข้อต่อไปนี้ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยผ่านวิดีโอเทป / วีซีดี หอกระจายข่าวชุมชน การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในโครงการ การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต การมีส่วนร่วมประเมินผลโดยผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต และการเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะประโยชน์จากโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 63 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับความต้องการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยในรายข้อที่มีค่านัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ 0.05

รูปแบบการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการ บ่อฝังกลบขยะมูลฝอย	χ^2						
	การศึกษา	ไม่ได้เรียน หนังสือ	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา ปวช.	อนุปริญญา ปวศ.	ป.ตรี	สูงกว่า ป.ตรี
<u>การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร</u>							
<u>การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยวิธี</u>							
1) เอกสารข้อเท็จจริง	46.573**	15.718**	7.592	3.173	5.649	12.540**	8.653
2) โทรศัพท์สายด่วนสายตรง	48.611**	10.507**	12.973**	10.811**	8.443	12.676**	4.956
3) วีดิโอเทป / วีซีดี	35.443**	4.426	18.272**	20.339**	5.152	1.843	1.305
4) เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต	63.168**	9.176**	36.935**	22.026**	4.811	6.704	9.665
<u>การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น</u>							
<u>การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยวิธี</u>							
5) เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต	42.420**	3.853	27.892**	18.831**	1.380	5.461	5.233
<u>การมีส่วนร่วมวางแผน</u>							
6) การมีส่วนร่วมวางแผนโครงการ	41.588**	10.497**	11.159**	9.226	4.116	1.371	14.463**

รูปแบบการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการ ปอดฝังกดบขยะมูลนิธิ	χ^2						สูงกว่า ป.ตรี
	การศึกษา	ไม่ได้เรียน หนังสือ	ประถม ศึกษา	มัธยมศึกษา ปวช.	อนุปริญญา ปวส.	ป.ตรี	
การมีส่วนร่วมวางแผนในเรื่องต่อไปนี้							
7) แผนมาตรการลดผลกระทบทางสังคม	52.587**	7.949	17.495**	7.295	2.894	7.272	21.944**
8) แผนมาตรการลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม	37.523**	7.057	12.733**	7.527	2.195	2.315	15.062**
9) แผนรับผลประโยชน์จากการดำเนินงานโครงการ	43.218**	10.113**	12.420**	13.126**	3.860	6.735	8.412
การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบ							
การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโดย							
10) การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โครงการ	31.840**	5.406	11.219**	11.972**	5.279	2.493	5.485
11) การสังเกตกิจกรรมการดำเนินงาน	32.779**	6.336	10.521**	5.983	4.238	3.651	9.984**
12) การบันทึกข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงานโครงการ	45.484**	14.317**	15.330**	21.514**	2.401	1.678	5.230

ตาราง 63 (ต่อ)

รูปแบบการมีส่วนร่วมแบบใดที่ภาคีในโครงการ กำลังขยายผลต่อไป	χ^2						สูงกว่า ป.ตรี
	การศึกษา	ไม่ได้เรียน หนังสือ	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา ปวช.	อนุปริญญา ปวส.	ป.ตรี	
การมีส่วนร่วมประเมินผล							
13) การมีส่วนร่วมประเมินผลโครงการ การมีส่วนร่วมประเมินผลโดยวิธี	37.146**	3.314	17.638**	7.035	2.103	1.677	16.832**
14) การใช้แบบสอบถามประเมินผล	33.487**	10.234**	17.725**	12.689**	2.536	1.496	1.963
15) เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต	38.040**	1.157	24.489**	15.278**	4.107	3.387	7.111
การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์โดย							
16) การให้บริการกำจัดขยะในโครงการ	32.453**	5.710	11.988**	11.122**	4.134	4.826	4.934

จากตาราง 63 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่างกับความ ต้องการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย ในรายชื่อที่มีค่านัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.05 พบว่า ผู้ไม่ได้เรียนหนังสือมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในข้อต่อไปนี้ ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยผ่านเอกสารข้อเท็จจริง โทรศัพท์สายด่วนสายตรง การมีส่วนร่วมวางแผนโครงการ การมีส่วนร่วมวางแผนรับผลประโยชน์จากการดำเนินโครงการ การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโดยการบันทึกข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงาน และการประเมินผลโดยใช้แบบสอบถาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ระดับประถมศึกษามีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในข้อต่อไปนี้ ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต วีดีโอเทป / วีซีดี โทรศัพท์สายด่วนสายตรง การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต การมีส่วนร่วมวางแผนโครงการ แผนมาตรการลดผลกระทบทางสังคม แผนมาตรการลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม แผนรับผลประโยชน์จากการดำเนินโครงการ การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโดยการบันทึกข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงาน การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โครงการ การสังเกตกิจกรรมการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมประเมินผลโครงการ การมีส่วนร่วมประเมินผลโดยใช้แบบสอบถามประเมินผล เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต และการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากการให้บริการกำจัดขยะในโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ระดับมัธยมศึกษา / ปวช. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในข้อต่อไปนี้ ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านวีดีโอเทป / วีซีดี เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์สายด่วนสายตรง การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต การมีส่วนร่วมวางแผนรับผลประโยชน์จากการดำเนินโครงการ การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโดยการบันทึกข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงาน การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โครงการ การมีส่วนร่วมประเมินผลโดยผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต ใช้แบบสอบถามประเมินผล และการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากการให้บริการกำจัดขยะในโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ระดับปริญญาตรีมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในข้อต่อไปนี้ ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยผ่านโทรศัพท์สายด่วนสายตรง และเอกสารข้อเท็จจริง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ระดับสูงกว่าปริญญาตรีมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในข้อต่อไปนี้ ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต การมีส่วนร่วมวางแผนโครงการ แผนมาตรการลดผลกระทบทางสังคม แผนมาตรการลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบ โดยการสังเกตกิจกรรมการดำเนินงาน และการมีส่วนร่วมประเมินผลโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ระดับอนุปริญญา / ปวส. ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 64 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับความรับรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยในรายข้อที่มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

รูปแบบการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการ บ่อฝังกลบขยะมูลฝอย	χ^2						
	การศึกษา	ไม่ได้เรียน หนังสือ	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา ปวช.	อนุปริญญา ปวส.	ป.ตรี	สูงกว่า ป.ตรี
<u>การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร</u>	41.200**	6.625	2.717	5.647	16.205**	8.070	7.094
1) การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	43.698**	32.319**	5.521	4.766	2.399	2.434	1.610
<u>การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยวิธี</u>	35.104**	2.868	24.587**	17.582**	2.915	4.296	0.967
2) เอกสารข้อเท็จจริง	43.696**	33.854**	1.685	5.411	1.358	4.596	0.659
3) วิทยุเทป / วีซีดี	48.696**	3.534	30.554**	12.386**	6.520	11.238**	4.766
4) หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น							
5) เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต							
<u>การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น</u>							
<u>การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยวิธี</u>	51.857**	3.160	33.429**	12.271**	6.236	12.866**	5.693
6) เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต	43.878**	5.543	19.240**	16.142**	5.968	5.136	7.390
7) โทรศัพท์สายด่วนสายตรง							

ตาราง 64 (ต่อ)

รูปแบบการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการ ป้องกันมลพิษชุมชน	χ^2						สูงกว่า ป.ตรี
	การศึกษา	ไม่ได้เรียน หนังสือ	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา ปวช.	อนุปริญญา ปวส.	ป.ตรี	
การมีส่วนร่วมวางแผน	36.293**	21.114**	6.172	8.930	3.446	0.955	2.341
8) การมีส่วนร่วมวางแผนโครงการ	32.795**	6.576	9.945**	4.636	5.674	2.033	11.122**
การมีส่วนร่วมวางแผนในเรื่อง	37.022**	6.000	18.304**	12.440**	6.833	0.872	6.117
9) แผนมาตรการลดผลกระทบทางสังคม	36.339**	4.518	4.402	8.530	10.292**	2.632	12.034**
10) แผนมาตรการลดผลกระทบทาง สิ่งแวดล้อม	34.769**	6.575	9.383	7.784	9.570**	4.123	5.574
11) แผนติดตามตรวจสอบ							
12) แผนรับผลประโยชน์							
การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบ	39.392**	22.480**	5.479	7.686	2.022	5.584	2.463
การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโดยวิธี							
13) การบันทึกข้อมูลกิจกรรมการ ดำเนินงาน							

ตาราง 64 (ต่อ)

รูปแบบการมีส่วนร่วมแบบใดภาคีในโครงการ ปัจจัยกลางของผล	χ^2						
	การศึกษา	ไม่ได้เรียน หนังสือ	ประถม ศึกษา	มัธยมศึกษา ปวช.	อนุปริญญา ปวส.	ป.ตรี	สูงกว่า ป.ตรี
<u>การมีส่วนร่วมประเมินผล</u>							
<u>การมีส่วนร่วมประเมินผลโดยวิธี</u>							
14) การใช้แบบสอบถามประเมินผล	42.257**	8.313	11.696**	13.725**	9.364	2.998	7.365
15) เว็บไซต์/ อินเทอร์เน็ต	40.043**	3.030	25.863**	10.646**	4.704	8.285	4.600
16) การศึกษาดูงาน เยี่ยมชมโครงการ	35.638**	18.470**	4.417	1.757	4.733	4.686	5.546
<u>การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์</u>							
17) การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์	34.275**	2.229	21.388**	18.511**	5.108	3.139	0.769
<u>การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์โดย</u>							
18) การรับค่าตอบแทนจากผลกระทบที่จะ เกิดขึ้นกับทรัพย์สินส่วนตัว	36.310**	10.342**	16.299**	9.296	5.758	4.120	2.338

จากตาราง 64 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่างกับความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย ในรายชื่อที่มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่า ผู้ไม่ได้เรียนหนังสือมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในข้อต่อไปนี้ ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยผ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น เอกสารข้อเท็จจริง การมีส่วนร่วมวางแผนโครงการ การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโดยการบันทึกข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมประเมินผลโดยการศึกษาดูงานเยี่ยมชมโครงการ และการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์โดยการรับค่าชดเชยจากผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับทรัพย์สินส่วนตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ระดับประถมศึกษามีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในข้อต่อไปนี้ ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยผ่านวิทยุโอเพป / วีซีดี เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์สายด่วนสายตรง การมีส่วนร่วมวางแผนมาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมประเมินผลโดยผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากโครงการ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์โดยการรับค่าชดเชยจากผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับทรัพย์สินส่วนตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ระดับมัธยมศึกษา / ปวช. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในข้อต่อไปนี้ ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยผ่านวิทยุโอเพป / วีซีดี เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยผ่านโทรศัพท์สายด่วนสายตรง เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต การมีส่วนร่วมวางแผนมาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมประเมินผลโดยใช้แบบสอบถามประเมินผล เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ระดับอนุปริญญา / ปวส. มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในข้อต่อไปนี้ ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากโครงการ การมีส่วนร่วมวางแผนติดตามตรวจสอบ แผนรับผลประโยชน์จากโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ระดับปริญญาตรีมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในข้อต่อไปนี้ ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต และการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ระดับสูงกว่าปริญญาตรีมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในข้อต่อไปนี้ ได้แก่ การมีส่วนร่วมวางแผนติดตามตรวจสอบ และแผนมาตรการลดผลกระทบทางสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 65 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับความต้องการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการปอฝังกดขยะมูลฝอยในรายชื่อที่มีค่านัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ 0.05

รูปแบบการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการ ปอฝังกดขยะมูลฝอย	χ^2								อื่นๆ
	อาชีพ	เกษตรกรรม	รับจ้างทั่วไป	พนักงาน บริษัทเอกชน	ธุรกิจส่วนตัว	ราชการ รัฐวิสาหกิจ	อื่นๆ		
การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	29.280**	8.865	4.239	2.374	3.423	15.481**	1.499		
1) การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับโครงการ	35.043**	11.496**	3.694	10.420**	4.567	10.630**	1.769		
การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยวิธี	38.520**	10.856**	15.067**	2.205	2.113	15.070**	3.027		
2) เอกสารข้อเท็จจริง	38.320**	4.365	6.598	6.106	13.799**	13.676**	0.324		
3) จดหมายข่าว	36.766**	8.240	6.694	6.774	3.325	8.947	10.386**		
4) ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร	46.229**	22.335**	5.435	6.103	7.637	9.274	8.006		
5) การแถลงข่าว	52.179**	16.109**	22.836**	7.148	4.608	3.513	11.893**		
6) โทรศัพท์สายด่วนสายตรง	85.215**	24.801**	23.294**	4.907	2.882	8.744	41.784**		
7) วีดีโอเทป / วีซีดี	38.106**	6.558	11.614**	6.440	6.453	13.416**	1.448		
8) เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต									
9) การเปิดบ้านสอบถามข้อมูล									

ตาราง 65 (ต่อ)

รูปแบบการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการ บ่อฝังกลบขยะมูลฝอย	χ^2							อื่นๆ
	อาชีพ	เกษตรกรรม	รับจ้างทั่วไป	พนักงาน บริษัทเอกชน	ธุรกิจส่วนตัว	ราชการ รัฐวิสาหกิจ	อื่นๆ	
10) การศึกษาดูงานเยี่ยมชมโครงการ การมีส่วนร่วมร่วมแสดงความคิดเห็น	37.605**	2.131	13.121**	10.783**	6.406	8.682	2.986	
การมีส่วนร่วมร่วมแสดงความคิดเห็นโดย								
11) การสนทนากลุ่มย่อย	36.313**	7.834	7.340	5.576	13.005**	2.797	7.290	
12) เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต	43.667**	11.572**	10.716**	4.912	5.393	5.101	16.119**	
13) ประชาพิจารณ์	35.823**	2.049	6.417	18.739**	7.748	5.685	0.034	
การมีส่วนร่วมร่วมตัดสินใจ								
14) การมีส่วนร่วมตัดสินใจตั้งแต่ริเริ่ม โครงการ	37.179**	3.733	1.776	9.689**	12.982**	9.609	4.841	
การมีส่วนร่วมร่วมตัดสินใจโดย								
15) การสร้างฉันทามติ	34.180**	14.601**	0.836	12.718**	2.357	5.628	5.894	

ตาราง 65 (ต่อ)

รูปแบบการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการ บ่อฝังกลบขยะมูลฝอย	χ^2							
	อาชีพ	เกษตรกรรม	รับจ้างทั่วไป	พนักงาน บริษัทเอกชน	ธุรกิจส่วนตัว	ราชการ รัฐวิสาหกิจ	อื่นๆ	
การมีส่วนร่วมร่วมวางแผน	33.912**	7.488	4.596	8.637	3.888	10.470**	5.389	
16) การมีส่วนร่วมวางแผนโครงการ	38.667**	3.512	9.947**	5.658	5.156	16.739**	4.563	
การมีส่วนร่วมร่วมวางแผนในเรื่องต่อไปนี้	32.651**	8.759	4.544	4.703	6.310	10.498**	4.797	
17) การวางแผนก่อสร้างโครงการ	55.447**	6.426	13.791**	4.805	2.339	31.737**	6.772	
18) แผนบริหารจัดการโครงการ	46.452**	8.572	10.251**	10.139**	5.712	14.408**	6.491	
19) แผนมาตรการลดผลกระทบทางสังคม								
20) แผนมาตรการลดผลกระทบ สิ่งแวดล้อม	36.686**	3.303	5.374	6.453	2.878	19.625**	4.996	
21) แผนติดตามตรวจสอบโครงการ	35.581**	4.890	7.356	6.389	3.106	17.229**	3.103	
22) แผนประเมินผลโครงการ	55.292**	4.571	18.127**	13.317**	7.328	16.489**	5.431	
23) แผนรับผลประโยชน์								

ตาราง 65 (ต่อ)

รูปแบบการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการ บ่อฝังกลบขยะมูลฝอย	χ^2							อื่นๆ
	อาชีพ	เกษตรกรรม	รับจ้างทั่วไป	พนักงาน บริษัทเอกชน	ธุรกิจส่วนตัว	ราชการ รัฐวิสาหกิจ	อื่นๆ	
<u>การมีส่วนร่วมดำเนินการ</u>								
24) การมีส่วนร่วมดำเนินการโครงการ <u>การมีส่วนร่วมดำเนินการโดยวิธี</u>	32.130**	10.849**	1.524	6.293	8.394	8.158	3.875	
25) การลงทุนก่อสร้างและบริหารจัดการ โครงการ	33.951**	5.796	6.204	8.331	1.243	17.087**	1.541	
26) การจ่ายค่าธรรมเนียมกำจัดขยะใน โครงการ	31.615**	7.263	0.972	0.709	7.229	10.515**	11.188**	
<u>การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบ</u>								
27) การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบ โครงการ	43.408**	5.437	10.313**	7.141	13.235**	12.133**	3.128	
<u>การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโดยวิธี</u>								
28) การใช้รายการติดตามตรวจสอบ	54.120**	9.254	19.334**	12.568**	3.830	23.644**	5.477	

ตาราง 65 (ต่อ)

รูปแบบการมีส่วนร่วมแบบใดก็ตามที่เป็นโครงการ	χ^2						
	อาชีพ	เกษตรกรรม	รับจ้างทั่วไป	พนักงานบริษัทเอกชน	ธุรกิจส่วนตัว	ราชการ	อื่นๆ
บ่อฝังกลบขยะมูลฝอย							
29) การตรวจวัดค่าตามเกณฑ์มาตรฐานของกิจกรรมการค้าเงินงาน	39.114**	9.737**	16.261**	1.710	4.547	12.319**	4.331
30) การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โครงการ	31.421**	8.672	3.169	6.249	2.481	12.419**	4.951
31) การตรวจสอบเอกสาร	51.289**	11.312**	15.124**	6.649	3.121	19.744**	6.695
32) การสังเกตกิจกรรมการค้าเงินงาน	44.808**	11.946**	15.918**	9.313**	1.274	9.935**	7.115
33) การบันทึกข้อมูลกิจกรรมการค้าเงินงาน	46.595**	10.390**	14.689**	2.649	14.543**	10.332**	4.635
การมีส่วนร่วมประเมินผล							
34) การมีส่วนร่วมประเมินผลโครงการ	35.973**	6.391	7.943	10.756**	5.680	6.015	6.038
การมีส่วนร่วมประเมินผลโดยวิธี							
35) การส่งข้อมูลไปกลับทางจดหมาย	53.377**	25.410**	21.584**	9.868**	4.001	6.126	2.591
36) เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต	47.723**	16.900**	17.948**	1.260	1.464	9.956**	13.486**

ตาราง 65 (ต่อ)

รูปแบบการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการ ป้อมังกลดบขยะมุดผอย	χ^2						
	อาชีพ	เกษตรกรรม	รับจ้างทั่วไป	พนักงาน บริษัทเอกชน	ธุรกิจส่วนตัว	ราชการ รัฐวิสาหกิจ	อื่นๆ
37) การศึกษาดูงานเยี่ยมชมโครงการ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในเรื่อง	39.827**	7.005	14.112**	8.139	9.765**	4.932	4.331
38) การใช้บริการกำจัดขยะในโครงการ	46.725**	4.669	21.465**	11.493**	4.856	9.176	4.538

จากตาราง 65 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพต่างๆ กันของกลุ่มตัวอย่างกับความต้องการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการป้องกันกลบขยะมูลฝอย ในรายชื่อที่มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่า อาชีพเกษตรกรรมมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในข้อต่อไปนี้ ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยผ่านโทรศัพท์สายด่วนสายตรง เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต วีดีโอเทป / วีซีดี เอกสารข้อเท็จจริง จดหมายข่าว การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต การมีส่วนร่วมตัดสินใจโดยการสร้างฉันทามติ การมีส่วนร่วมดำเนินการโครงการ การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโดยการสังเกตกิจกรรมการดำเนินงาน การตรวจสอบเอกสารโครงการ การบันทึกข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงาน การตรวจวัดค่าตามเกณฑ์มาตรฐานของกิจกรรมการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมประเมินผลโดยการส่งข้อมูลไปกลับทางจดหมาย และเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาชีพรับจ้างทั่วไปมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในข้อต่อไปนี้ ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยผ่านวีดีโอเทป / วีซีดี เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต จดหมายข่าว การศึกษาดูงานเยี่ยมชมโครงการ การเปิดบ้านสอบถาม แลกเปลี่ยนข้อมูลจากโครงการโดยตรงถึงบ้าน การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต การมีส่วนร่วมวางแผนรับผลประโยชน์จากโครงการแผนมาตรการลดผลกระทบทางสังคม แผนมาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม แผนก่อสร้างโครงการ การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโครงการ การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโดยการตรวจวัดค่าตามเกณฑ์มาตรฐานของกิจกรรมการดำเนินงาน การสังเกตกิจกรรมการดำเนินงาน การตรวจสอบเอกสารโครงการ การบันทึกข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมประเมินผลโดยการส่งข้อมูลไปกลับทางจดหมาย เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต การศึกษาดูงานเยี่ยมชมโครงการ และการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในการให้บริการกำจัดขยะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาชีพพนักงานบริษัทเอกชนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในข้อต่อไปนี้ ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยการศึกษาดูงานเยี่ยมชมโครงการ เอกสารข้อเท็จจริง การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยการประชาสัมพันธ์ การมีส่วนร่วมตัดสินใจโดยการสร้างฉันทามติ การมีส่วนร่วมวางแผนรับผลประโยชน์จากโครงการ และแผนมาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโดยใช้รายการติดตามตรวจสอบ การมีส่วนร่วมประเมินผลโครงการ การมีส่วนร่วมประเมินผลโดยการส่งข้อมูลไปกลับทางจดหมาย และการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในการให้บริการกำจัดขยะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาชีพธุรกิจส่วนตัวมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในข้อต่อไปนี้ ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยผ่านศูนย์ข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยการสนทนากลุ่มย่อย การมีส่วนร่วมตัดสินใจตั้งแต่ริเริ่มโครงการ การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโครงการ การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโดยการบันทึกข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมประเมินผลโดยการศึกษาดูงานเยี่ยมชมโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาชีพราชการ / รัฐวิสาหกิจมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในข้อต่อไปนี้ ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยผ่านจดหมายข่าว ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร การเปิดบ้านสอบถาม แลกเปลี่ยนข้อมูลจากโครงการโดยตรงถึงบ้าน เอกสารข้อเท็จจริง การมีส่วนร่วมตัดสินใจตั้งแต่ริเริ่มโครงการ การมีส่วนร่วมวางแผนโครงการ การมีส่วนร่วมวางแผนมาตรการลดผลกระทบทางสังคม แผนก่อสร้างโครงการ แผนมาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม แผนบริหารจัดการโครงการ แผนติดตามตรวจสอบโครงการ แผนประเมินผลโครงการ แผนรับผลประโยชน์จากโครงการ การมีส่วนร่วมดำเนินการโดยการลงทุนก่อสร้างและบริหารจัดการ การจ่ายค่าธรรมเนียมกำจัดขยะในโครงการ การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโครงการ การติดตามตรวจสอบโดยใช้รายการติดตามตรวจสอบ การตรวจสอบเอกสารโครงการ การตรวจวัดค่าตามเกณฑ์มาตรฐานของกิจกรรมการดำเนินงาน การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โครงการ การบันทึกข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงาน การสังเกตกิจกรรมการดำเนินงาน และการมีส่วนร่วมประเมินผลโดยผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาชีพอื่นๆ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในข้อต่อไปนี้ ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต วีดีโอเทป / วีซีดี การแถลงข่าว การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต การมีส่วนร่วมดำเนินการโดยการจ่ายค่าธรรมเนียมกำจัดขยะในโครงการ และการมีส่วนร่วมประเมินผลโดยผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 66 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับความรู้อาชีพกับความเข้าใจการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการปล่อยฝังกลบขยะมูลฝอยในรายชื่อที่มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

รูปแบบการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการ ปล่อยฝังกลบขยะมูลฝอย	χ^2							
	อาชีพ	เกษตรกรรม	รับจ้างทั่วไป	พนักงานบริษัทเอกชน	ธุรกิจส่วนตัว	ราชการ รัฐวิสาหกิจ	อื่นๆ	
<u>การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร</u>								
<u>การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดย</u>								
1) โทรศัพท์สายด่วนสายตรง	34.033**	18.097**	6.235	5.179	7.838	2.038	4.600	
2) วัสดุโอบ/ วีซีดี	41.597**	16.743**	9.460	6.337	3.153	4.431	12.502**	
3) หอกระจายข่าวชุมชน	32.110**	12.435**	11.606**	5.849	4.297	2.759	3.970	
4) เว็บไซต์/ อินเทอร์เน็ต	57.035**	22.383**	21.478**	2.286	3.346	6.941	17.077**	
5) การเปิดบ้านตอบถามแลกเปลี่ยน ข้อมูลจากโครงการโดยตรงถึงบ้าน	33.051**	6.250	9.655**	5.497	3.550	4.091	11.073**	
<u>การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น</u>								
<u>การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยวิธี</u>								
6) เว็บไซต์/ อินเทอร์เน็ต	57.210**	14.332**	24.049**	1.409	9.405	8.659	13.934**	

ตาราง 66 (ต่อ)

รูปแบบการมีส่วนร่วมแบบใดที่ภาคีในโครงการ บ่งชี้ถึงผลกระทบ	χ^2						อื่นๆ
	อาชีพ	เกษตรกรรม	รับจ้างทั่วไป	พนักงาน บริษัทเอกชน	ธุรกิจส่วนตัว	ราชการ รัฐวิสาหกิจ	
7) โพลล์สำรวจความคิดเห็น	32.843**	18.524**	10.268**	2.353	4.188	2.832	5.325
8) การจัดประชุม / เวทีประชาคม การมีส่วนร่วมวางแผน	32.779**	11.194**	4.689	2.036	13.013	4.371	5.313
9) การมีส่วนร่วมวางแผนโครงการ การมีส่วนร่วมวางแผนในเรื่อง	32.250**	8.588	8.543	9.568**	2.494	4.639	5.563
10) แผนมาตรการลดผลกระทบทางสังคม	32.825**	7.681	8.648	8.596	2.468	8.066	4.375
11) แผนมาตรการลดผลกระทบทาง สิ่งแวดล้อม	38.944**	11.170**	8.666	9.026	2.610	6.205	10.096**
12) แผนประเมินผลโครงการ	41.319**	5.095	6.205	11.978**	4.927	4.471	15.656**

รูปแบบการมีส่วนร่วมแบบบูรณาการในโครงการ ป้องกันและลดผลกระทบ	χ^2							อื่นๆ
	อาชีพ	เกษตรกรรม	รับจ้างทั่วไป	พนักงาน บริษัทเอกชน	ธุรกิจส่วนตัว	ราชการ รัฐวิสาหกิจ	อื่นๆ	
<u>การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบ</u>	36.453**	7.140	2.267	4.898	12.269**	12.472**	4.049	
13) การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบ โครงการ	34.157**	12.010**	5.910	7.010	2.658	7.614	7.112	
<u>การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโดยวิธี</u>	46.292**	17.352**	8.316	5.817	5.519	13.016**	7.845	
14) การใช้รายการติดตามตรวจสอบ	33.889**	18.285**	0.809	10.463**	1.449	3.085	8.826	
15) การตรวจวัดค่าตามเกณฑ์มาตรฐาน ของกิจกรรมการดำเนินงาน	43.703**	11.733**	6.151	9.051	4.218	10.975**	10.824**	
16) การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โครงการ	34.457**	10.707**	14.211**	7.319	3.270	2.387	5.472	
17) การตรวจสอบเอกสาร								
18) การบันทึกข้อมูลกิจกรรมการ ดำเนินงาน								

ตาราง 66 (ต่อ)

รูปแบบการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการ บ่อฝังกลบขยะมูลฝอย	χ^2							อื่นๆ
	อาชีพ	เกษตรกรรม	รับจ้างทั่วไป	พนักงาน บริษัทเอกชน	ธุรกิจส่วนตัว	ราชการ รัฐวิสาหกิจ	อื่นๆ	
การมีส่วนร่วมประเมินผล								
19) การมีส่วนร่วมประเมินผลโครงการ	36.016**	3.904	4.517	10.844**	8.007	5.409	9.075	
การมีส่วนร่วมประเมินผลโดยวิธี								
20) การส่งข้อมูลไปกลับทางจดหมาย	34.174**	18.271**	4.995	5.198	3.437	2.503	9.712**	
21) เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต	48.913**	18.013**	21.855**	0.935	1.021	6.107	15.317**	
22) การศึกษาดูงานเยี่ยมชมโครงการ	43.108**	6.816	13.508**	0.975	4.548	16.408**	10.087**	
การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์								
การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในเรื่อง								
23) การรับค่าชดเชยจากผลกระทบที่จะ เกิดขึ้นกับทรัพย์สินส่วนตัว	32.414**	10.998**	7.090	5.786	11.858**	1.872	2.615	
24) การเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะ ประโยชน์จากโครงการ	32.985**	13.064**	5.605	8.617	4.917	0.847	8.127	

จากตาราง 66 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพต่างๆ กันของกลุ่มตัวอย่างกับความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการป้องกันกลบขยะมูลฝอย ในรายชื่อที่มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบว่า อาชีพเกษตรกรรมมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในข้อต่อไปนี้ ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์สายด่วนสายตรงวีดีโอเทป / วีซีดี หอกระจายข่าวชุมชน การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยผ่านโพลล์สำรวจความคิดเห็น เว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต การจัดประชุม / เวทีประชาคม การมีส่วนร่วมวางแผนมาตรการลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโดยการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โครงการ การตรวจวัดค่าตามเกณฑ์มาตรฐานของกิจกรรมการดำเนินงาน การใช้รายการติดตามตรวจสอบ การตรวจสอบเอกสาร การบันทึกข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมประเมินผลโดยการส่งข้อมูลไปกลับทางจดหมาย และเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์โดยการเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะประโยชน์จากโครงการ และการรับค่าชดเชยจากผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับทรัพย์สินส่วนตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาชีพรับจ้างทั่วไปมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในข้อต่อไปนี้ ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต หอกระจายข่าวชุมชน การเปิดบ้านสอบถาม แลกเปลี่ยนข้อมูลจากโครงการโดยตรงถึงบ้าน การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต โพลล์สำรวจความคิดเห็น การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโดยการบันทึกข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมประเมินผลโดยผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต การศึกษาดูงาน เยี่ยมชมโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาชีพพนักงานบริษัทเอกชนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในข้อต่อไปนี้ ได้แก่ การมีส่วนร่วมวางแผนประเมินผลโครงการ การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโดยการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โครงการ และการมีส่วนร่วมประเมินผลโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาชีพธุรกิจส่วนตัวมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในข้อต่อไปนี้ ได้แก่ การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยการจัดประชุม / เวทีประชาคม การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโครงการ และการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์โดยการรับค่าชดเชยจากผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับทรัพย์สินส่วนตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาชีพราชการ / รัฐวิสาหกิจมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในข้อต่อไปนี้ ได้แก่ การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโครงการ การตรวจวัดค่าตามเกณฑ์มาตรฐานของกิจกรรมการดำเนินงาน การตรวจสอบเอกสาร และการมีส่วนร่วมประเมินผลโดยการศึกษาดูงานเยี่ยมชมโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อาชีพอื่นๆ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในข้อต่อไปนี้ ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต วีดีโอเทป / วีซีดี การเปิดบ้านสอบถาม แลกเปลี่ยนข้อมูลจากโครงการโดยตรงถึงบ้าน การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต การมีส่วนร่วมวางแผนประเมินผลโครงการ แผนมาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบโดยการตรวจสอบเอกสาร การมีส่วนร่วมประเมินผลโดยผ่านเว็บไซต์ / อินเทอร์เน็ต การศึกษาดูงานเยี่ยมชมโครงการ และการส่งข้อมูลไปกลับทางจดหมาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย

ในการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคำแนะนำและความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1

การมีส่วนร่วมของภาครัฐนั้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้มากที่สุดในทุกขั้นตอน ภาครัฐจำเป็นที่จะต้องเข้ามามีส่วนร่วมอยู่แล้วในทุกขั้นตอน และควรเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม โดยต้องพิจารณาการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยซึ่งในกรณีนี้ควรแบ่งแยกภาครัฐที่จะเข้ามีส่วนร่วมให้ชัดเจน

การมีส่วนร่วมของภาคเอกชน มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้มากที่สุดใน 2 ขั้นตอนคือ การมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และการแสดงความคิดเห็น ส่วนการมีส่วนร่วมตัดสินใจมีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้มาก ภาคเอกชนควรเข้ามามีส่วนร่วมโดยการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และแสดงความคิดเห็น คำแนะนำ และให้ข้อมูลทางเทคนิคแก่ภาครัฐ และภาคธุรกิจเอกชนในการดำเนินโครงการ ตลอดจนร่วมติดตามตรวจสอบโครงการ และเป็นพี่เลี้ยงของภาคประชาชนเพื่อให้คำแนะนำในการเข้าไปมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่างๆ ของโครงการ

การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนมีความเหมาะสมมากที่สุดในทุกขั้นตอนและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นการมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และการแสดงความคิดเห็นซึ่งมีความเป็นไปได้มากที่สุด การมีส่วนร่วมควรให้ความสำคัญกับภาคประชาชน โดยให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นตอนแรกของการดำเนินงาน คือ การให้ข้อมูลข่าวสารที่เที่ยงตรง พอเพียง ทันต่อสภาพการณ์ที่เกิดขึ้น และสร้างความเข้าใจแก่ประชาชนได้ง่าย จากนั้นจึง

นำไปสู่การมีส่วนร่วมคิด และร่วมตัดสินใจ โดยการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจนั้นควรดำเนินการหลังจากการวางแผนโครงการแล้ว และหาทางเลือกที่เหมาะสมในการดำเนินงาน ผลจากการตัดสินใจจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากโครงการร่วมกัน นอกจากนี้ประชาชนควรมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบ และยกเลิกโครงการได้

นอกจากนี้ผู้วิจัยควรพิจารณาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ ซึ่งสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้ เช่น ภาคธุรกิจเอกชน ควรเข้ามามีส่วนร่วมโดยการให้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อดี ข้อเสียของเทคนิคต่างๆ ที่ใช้เป็นทางเลือกในการดำเนินโครงการ และการร่วมลงทุน การตรวจสอบและการรับผลประโยชน์จากการดำเนินโครงการ ทั้งนี้เนื่องจากภาคธุรกิจเอกชนจะมีทรัพยากรที่เหมาะสม และสามารถดำเนินการได้สะดวกและรวดเร็วกว่าภาครัฐ นักวิชาการจากมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประชาสังคมซึ่งเป็นประชาชนทั่วไป และมีความสนใจในการดำเนินโครงการป้องกันมลพิษโดยรวมทั้งหน่วยงานราชการจากส่วนกลางที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการได้ ซึ่งจำเป็นต้องพิจารณาเพิ่มเติม

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2

การมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการป้องกันมลพิษ ผู้มีส่วนร่วมควรประกอบด้วย ภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน และภาคประชาชน โดยแต่ละภาคส่วนนั้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้แตกต่างกัน

การมีส่วนร่วมของภาครัฐนั้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้มากที่สุดในทุกขั้นตอน เนื่องจากภาครัฐซึ่งเป็นเจ้าของโครงการมีหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 79 ที่ระบุให้ "รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสงวน บำรุง รักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล รวมทั้งมีส่วนร่วมในการส่งเสริมบำรุงรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามหลักการการศึกษาที่ยั่งยืน ตลอดจนควบคุมและกำจัดการมลพิษที่มีผลต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ และคุณภาพชีวิตของประชาชน" โครงการนี้จึงเป็นโครงการของภาครัฐ ซึ่งก็คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หากภาครัฐซึ่งเป็นผู้ดำเนินโครงการมีความจริงใจและเข้าใจกระบวนการมีส่วนร่วม ก็จะทำให้การดำเนินโครงการประสบความสำเร็จได้ โดยการมีส่วนร่วมนั้นจำเป็นต้องมีตั้งแต่การคัดเลือกพื้นที่ ซึ่งต้องอยู่บนพื้นฐานทางวิชาการและมีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ด้วย หลายๆ โครงการไม่ประสบความสำเร็จเนื่องจากเลือกพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมและไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมเท่าที่ควร

การมีส่วนร่วมของภาคเอกชน มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้มากที่สุดในทุกขั้นตอน เพราะเป็นหน้าที่โดยตรงที่จะสร้างความถูกต้องในสังคม

การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน มีความเหมาะสมมากที่สุดในทุกขั้นตอน แต่มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลางในทุกขั้นตอน ทั้งนี้เนื่องจากโอกาสที่ประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วมได้ครบถ้วนเป็นไปได้น้อย เพราะกลุ่มผู้มีส่วนร่วมมีเป็นจำนวนมาก ผู้ดำเนินโครงการจึงไม่สามารถเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมได้เต็มที่ ดังนั้น กลุ่มประชาชนที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจึงเป็นกลุ่มที่มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุด

นอกจากนั้นผู้วิจัยควรพิจารณาการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจเอกชนในการเข้าไปมีส่วนร่วมดำเนินการด้วย

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3

การมีส่วนร่วมของภาครัฐ ซึ่งได้แก่ การมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมีความเหมาะสมมากที่สุดและมีความเป็นไปได้ปานกลาง การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นมีความเหมาะสมมากที่สุดและมีความเป็นไปได้มาก การมีส่วนร่วมตัดสินใจ มีความเหมาะสมมากและมีความเป็นไปได้น้อยที่สุด การมีส่วนร่วมวางแผนมีความเหมาะสมมากและมีความเป็นไปได้น้อย การมีส่วนร่วมดำเนินงานมีความเหมาะสมมากที่สุดและมีความเป็นไปได้น้อยที่สุด การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบมีความเหมาะสมมากที่สุดและมีความเป็นไปได้น้อย การมีส่วนร่วมประเมินผลมีความเหมาะสมมากที่สุดและมีความเป็นไปได้น้อยที่สุด การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ มีความเหมาะสมปานกลางและมีความเป็นไปได้น้อยที่สุด ผู้เชี่ยวชาญให้ความคิดเห็นว่า หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับประชาชน ควรประสานความร่วมมือในการดำเนินการ ผู้เชี่ยวชาญให้ความคิดเห็นว่า ภาครัฐควรให้ธุรกิจเอกชนได้มีการแข่งขันในการดำเนินงานด้วย ไม่ควรให้มีการผูกขาดจากภาครัฐ

การมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ซึ่งได้แก่ การมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น และการมีส่วนร่วมตัดสินใจ มีความเหมาะสมมากที่สุดและมีความเป็นไปได้น้อย ผู้เชี่ยวชาญให้ความคิดเห็นว่า ภาคเอกชน ควรมีส่วนร่วมในการนำเสนอข้อมูลและเผยแพร่ข้อมูลต่อประชาชน รวมทั้งร่วมติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตลอดเวลา

การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ซึ่งได้แก่ การมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นมีความเหมาะสมมากที่สุดและมีความเป็นไปได้น้อยที่สุด การมีส่วนร่วมตัดสินใจ มีความเหมาะสมปานกลาง และมีความเป็นไปได้น้อยที่สุด การมีส่วนร่วมวางแผนมีความเหมาะสมมากและมีความเป็นไปได้น้อย การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบมีความเหมาะสมมากที่สุดและมีความเป็นไปได้ปานกลาง การมีส่วนร่วมประเมินผลมีความเหมาะสมมาก

ที่สุดและมีความเป็นไปได้น้อยที่สุด การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ มีความเหมาะสมปานกลางและมีความเป็นไปได้น้อย ผู้เชี่ยวชาญให้ความคิดเห็นว่า ภาคประชาชนควรจะมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน

นอกจากนั้นผู้เชี่ยวชาญยังแนะนำผู้วิจัยเกี่ยวกับกรอบแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย ซึ่งควรระบุให้ชัดเจนว่าในแต่ละรูปแบบมีขั้นตอนการที่วัดอย่างไร เช่น ร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร หมายถึง ลักษณะอย่างไร ซึ่งอาจมีทั้งการรับรู้จากสื่อ การได้ข้อมูลจากภาครัฐโดยตรง เป็นต้น นอกจากนี้นิยามศัพท์ของคำว่า "ประชาชน" ที่กล่าวว่า เป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงเท่านั้น ไม่เพียงพอสำหรับการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วม

3.2 รูปแบบการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย

การมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยประกอบด้วย หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน โดยแต่ละภาคส่วนมีส่วนร่วมแตกต่างกันในแต่ละรูปแบบ และเทคนิควิธีการมีส่วนร่วม สามารถอธิบายได้ ดังนี้

ภาครัฐ หมายถึง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องในฐานะที่มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ในการควบคุม กำกับ และดูแลโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย และหน่วยงานราชการที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย จากการศึกษาพบว่า ภาครัฐควรเป็นผู้ดำเนินโครงการทั้งหมด แต่ควรเปิดโอกาสให้ภาคเอกชน และภาคประชาชนมีส่วนร่วมได้ในแต่ละขั้นตอนแตกต่างกันไป การมีส่วนร่วมของภาครัฐ ประกอบด้วย

(1) การให้ข้อมูลข่าวสาร หน่วยงานภาครัฐ ซึ่งเป็นผู้ดำเนินโครงการควรจะให้ข้อมูลข่าวสารแก่ภาคเอกชน และประชาชนในพื้นที่ ก่อนดำเนินโครงการ ระหว่างดำเนินโครงการ และภายหลังจากดำเนินโครงการแล้วอย่างต่อเนื่อง โดยการดำเนินโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยเริ่มจากการทำข้อเสนอโครงการ (Proposal Initiation) ให้หน่วยงานที่เป็นเจ้าของโครงการ หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบควบคุมดูแล จากนั้นจึงทำการเลือกพื้นที่ตั้งโครงการ (Site Selection) ซึ่งต้องมีการพิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วนถึงความเหมาะสมด้านสภาพแวดล้อมและความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ และในกรณีที่มีแนวทางเลือกที่ตั้งหลายทางจะต้องนำข้อมูลรายละเอียดของพื้นที่ทั้งหมดมาคัดเลือกหาพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมากที่สุด โดยมีข้อพิจารณาดังนี้ (สำนักรักษาความสะอาด กรุงเทพมหานคร, 2539. หน้า 70 – 71 ; กรมควบคุมมลพิษ, 2547. เว็บไซต์)

ข้อพิจารณาทางเทคนิค

- ลักษณะพื้นที่ เป็นที่ด้อยคุณค่าทางเกษตรทำการเพาะปลูกไม่ค่อยได้ผล เพื่อลดผลกระทบต่อการใช้ที่ดินเดิม
- เป็นที่บ่อลูกรังหรือบ่อดินขุดขายที่ไม่มีปัญหาต่อน้ำใต้ดินหรือระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่าก้นบ่อ
- ควรเป็นพื้นที่ดอนในกรณีเป็นพื้นที่ลุ่มที่มีโอกาสเกิดน้ำท่วมฉับพลันหรือน้ำป่าไหลหลาก จะต้องมีความมาตรการป้องกันแก้ไข
- เป็นที่ที่ระดับน้ำใต้ดินลึกมากกว่า 5 เมตร ขึ้นไป เพื่อที่จะสามารถขุดดินในพื้นที่มาใช้เป็นวัสดุกลบและคันดินได้ ถ้าเป็นที่ที่มีระดับน้ำใต้ดินตื้นจะต้องขุดดินมาจากที่อื่นซึ่งจะทำให้ค่าลงทุนและค่าดำเนินการสูงขึ้น
- เป็นพื้นที่ซึ่งสภาพธรณีวิทยา หรือลักษณะใต้พื้นดินมั่นคงแข็งแรงพอที่จะรองรับขยะมูลฝอย
- ลักษณะดินของพื้นที่ควรเป็นดินที่มีสัดส่วนของดินเหนียวพอควร เพื่อใช้เป็นวัสดุกลบทำคันดินและกั้นน้ำเสียให้ซึมซับได้ยาก
- ที่ตั้งของพื้นที่ควรอยู่ห่างจากชุมชนข้างเคียงอย่างน้อย 300 เมตร และในการวางผังบริเวณฝั่งกลบจะต้องกั้นพื้นที่รอบบริเวณทุกด้านอย่างน้อย 20 เมตร เพื่อให้เป็นพื้นที่ฉนวน
- ควรตั้งอยู่ห่างจากเมืองไม่ไกลเกินไป เพื่อประหยัดค่าขนส่ง ถ้าอยู่ห่างเกิน 20 กิโลเมตร ควรมีสถานขนถ่ายและใช้รถบรรทุกที่มีขนาดใหญ่ขึ้น
- ไม่ตั้งอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2 ตามมติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2528
- ตั้งอยู่ห่างจากแนวเขตโบราณสถาน ตาม พ.ร.บ. โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ไม่น้อยกว่า 1 กิโลเมตร
- ตั้งอยู่ห่างจากแนวเขตสนามบินไม่น้อยกว่า 5 กิโลเมตร
- ควรตั้งอยู่ห่างจากบ่อน้ำดื่ม หรือโรงผลิตน้ำประปาไม่น้อยกว่า 700 เมตร
- ควรตั้งอยู่ห่างจากแหล่งน้ำธรรมชาติหรือมนุษย์สร้างขึ้นมารวมทั้งพื้นที่ชุ่มน้ำ (Wetland) ไม่น้อยกว่า 300 เมตร ยกเว้นแหล่งน้ำที่ตั้งอยู่ในสถานที่ฝั่งกลบขยะมูลฝอย

ข้อพิจารณาทางด้านการบริหารและกฎหมาย

- ควรพิจารณาที่สาธารณะประโยชน์ก่อน หรือที่ของส่วนราชการ หรือ รัฐวิสาหกิจที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ (ในแง่กฎหมายให้ทำเรื่องขอใช้)
- จัดซื้อหรือขอเช่าจากที่เอกชนโดยกำหนดระยะเวลาเช่าอย่างน้อย 10 ปี (ในแง่กฎหมายให้ดำเนินการเป็นไปตามระเบียบพัสดุ)
- ถ้าหลีกเลี่ยงไม่ได้ ให้ทำการเวนคืนที่ดินโดยออกพระราชกฤษฎีกาเวนคืนที่ดิน

เมื่อได้ที่ตั้งโครงการที่เหมาะสมแล้ว ผู้ดำเนินโครงการจะทำการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ (Feasibility Study) ออกแบบโครงการ (Detail Design Model) และศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (Initial Environmental Examination: IEE) โดยกำหนดขอบเขตการศึกษา (Scoping Process) ให้ครอบคลุมผลกระทบทุกด้านที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจ ตลอดจนแนวทางและมาตรการเพื่อป้องกันและแก้ไขผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545. หน้า 28) หลังจากจัดทำข้อเสนอโครงการ เลือกพื้นที่ตั้งโครงการ ศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ ออกแบบโครงการ และประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมแล้ว ผลการศึกษาจะต้องเผยแพร่สู่สาธารณะ เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบข้อมูลจากโครงการ

เทคนิควิธีการมีส่วนร่วม ได้แก่ เอกสารข้อเท็จจริง จุดหมายข่าว แผ่นพับ / โปสเตอร์ รายงานผลการศึกษา ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร การแถลงข่าว โทรศัพท์สายด่วนสายตรง วิทยู โทรศัพท์ วีดีโอเทป / วีซีดี หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น หอกระจายข่าวชุมชน การเปิดบ้าน การศึกษาดูงานเยี่ยมชมโครงการ และการจัดประชุมเวทีประชาคม เป็นต้น ได้แก่ รายละเอียดเกี่ยวกับขอบเขตการดำเนินงาน วิธีการดำเนินงานที่ชัดเจน และข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทั่วไปของพื้นที่ตั้งโครงการ โดยการมุ่งเน้นที่การให้ข้อมูลข่าวสารผ่านวิทยุ โทรศัพท์ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น หรือหอกระจายข่าวชุมชน เพราะประชาชนมีความต้องการและมีความรู้ความเข้าใจสูง

(2) การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น หน่วยงานซึ่งเป็นผู้ดำเนินโครงการ และหน่วยงานภาครัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในโครงการจะเข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นต่อข้อเสนอโครงการ การเลือกพื้นที่ตั้งโครงการ การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และการออกแบบโครงการ

เทคนิควิธีการมีส่วนร่วม ได้แก่ การให้สัมภาษณ์บุคคลสำคัญในชุมชน การสนทนา กลุ่มย่อย โพลล์สำรวจความคิดเห็น โทรศัพท์สายด่วนสายตรง เวทีประชาพิจารณ์ และการจัด ประชุมเวทีประชาคมร่วมกับตัวแทนจากทุกฝ่ายในรูปของคณะกรรมการที่ปรึกษา เป็นต้น

(3) การมีส่วนร่วมตัดสินใจ หน่วยงานซึ่งเป็นผู้ดำเนินโครงการ และหน่วยงานภาครัฐที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในโครงการจะเข้ามามีส่วนร่วมตัดสินใจต่อข้อเสนอโครงการ การเลือกพื้นที่ตั้งโครงการ การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และการ ออกแบบโครงการ โดยนำผลจากการศึกษาความคิดเห็นของภาคเอกชน และภาคประชาชน มาร่วมพิจารณาตัดสินใจด้วย หากผลการตัดสินใจยอมรับโครงการ ก็สามารถดำเนินโครงการใน ขั้นตอนต่อไปได้ แต่ในกรณีที่ไมยอมรับโครงการ หน่วยงานที่ผู้ดำเนินโครงการจะต้องนำ กลับมาพิจารณาเพื่อหาทางเลือกที่เหมาะสมและเริ่มกระบวนการทำงานใหม่

เทคนิควิธีการมีส่วนร่วม ได้แก่ การโดยการลงคะแนนเสียงวิธีลับ การลงคะแนนเสียง แบบเปิดเผย หรือการสร้างฉันทามติ เป็นต้น

(4) การมีส่วนร่วมวางแผน เป็นการกำหนดเป้าหมาย หรือแนวทางการดำเนินงาน โครงการ ประกอบด้วย การวางแผนก่อสร้างโครงการ แผนบริหารจัดการและดำเนินงานโครงการ แผนมาตรการลดผลกระทบทางสังคม แผนมาตรการลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม แผนติดตาม ตรวจสอบ แผนประเมินผล และแผนรับผลประโยชน์จากโครงการ

เทคนิควิธีการมีส่วนร่วม ได้แก่ การจัดประชุมเวทีประชาคม การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ โดย ผ่านคณะกรรมการที่ปรึกษา

(5) การมีส่วนร่วมดำเนินการ ในขั้นตอนนี้ภาครัฐควรเป็นภาคหลักในการดำเนิน โครงการ หรือหากจะให้ภาคอื่นๆ เช่น ธุรกิจเอกชน เป็นผู้ดำเนินการก็ควรอยู่ภายใต้การควบคุม กำกับ ดูแลของภาครัฐ เนื่องจากภาคธุรกิจเอกชนจะมีทรัพยากรที่เหมาะสมและมีระบบการบริหาร จัดการที่คล่องตัว สามารถดำเนินการได้สะดวก รวดเร็ว กว่าภาครัฐ การดำเนินโครงการ ประกอบด้วย การดำเนินการก่อสร้างโครงการ และการดำเนินการบริหารจัดการโครงการ ส่วน ทางเลือกของการลงทุนดำเนินโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย ได้แก่

- ภาครัฐลงทุนและดำเนินการเอง
- ภาครัฐร่วมลงทุนกับภาคเอกชนโดยตั้งบริษัทร่วมทุน (Joint Venture Company)
- ภาครัฐลงทุนก่อสร้างและให้เอกชนดำเนินการ
- ภาครัฐให้สัมปทานภาคเอกชนลงทุนก่อสร้างและดำเนินการ (Franchise)

(6) การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบ ประกอบด้วย การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการดำเนินโครงการ หรือกิจกรรม แล้วนำไปพิจารณาว่าเป็นไปตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่ ได้แก่ การติดตามตรวจสอบการก่อสร้าง การติดตามตรวจสอบการบริหารและดำเนินโครงการ การติดตามตรวจสอบผลกระทบทางสังคมและสิ่งแวดล้อม ในขั้นตอนนี้ภาครัฐควรเปิดโอกาสให้หน่วยงานภายนอก เช่น บริษัทเอกชนซึ่งเป็นที่ปรึกษาทางสิ่งแวดล้อม หน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบทางด้านสิ่งแวดล้อม หรือสถาบันการศึกษาภายในท้องถิ่นที่มีศักยภาพ รวมถึงภาคเอกชน และภาคประชาชน

เทคนิควิธีการมีส่วนร่วม ได้แก่ การใช้รายการติดตามตรวจสอบ การตรวจวัดค่าตามเกณฑ์มาตรฐาน การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โครงการ การตรวจสอบเอกสาร การสังเกตกิจกรรมการดำเนินงาน การบันทึกข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงาน โดยอยู่ในรูปของคณะกรรมการที่ปรึกษา

(7) การมีส่วนร่วมประเมินผล เป็นการสรุปผลข้อมูลเชิงปริมาณ และข้อมูลเชิงคุณภาพว่าโครงการนั้นมีประสิทธิภาพในระดับใด เมื่อเทียบกับมาตรฐานหรือเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ประกอบด้วย การประเมินผลการก่อสร้าง การประเมินผลการบริหารจัดการและดำเนินงาน และการประเมินผลกระทบทางสังคมและผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม ในขั้นตอนนี้ภาครัฐควรเปิดโอกาสให้หน่วยงานภายนอก เช่น บริษัทเอกชนซึ่งเป็นที่ปรึกษาทางสิ่งแวดล้อม หน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบทางด้านสิ่งแวดล้อม หรือสถาบันการศึกษาภายในท้องถิ่นที่มีศักยภาพ รวมถึงภาคเอกชน และภาคประชาชน สามารถมีส่วนร่วมประเมินผล

เทคนิควิธีการมีส่วนร่วม ได้แก่ การประเมินผลโดยใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โครงการ การส่งข้อมูลไปกลับทางจดหมาย การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ และการศึกษาดูงานเยี่ยมชมโครงการ โดยอยู่ในรูปของคณะกรรมการที่ปรึกษา

(8) การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ภาครัฐจะต้องกระจายผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ ให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในโครงการทุกฝ่าย เช่น การจ่ายค่าชดเชยจากผลกระทบของโครงการ รวมทั้งเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมให้บริการกำจัดขยะมูลฝอย ส่วนภาครัฐซึ่งเป็นผู้ดำเนินโครงการจะได้รับผลประโยชน์จากการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการให้บริการกำจัดขยะมูลฝอย และทำให้การจัดการขยะมูลฝอยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ภาคเอกชน หมายถึง องค์กร หรือมูลนิธิ หรือสมาคม หรือหน่วยงานที่มีชื่อเรียกเป็น
 อย่างอื่น มีลักษณะเป็นสถาบันนอกระบบราชการ รวมตัวกันขึ้นตามกลุ่มวิชาชีพ กลุ่มศึกษา กลุ่ม
 สนใจ หรือกลุ่มที่มีเป้าหมายร่วมกัน มีกิจกรรมเกี่ยวข้องโดยตรงกับการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมหรือ
 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และดำเนินบทบาทในการช่วยคลี่คลายปัญหาในสังคม การบริการ
 สังคม รวมทั้งการศึกษาสังคม โดยมีได้แสวงหากำไรหรือผลประโยชน์ใด ภาคเอกชนควรจะมีส่วน
 ร่วมดังนี้

(1) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารก่อนการดำเนินโครงการ ระหว่างการดำเนินโครงการ และ
 ภายหลังการดำเนินโครงการแล้วอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วยข้อเสนอโครงการ การเลือกพื้นที่ตั้ง
 โครงการ การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ การออกแบบโครงการ และการประเมินผลกระทบ
 สิ่งแวดล้อม โดยรับทราบข้อเท็จจริง และผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นจากโครงการ รวมทั้งเสนอทางเลือก
 ที่เหมาะสมเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น โดยประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ เช่น หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น หรือการส่งเป็น
 หนังสือราชการแจ้งไปยังหน่วยงานโดยตรง

(2) การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น เป็นการเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วม
 แสดงความคิดเห็นและซักถามข้อสงสัย ตลอดจนให้ข้อมูลทางเทคนิค คำแนะนำ และข้อเสนอแนะ
 ต่างๆ ในการดำเนินโครงการแก่ภาครัฐ และเป็นທີ່ปรึกษาแก่ประชาชนเพื่อให้คำแนะนำในการมี
 ส่วนร่วมในขั้นตอนต่างๆ ของโครงการ ประกอบด้วย การแสดงความคิดเห็นต่อข้อเสนอโครงการ
 การเลือกพื้นที่ตั้งโครงการ การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ การออกแบบโครงการ และการ
 ประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นของภาคเอกชนอาจดำเนินการ
 ผ่านตัวแทนจากภาคเอกชนที่คัดเลือกมาเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา

(3) การมีส่วนร่วมตัดสินใจ พิจารณายอมรับหรือไม่ยอมรับพื้นที่ตั้งโครงการ โดยผ่าน
 ตัวแทนจากภาคเอกชนที่คัดเลือกมาเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา

(4) การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบ ประกอบด้วย การติดตามตรวจสอบการก่อสร้าง
 การบริหารจัดการและดำเนินงานโครงการ และการติดตามตรวจสอบผลกระทบทางสังคมและ
 ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม ว่าเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ ควรดำเนินการติดตามตรวจสอบ
 ตลอดเวลา โดยผ่านตัวแทนจากภาคเอกชนที่คัดเลือกมาเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา

(5) การมีส่วนร่วมประเมินผล ประกอบด้วย การประเมินผลการก่อสร้าง
 การประเมินผลการบริหารจัดการและดำเนินงาน และการประเมินผลกระทบทางสังคมและ
 สิ่งแวดล้อม โดยดำเนินการประเมินผลผ่านตัวแทนจากภาคเอกชนที่คัดเลือกมาเป็นคณะกรรมการ
 ที่ปรึกษา

(6) การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ได้แก่ การใช้บริการกำจัดขยะมูลฝอย และการเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะประโยชน์จากโครงการ

ภาคประชาชน หมายถึง ผู้มีส่วนได้เสีย ได้แก่ บุคคล กลุ่มบุคคล นิติบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย ภาคประชาชนควรจะมีส่วนร่วมดังนี้

(1) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารก่อนการดำเนินโครงการ ระหว่างการดำเนินโครงการ และภายหลังการดำเนินโครงการแล้วอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับข้อเสนอโครงการ การเลือกพื้นที่ตั้งโครงการ การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และการออกแบบโครงการ โดยข้อมูลข่าวสารนั้นจะต้องมุ่งสร้างความเข้าใจแก่ประชาชนโดยใช้เนื้อหาและรูปแบบที่เข้าใจได้ง่าย เนื่องจากประชาชนต้องการรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับข้อเท็จจริง และผลดีผลเสียจากโครงการ โดยเฉพาะแนวทางในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น ปัญหาเรื่องกลิ่นเหม็น น้ำชะขยะจากรถขยะ การควบคุมและการกำจัดน้ำเสียจากการฝังกลบขยะ เป็นต้น โดยมุ่งเน้นที่การให้ข้อมูลข่าวสารผ่านหอกระจายข่าวชุมชน โทรศัพท์วิทยุ หรือ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น เพราะประชาชนมีความต้องการและมีความรู้ความเข้าใจผ่านสื่อดังกล่าวในระดับสูง

(2) การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีการคิดค้นหาสาเหตุของปัญหา ความจำเป็น และรับฟังความต้องการของประชาชนต่อโครงการหรือกิจกรรมนั้นๆ ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมให้ข้อมูลในแง่มุมที่ผู้ดำเนินโครงการไม่ได้พิจารณาอย่างทั่วถึง ซึ่งจะเกิดผลกระทบที่รุนแรงตามมาภายหลัง รวมทั้งประเด็นผลกระทบสำคัญที่อาจเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิต ในขั้นตอนนี้จะทำให้ผู้ดำเนินโครงการเพิ่มความระมัดระวังในการศึกษามากขึ้น

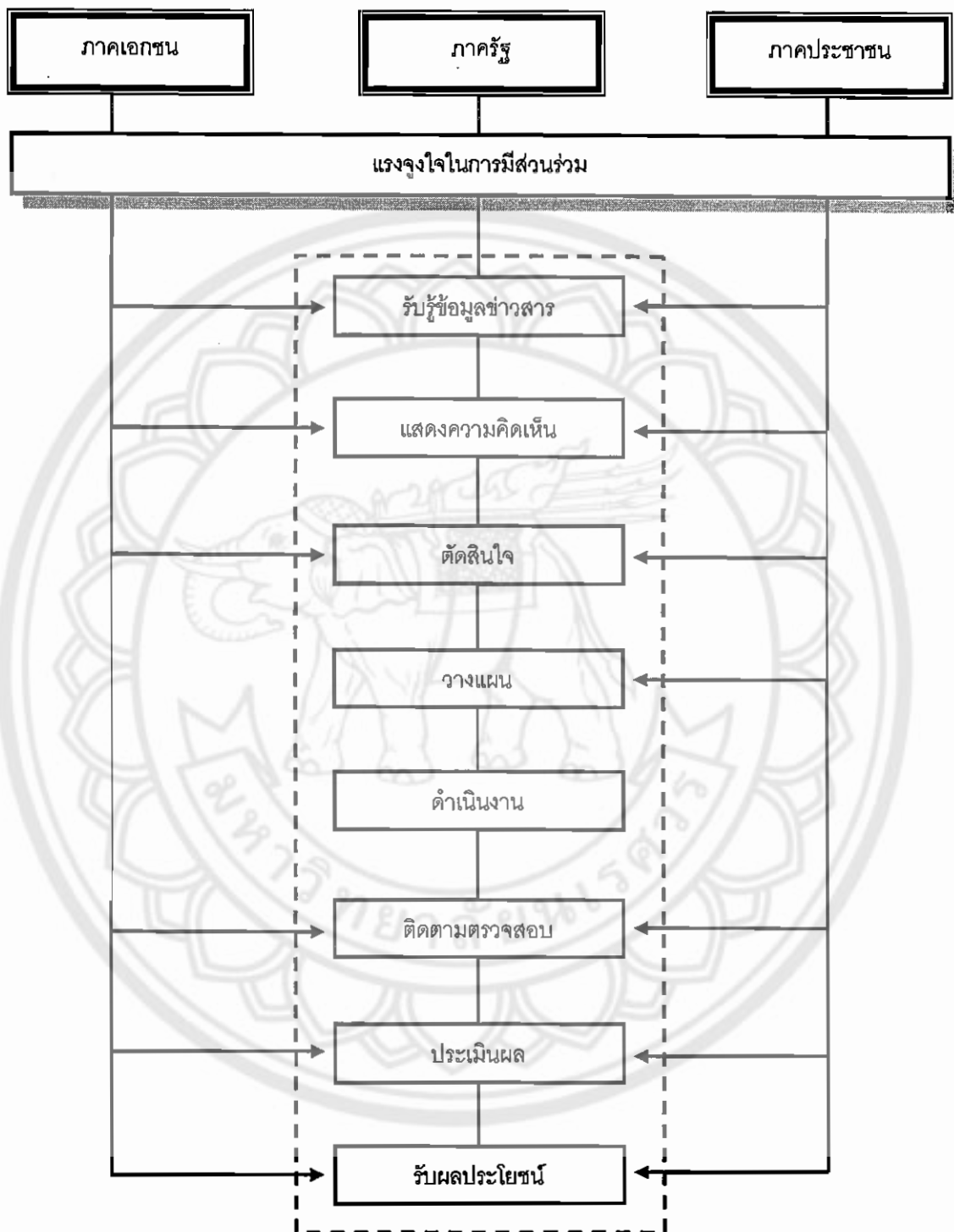
(3) การมีส่วนร่วมตัดสินใจ พิจารณาเลือกพื้นที่ที่เหมาะสมในการตั้งโครงการ ซึ่งต้องอยู่บนพื้นฐานของความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ โดยการลงคะแนนเสียงด้วยวิธีลับ หรือวิธีเปิดเผย และในกรณีที่ไม่สามารถตกลงกันได้จึงควรดำเนินการหาฉันทามติ หรือการดำเนินการเจรจาไกล่เกลี่ยโดยมีคนกลางทำหน้าที่ให้ความยุติธรรมแก่ทุกฝ่ายในการตัดสินใจอย่างเท่าเทียม โดยดำเนินการผ่านตัวแทนจากประชาชนที่คัดเลือกมาเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา

(4) การมีส่วนร่วมวางแผน ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมวางแผนต่อไปนี้ได้แก่ แผนก่อสร้างโครงการ แผนมาตรการลดผลกระทบทางสังคม แผนมาตรการลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม แผนติดตามตรวจสอบ แผนประเมินผล และแผนรับผลประโยชน์ ส่วนแผนบริหารจัดการและดำเนินงาน จะต้องพิจารณาการให้ประชาชนมีส่วนร่วม เนื่องจากประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในระดับต่ำ ในขั้นตอนของการวางแผนประชาชนสามารถมีส่วนร่วมโดยผ่านตัวแทนที่คัดเลือกมาเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา

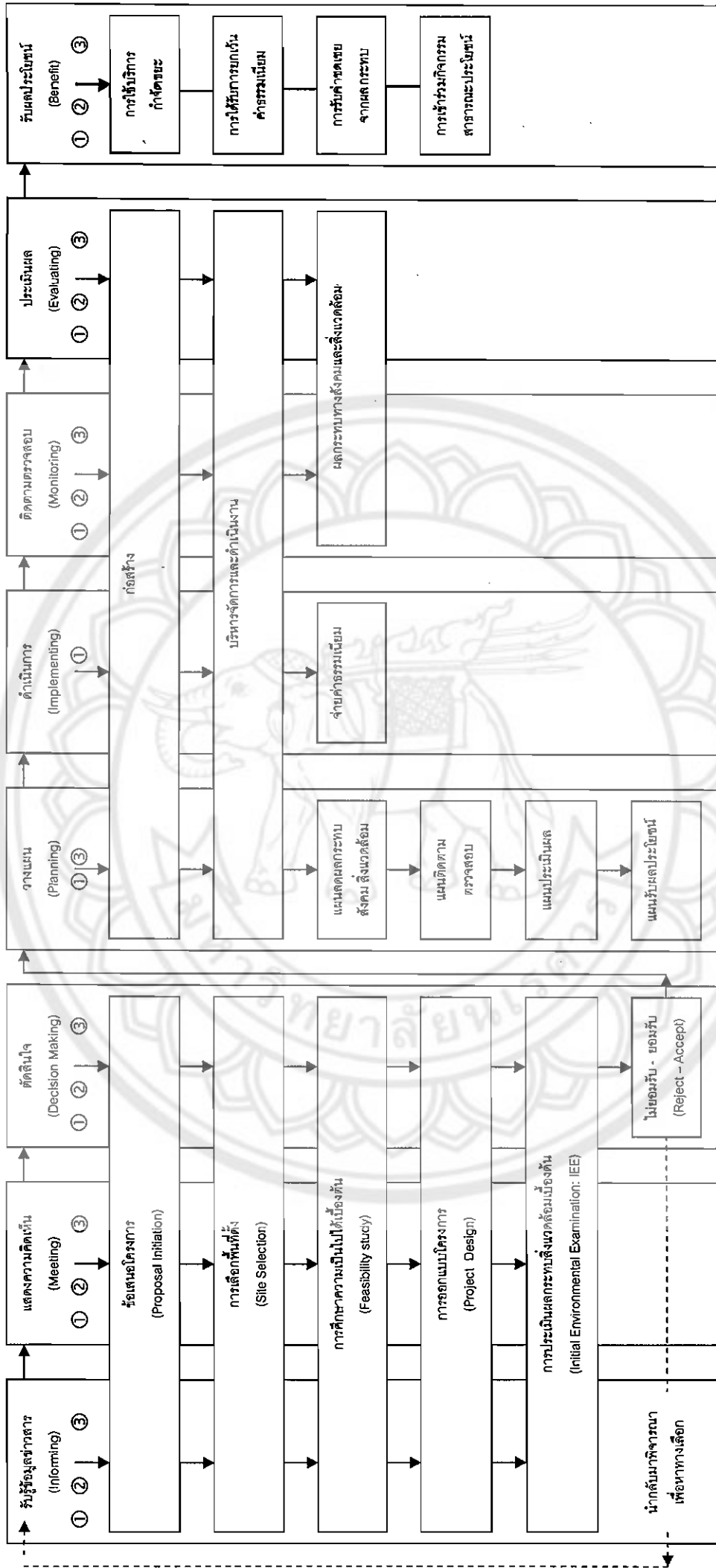
(5) การมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบ ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบการก่อสร้าง การติดตามตรวจสอบการบริหารจัดการและดำเนินงานโครงการ และการติดตามตรวจสอบผลกระทบทางสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยดำเนินการผ่านตัวแทนจากประชาชนที่คัดเลือกมาเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา

(6) การมีส่วนร่วมประเมินผล ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการประเมินผลการก่อสร้างประเมินผลการบริหารจัดการและดำเนินงาน และประเมินผลกระทบทางสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยดำเนินการผ่านตัวแทนจากประชาชนที่คัดเลือกมาเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา

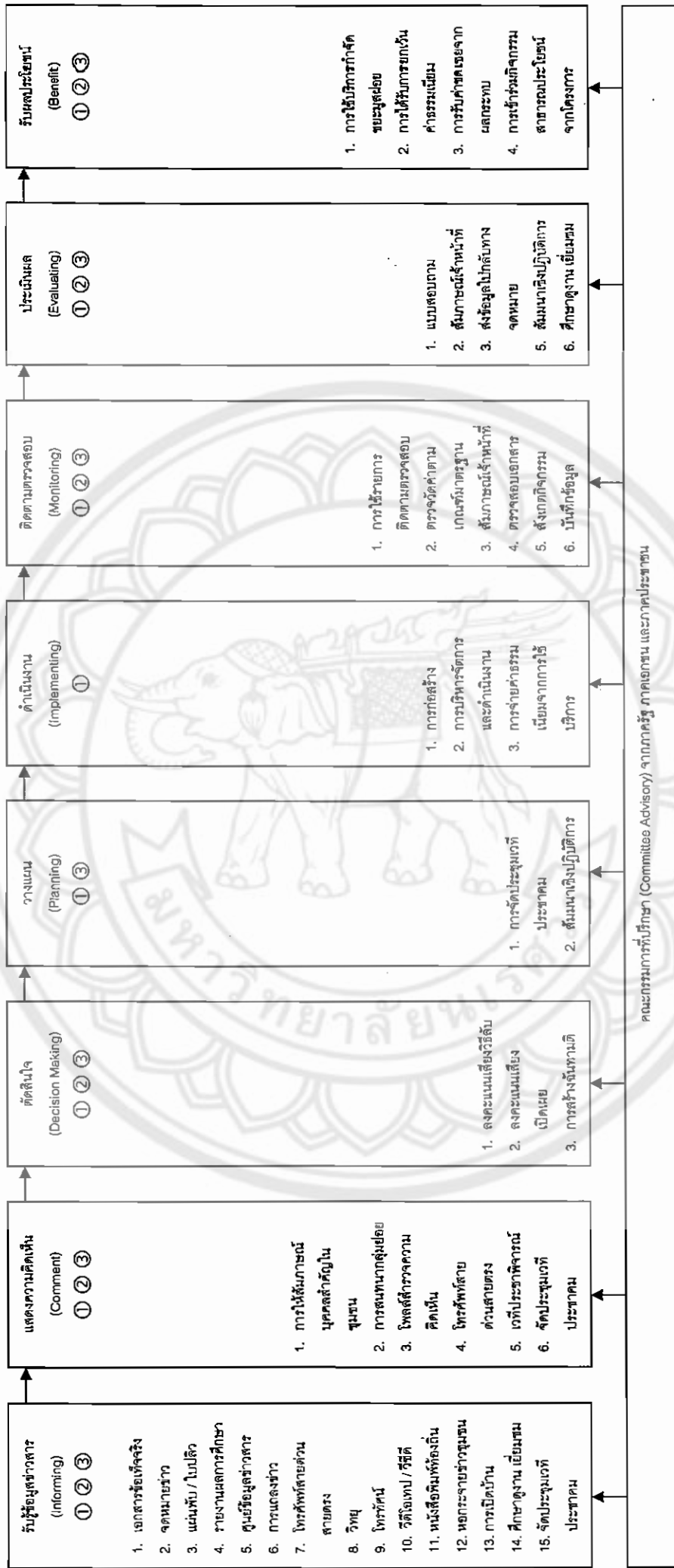
(7) การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมได้โดยการใช้บริการ กำจัดขยะมูลฝอย การได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียม ทั้งนี้หน่วยงานที่เป็นผู้ดำเนินโครงการควร มุ่งเน้นที่การจ่ายค่าชดเชยจากผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับทรัพย์สินส่วนตัว และการจ่ายค่าชดเชย จากผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับทรัพย์สินส่วนรวม เพราะประชาชนต้องการมีส่วนร่วมในระดับสูง แต่ ยังมีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลางในการรับค่าชดเชยจากผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

ภาพ 27 รูปแบบการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคีในโครงการบ่อฝังกลบขยะมูลฝอย

หมายเหตุ: ตัวเลขกำกับด้านบนหมายถึงหน่วยงานที่เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ ① ภาครัฐ ② ภาคเอกชน ③ ภาคประชาชน
 ภาพ 28 ขั้นตอนการดำเนินงานและรูปแบบการมีส่วนร่วมในโครงการป้องกันมลพิษชุมชน

หมายเหตุ: ตัวเลขกำกับด้านบนหมายถึงหน่วยงานที่เข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ① ภาครัฐ ② ภาคเอกชน ③ ภาคประชาชน
ภาพ 29 เทคนิควิธีการมีส่วนร่วมในโครงการป้องกันมลพิษชุมชน